

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér. Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fönnakadást ne szenvedjen

Rosszul örözt milliók.

Budapest, július 22.

Ismét másfél-százezer korona ragadt egy vidéki bank főkönyvelőjének a kezén. A főkönyvelőt — aki persze nagy sietve külföldre menekült — talán előkerítik. A másfél-százezer koronát azonban aligha. Ezt a kis pénzt bátran a veszteségszámlára írhatja a miskolci bank, mert a sikkasztó urak rendszerint nem azért emelik el a szép ropogós ezreket, hogy azokat hosszabb ideig őrizgessék, avagy jó és biztos állami papirokba fektessék.

A miskolci sikkasztó azért vitte el a pénzt, mert jól, urasan szeretett élni. Nem pazarló, nem esztelen, léha módon, hanem szolid urasan, úgy, ahogy illik élni egy ezerholdas gazdagnak, vagy egy milliomos bankárnak, akinek az izlése kiművelődött s megvan az anyagi tehetsége is ahhoz, hogy a maga gusz-tusa szerint megfinomodott stílus, artiz-tikus életet éljen. A miskolci főkönyvelő ezzel új motivumot vitt be a sikkasztá-sok krónikájába, amelyikben eddig rendszerint ledér nők, kártya, lóverseny s

más efféle hiábavaló léhaságok játszó-ták a főszerepet. A miskolci főköny-velő szive pazar, művészi lakásra, drága képekre, műtárgyakra, nyomtatott ritá-sokra vágyódott, ezért nyult idegen pénz-hez. Magasabb rangu igényeit óhajtotta kielégíteni s különös aberráció példája, hogy inkább a legmélyebbre züllött, ameddig tisztességes, művelt erkölcsű ember lezüllhetik, csakhogy legalább egy darabig tulfinomodott és kiczizellált lelki hajlandóságait követhesse.

Am ez a disztíngválás csak a pszicho-logizáló természetű embereket érdekli. A dolog lényegét illetőleg mindegy, hogy ledér nő, csalóka kártya, avagy szenvedélylyé erősödött műizlés játszsza a bűnre hívó szerepet. A főszűl arra esik, hogy a bűn megtörtént, a miskolci fő-könyvelő idegen pénzhez nyult s a miskolci eset nem áll szórványosan, egyedül. Sőt, alig mulik hónap, hogy valamelyik vidéki pénztintézet ne szolgáljon hasonló szenzációval. Egyszer Kassán, másszor Pozsonyban, azután Nagybecskereken ugrik meg egy ur a rábizott összegekkel s ritkán élünk olyan időt, hogy ne folyjék hajtóvadászat va-lamilyen hűtlen pénzkezelő után.

S ezzel a gyakori ismétlődéssel már társadalmi betegséggé avanszirozott a hiba. Egy sikkasztás, két sikkasztás miatt még lehet okolni azt a pénztárost, vagy főkönyvelőt, hogy gazember volt, vagy azt a felügyelő-bizottságot, hogy hanyagon teljesítette a kötelességét. De

amidőn egyik vidéki [pénztintézet a má-sik után lesz egy-egy idegen vagyonba markoló kéz szabad prédájává, mélyeb-ben kell keresni a diagnózist s meg le-het állapítani, hogy magukban a pórul-járt takarékok szervezetében lehet a be-tegség csirája.

S így is van. A közvélemény immár jó tizenöt esztendeje követeli, az egy-másra következő kormányok pedig tizenöt esztendeje ígéri a takarékpénztárak jogviszonyainak szigorú szabályozását. Es még sem történt ezen a téren semmi sem, aminek következtése, hogy a bank-botrányok járványszerűen szaporodnak s egyik sikkasztó a másik után vitorlá-zik Amerika felé.

A sok pénz, a kellően nem őrizett pénz hóhéra a becsületnek és a köte-lességtudásnak. Tessék elképzelni egy embert, aki szüntelenül vágyódik a le-dér nők után, vagy eleped amiatt, hogy kártyán, lóversenyen próbálja ki a sze-rencsét. S tessék ehhez azt is elkép-zelni, hogy ugyanezeknek az emberek-nek kezén naponta kolosszális vagyonok egész zuhataga ömlik el. Ilyen körülmé-nyek között örökös harcz és hadiállapot még a legjobbak élete is, a becstelen pénz kellett, kinálja magát, folytonosan újra ígéri a ledér nők szerelmét, a sze-rencsés kártyajárás ingyen pénzajándé-kát. Minden egyes bankó, amit éppen olyan könnyű a mellényzsebbe csusz-tatni, mint a Wertheim-szekrénybe zárni, marja, porlasztja a becsületet, mint a

Genezáreth.

Irta: Váradí Antal.

(Utánnemzés illus.)

Gyerekkori kedves helyeimet kerestem föl, hogy még egyszer végigmenjek a rég nem látott utakon s keressem az eltűnt esztendők nyomát. Már nem találtam meg azokat... Por be-lepte, évek megmohosították... Az eltűnt gyermekkor jobban elrejtetik, mint az eltűnt sze-relem...

Kerestem azért mégis... Kerestem a lel-kem szemével, egy-egy vonást, egy-egy szálló emléket, egy hangulatot, egy szikrát a mult nap-jaiból. És amint a régi templom ismeretes bolt-ivei alatt néztem a helyet, ahol mint kis gyerek térdeltem egykoron, a sötét boltív egyik padjából egy kámzsás barát kel föl s előre jön nagy lassan s megáll mellettem.

Ránéztem. A vonásai nem voltak előttem ismeretlenek.

— Ugy-e, nem ismersz?... Moór vagyok, régi iskolatársad...

— Moór?... Te?... Hát ez a kámzsa?...

— Ez az én ezredem ruhája. Az imént ta-lálkoztam Lajossal, aki magasrangú katonatiszt, nem ismert meg. Az ő ezrede fényes és mutatós. Az enyém sötét és esőndes. Én ezt választottam magamnak...

— Harminczöt esztendeje nem láttalak...

— Mondom neki, kifelé menve a boltívek alól,

— Hirt sem hallottam felőled...

— Látsz most... Halld is meg, hogy mi-

képpen jutottam ide... Ezek alá a boltívek alá alkalmasint az vezérelt, ami téged. Látni akar-tam a gyerekkori helyemet ott, a negyedik pad-ban... Ugy-e, akkor boldogok voltunk?

Mit felelek neki? Hallgattam...

— Emlékszel, hogy már gyerekkoromban mindig a Szentföldről álmadoztam... Látni akartam Jeruzsálemet, a Jordán völgyét, Beth-saidát, Tibériást, Kafarnaum helyét s a galileai tenger vidékét, ott, ahol Ő járt. Nem tudtam hoz-zájutni... Elmélyedő természetem került a hangos, lármás világot s mikor mindenben meg-csalódtam, felvettem ezt a ruhát, amely alatt minden el van temetve. Most, ősz hajakkal, újra elővett a régi szomjuság, a gyerekkori ábránd. Világi ruhában, világi szenvedélyekkel nem lett volna jó fölkeresnem a Szentföldet. Ez a ruha való arra. Most fogok elindulni a Genezáreth felé...

Estig együtt voltunk. Végigjártuk még egy-szer az ismerős helyeket s aztán a temetőt. Ott volt a legtöbb ismerősünk. Akkor elbucszunk. Én visszatértem a nagy világ örlő lármájába, ő ment délnek, a Golgotha sziklá felé...

Sokszor gondoltam rá... Sor írást sem kaptam tőle, de azért tudtam, hogy nem feled-kezett meg rólam... Gyerekkorunkban mi ket-ten voltunk az osztály bibliásai... Még most is megmaradt belőle valami... Tudom, hogy meg fogja írni zárándoklása történetét...

A nyár elején egy csomagot kaptam a mi konzulátusunktól, amelyet egy barát hagyatékából küldöttek el nekem. Moór hagyta meg, hogy ezeket az iratokat nekem küldjék el, csi-náljak vele, amit akarok...

A kézirat-csomót taláalomra felbontottam és levelezni kezdtem benne.

„Négy napja most, hogy elhagytam Je-Juzsálemet... Nem találtam meg benne azt, amit olyan forrón kerestem... Jézust keres-tem benne, de elrejtőzött előlem, vagy elrejtet-ték, mint a Getsemáne hóhérai valamikor... A szentélyben rut veszekedést láttam, amelyet török katonák fegyvereivel kellett megszüntet-ni... Az előcsarnokban adásvevést, melyet Jézus annyira gyűlölt s amelyet kőtélkorbács-csal üzött ki az ő apjának házából... Elsiettem hát a kis karavánnal, amely eddig kísért s amely Damaskus felé tart. A Genezáreth tava mellett fogunk elmenni...

Ma pillantottuk meg a sima tótükröt a szik-lás hegyoldalon lefelé haladtunkban. Valamikor büszke városok vették körül a tavat, Julias-Bethsaida, Kafarnaum, Gergesa, Bethsaida, Mag-dala... Nyomuk sincsen. Legjobb szerettem volna megtalálni a Jézus városát, Kafarnaumot, ahol annyit járt, ahol annyit tanított... Nyoma sincsen... Egy rongyos beduin falu fekszik a tóparton, El-Medjed.

Husz kilométer hosszú a tó, melyen valami-kor Péter hajója siklott végig... Partján zi-zegő sás, sziklás mező s a távolban, mint egy havasfejú sziklaóriás, emelkedik a Hermon he-gye. Itt a barlang, amelyben az őrdögtől meg-szállottak tartózkodtak, akikből Jézus üzte ki a gonosz lelket. Aztán a városka lakól rémülettel kérték a mestert, menjen el tőlük, de sietve... Az ő szerény falaik közé nem való ilyen nagy hatalom...

magasból eső vízcepp a követ. Csoda-e, hogyha gránitsziklák és márványtömbök között hitvány homokkő-karakterek és könnyen szétmáló palabecsületek is akadnak? Ki meri mondani, hogy csak ezek a gyenge jellemű emberek a hibásak s nem czinkostársuk a bűnben az a társadalom, az a hiányos jogrend, amelyik a számtalan sok kerítő jó alkalmat szerezte?

Nagyobb pénzintézetek az ellenőrző szervezet egész hálózatával biztosítják magukat a kár, alkalmazottaikat pedig a bűnöző alkalom csábítása ellen. Vidéki takarékokban azonban a legtöbbször az a könyvelő vagy az a pénztáros az egyetlen ember, aki a sokfajta rubrika szövevényes rendjében el tud igazodni, az ellenőrző közegek naiv és jóhiszemű uriemberek, akik inkább formáságból érdeklődnek, mint tényleg ellenőriznek. Az a vidéki pénztáros, vagy könyvelő akkor bujtat el a ravasz rubrikák közt egy hamis tételt, amikor jónak találja, s attól sem kell tartania, hogy ezt a ragadozó farkast a gyapjas óaránykák sorában valami hamar felismerjék. Vajjon hány ilyen tétel bujkál fölfedezetlenül jó hírű és abszolút rendben levőnek látszó pénzintézetek üzleti könyveiben? A felfedezett esetek ilyenkor rendszerint csak perczentuális számát adják az összes eseteknek, s az, hogy a napvilágra került s el nem tusolható bankbotrányok ilyen ijesztő módon szaporodnak, sürgetve szólítja az állam lelkiismeretét, hogy szigorúbb ellenőrzéssel siessen az ingadozó becsületek támogatására.

Budapest, július 22.

A szerb patriárcha-választás. Karlóczáról jelentik, hogy az önálló szerb pártot Muacsevic Vazul elnök folyó hó 27-ére Karlóczára gyűlésre hívta össze a szerb patriárcha-választás ügyében. Ugyanekkor tartanak gyűlést Karlóczán a szerb radikálisok is.

A mester elment . . . Avagy lehet-e boldogítani valakit az ő akarata ellenére? . . .

Égő napfény libeg a tükörsima hullámok felett. A parton sűrű sás, azon túl virágos mező. A tó közelléte folytonos párával fogja be a hajló növényzetet. A sziklás part forró kövei között járunk, lábunkat főléti a kavics. Derékig érő magas fű között hajladozik az ősvény, melyen ember ember után halad a tikkasztó forróságban. Végre egynéhány sárfalból tapasztott arabs kunyhóhoz érünk, úgy három óra tájban . . . Tell-Hum a neve ennek a rongyos tanyának. A vezető diadalmasan mutat a magas fű között heverő romokra. Azt mondja:

— Kapernaum! . . .

Meg vagyon írva Máté IX. 1. versében, hogy ez az ő városa . . . Mi lett belőled, büszke Kapernaum? Itt állott a másik megátkozott város is, Korozáin, amely felé fordulva dörögte el a sápadtarczu mester, hogy: Jaj neked, Betsaida, jaj neked, Korozáin! . . . Tyrus és Sidon irtalmasabb birát fognak találni a végítélet napján, mint ti . . . (Lukács X. 13. 14.)

Míg a többiek lehajtották a fejüket egy pár sikomor alá, vagy bementek az arab tanyára egy kis vízért, az én olthatatlan szomjaim csak ötöt szomjuhozta, aki itt járt és tanított, mialatt ezernyi néptömeg szorongott a parton, amely felé közelebb jöttek a halászbárkák, hogy jobban hallhassa a nép Krisztus szavát.

Órákhosszat ülök már a tóparton. Térdemen írom e sorokat. Megnehezül a fejem. Valóságos látomásaim vannak. Mikor megint megindulunk, káprázik a szemem és keresem a bibliai halászos csónakjait a vizen.

A katonai kérdések megoldása.

— Georgi beszéde után. —

Budapest, július 22.

Az a beszéd, amelyet Georgi osztrák landwehr-miniszter az osztrák urakháza tegnapi ülésén a landwehr létszámának fölemeléséről szóló törvényjavaslat tárgyalása alkalmával mondott, ismét bizonyítékát adta annak, hogy a bécsi hadvezetőség minden alkalmat fölhasznál arra, hogy az ujonclétszám fölemelésének elkerülhetlen szükségességét a legnagyobb nyomatékkal hangsúlyozza. Az ujonclétszám fölemelését pedig a véderőtörvény reformjával kapcsolatosan, illetőleg az új véderőtörvény keretében akarja a hadvezetőség keresztülvinni. Ennek a szándékának megvalósításában természetesen élénken támogatják az osztrákok a reichsrathban csakugy, mint az urakházában. Hiszen a reichsrath hadügyi bizottsága már a múlt hónap elején, amikor éppen a landwehr létszám-emeléséről szóló törvényjavaslatot tárgyalta, utasította az osztrák kormányt, hogy az új véderőtörvény megalkotása érdekében azonnal kezdje meg a tárgyalásokat.

Az osztrák landwehr-miniszter tegnapi beszédét tehát joggal lehet úgy fölfogni, hogy a hadvezetőség ősszel a kormányok útján a parlamentek elé akarja terjeszteni a létszámfölemelést magában foglaló új véderőtörvényt. Georgi ugyanis a hivatalos jelentés szerint ezeket mondta:

Igen jól esett, hogy itt is felhoztak több tárgyilagos aggályt, amelyekről mikor az új véderőtörvény tárgyalására kerül a sor, remélem őszre eljutunk odáig, meg fogok emlékezni és oda fogok törekedni, hogy amennyire csak lehet, számoljak azokkal, hogy legalább a legközelebbi alkalommal a tisztelt ház elé lépve, bejelenthessem, hogy a bajokon már segítettünk.

Ezt a nagy föltűnést keltett nyilatkozatot azonban ma sietve helyreigazították. Hivatalosan konstatálták, hogy itt félreértés történt, amennyiben az osztrák landwehrminiszter nem azt mondta, hogy az ősszel a véderőtörvényjavaslat tárgyalását kezdi meg,

hanem csupán annyit mondott, hogy az ősszel kezdik meg a tanácskozást a véderőtörvényről. A német eredetű szöveg Besprechungen-t mond és a Magyar Távirati Iroda tévesen „tárgyalásnak” fordította ezt a szót, ami „tanácskozást” jelent.

Ami pedig az új véderőtörvényjavaslatot illeti, a kormányhoz közel álló körökből azt mondják, hogy a reformról eddig csak belső tanácskozás folyik egyrészt a honvédelmi minisztériumban, másrészt a landwehrminisztériumban, de e tanácskozások odáig még nem jutottak, hogy a két minisztérium egymással is közölte volna észrevételeit. A véderőtörvényjavaslat megvitatása történik meg tehát az ősszel. A létszámemeléssel legalább tulkorai dolog beszélni is. Az ősszel sokkal sürgősebb dolga lesz a parlamentnek, mint a létszámemelés, vagy a véderőtörvényjavaslat tárgyalása, elsőbben a delegációk ülnek össze, azután meg a választói reform kerül a parlament elé.

Ezt a kormánykörökből eredő magyarázatot tudomásul véve, első sorban azt konstatáljuk belőle, hogy ősszel tehát napirendre kerülnek a katonai kérdések, amelyek megoldása nélkül az új véderőtörvény szóba sem kerülhet. Mert hát ebben a tekintetben köt és védelmez bennünket az a paktum, melyet a kormány alakulásakor az uralkodóval kötött és amelynek következtében a katonai reformok ügye az átmeneti idő alatt napirendre nem hozható, de viszont a magyar törvényhozástól a hadsereg céljaira se több pénzt, se több katonát nem követelhetnek. Már pedig ha áttér a hadsereg a kétévű szolgálat rendszerére, ehhez multhatatlanul szükséges lesz az ujonclétszámnak lényeges szaporítása. Ezt azonban tőlünk követelni nem lehet, — csak ha megfelelő értékeket kapunk érte a nemzeti követelések terén. Ime, ez a szoros kapcsolat a hadsereg követelése és a mi követeléseink s az új véderőtörvény és a nemzeti koncessziók között.

Kétségtelen, hogy a sokat emlegetett pak-

désbe bukik. A karaván megáll, hogy kíségtse a lebukottat. Én előre megyek, megkerülöm az ősvényt és előre törtetek a tó tükre felé.

Megmártom benne a kezemet. Meleg a víz. Csöndesen csobognak a habok. Krisztus tava . . . A szikrázó tótükrök véges-végig mintha szinezüsttel volna befuttatva . . . Elkáprázik belé a szemem. Térdelek a homokban és hívom Jézust, aki itt járt valamikor a zajgó galileai tengeren s elaludt a csónakban . . . A remegő tanítványok riadtan nézik az emelkedő habokat és az ingó, félelmesen hajladozó csónakon remegve omlanak térdre. Széles villám hasítja meg a fekete eget, földetrazó döngés robog át napkeletől napnyugatig, a szegény halászosok, akik ilyen viharban sietve menekültek máskor a part felé, mélyen bent a tó közében halálos félelemben felköltik a Mestert, aki révedezve tekint szét közöttük . . .

— Mester! . . . Elveszünk! . . .

— Mit féltek, kicsinyhitűek? . . . hiszen veletek vagyok? . . .

„És fölkelvén, parancsolt a szeleknek és a tengereknek . . .”

Szemem előtt összefut minden . . . Ó, ha most beborulna a döngés és villám közt záporáradat omlanék a földre, milyen jótétemény volna szegény, elgyötört fejemnek . . . A karaván még mindig a lezuhant lovassal vesződik, én megyek fáradtan, szédülő fejjel tovább . . .

Gyermekkorom álmai jelennek meg szemem előtt . . . Az első ifjúkor, a szép tavasz, a hívős szellő, a csobogó hegyi patak, a romok a Tettyén, a szép völgy arra, dél felé . . . Az én első ábrándjaim, az én keserű csalódásom. Nyomorú-

A vezető tevéje törli az utat a magas sás között s letapossa a virágokat, melyek az utszélen nőnek. Ezek ugyanazok a virágok, amelyek ősei nyíltak a szent időkben. Ennek a tónak a növényzete nem változott. Az öblök ma is ugyanazok, amelyek Péter korában hialottak arra befelé, aki bámulva látta, hogyan közeledik feléje a csodálatos alak, mind közelebb, mind közelebb, mélységes tenger-nézéssel megbüvöli az öreg halász lelkét s bár holtra fáradtan, veritékezve, csak most vont ki a nehéz hálót, — sajna! üresen, — az ő szavára megint beveti a hálót a vízbe, „miután három nap és három éjjel halászván, mit sem fogott . . .”

És a zsákmány óriási . . . Hajók roskadnak a fogott halak terhe alatt. És a mester elhívja őtet a hálótól. Eddig halakat fogtál, mondja neki, most embereket szerezz az örökkévalóságnak . . .

És Péter ott hagyja hajóját, hálót és megyen vele, megyen vele, ha kell, a halálba! . . .

Csodálatos látomásaim vannak . . . Keresem mindenütt a Mestert és mintha látnám, — mintha látnám . . .

A karaván indulóra tülköl. Én is vonszolom fáradt tagjaimat. A tevék csilingelése, az asszonyok sikoltozó éneke, a lovasok tompa morgása, melylyel a lovaikat biztatják, valami csodálatos hangzavart támasztanak. Zsong-bong a fülem mellett, mintha víz alatt volnék. Szörnyű a meleg. A veriték foly a homlokunkról. A Genezareth tavának egy hajlását átvágjuk, az ősvény rövidíti az utat s mi követjük, szemünkkel kísérve a tó el-elitűnő tükre, melyet látni is enyhület.

Az egyik lovas az ősvény, melletti mélye-

tum következtében a magyar kormány kezdő lépést nem tehet, de az is kétségtelen, hogy ha a másik fél részéről történik meg a kezdő lépés: a magyar kormány a tárgyalásba való belebocsájtkozást nem tagadhatja meg. Maga az új véderőtörvény megalkotása tisztán technikai munka, a hadsereg kiegészítésének módja valószínűleg úgy fog történni, ahogy a hadsereg érkei ezt kívánatosnak tartják; valószínű az is, hogy a kormányok e tekintetben nem sok nehézséget okoznak majd a közös hadügyminiszternek, főként, ha a törvény-szerkesztést megelőző tárgyalások során a politikai kérdésekben meg tudnak majd egyezni. A szünet politikájában tehát mindenképpen nagy szerepet fog játszani a katonai kiegyezés, amelynek nemzeti önállóságunkat kell majd a hadseregben kifejezésre juttatni.

Politikai hangulatok.

1. A katonai kérdések.

Egy politikus, aki a kormány terveit eléggé jól ismeri, beszéli nekünk a következőket:

— Az osztrák urakházában elhangzott nyilatkozatok, amelyek a véderőtörvény revíziójára és a létszámfelemelésre vonatkoznak, semmit sem változtatnak a magyar politikai helyzetben. Sőt a magyar részről kiadott kommunikációk sem, amelyek nem a legszerencsésebben stílizálva látták a napvilágot. Megmaradhatunk a mellett, amit önök legutóbb is jelentettek, hogy a katonai kérdések nálunk most nem aktuálisak. Éppugy nem aktuálisak, mint ahogy nem voltak azok ez előtt egy héttel, egy hónappal, avagy ez előtt egy félszázaddal. Sőt az időmeghatározások közt a multakban keresgélve, a koalíció uralma óta is találunk olyan időpontot, amikor a katonai kérdésekről beszélni időszerűbb volt, mint most. Tessék elhinni, a magyar kormány egyébbel van elfoglalva és semmi kedve nincs hozzá, hogy a katonai kérdések miatt többi teendőit félretegyje, avagy csak halogassa is. A kormány legközelebbi munkaprogramja meg van állapítva s ebben nem foglal helyet a katonai kérdés. Az osztrák urakházában elhangzott nyilatkozatok mindamellett nem jelentőség-

nélküliek, a jelentésük azonban egészen más természetű, mint amit belőlük kombinálnak. Nem azt jelentik a nyilatkozatok, hogy Magyarországon a kormány öszszel köteles benyújtani a létszámfelemelésről és a véderő-revizioról szóló törvényjavaslatot, hanem csak azt az álláspontot tükröztetik vissza, melyet Ausztriában a javaslatok dolgában elfoglalnak. Egyébként maga a kormány is konstataálta már, hogy az osztrák Landwähr-miniszter se beszélhetett a javaslatok parlamenti tárgyalásának idejéről, hanem csakis az előkészítő jelleggel bíró tanácskozásokról, melyek katonai dolgokban itt is ott is napirendre kerülhetnek, de — ezt elfeledték kiemelni — minden kötelezettség nélkül. Ausztriában természetesen készek rá a mi kedves barátaink, hogy a helyzetet élére állítsák, aminthogy ők már nem egyszer virtuskodtak oly javaslatok megszavazásával, amelyekről azt hitték, hogy nekünk kellemetlenségeket okozhatnak, viszont vonatkozta meg az osztrák javaslatokat, ha arra számítottak, hogy eképen kerülünk bajba. Semmi kétség: ők számitanak a dinasztának a hadsereg kérdésében tapasztalt érzékenységére és olykor-olykor tetszeni akarnak abban a szerepben, hogy ők a dinasztiaért minden áldozatra készek, különösen, ha tudják, hogy a magyar politikai helyzet miatt ez áldozatokra amugy se kerülhet sor. Tény viszont, hogy Ausztria a maga honvédségét minden egyébtől eltekintve s a közös hadseregtől függetlenül jelentékenyen fejlesztheti, míg a mi honvédségünk e mellett hátramarad. Azonban semmiféle machináció nem téríthet el bennünket ama álláspontunktól, hogy a katonai kérdések nem aktuálisak. Nem titok, hogy a kérdések egész komplexumának megoldására különböző tervezetek készültek, attól az időtől kezdve, hogy a régi szabadelvűpárt 21-es bizottsága megcsinálta az első katonai programot, folytatva a különböző kormányok vállalkozásán és be nem fejezve akkor sem, amikor a koalíció a katonai kérdések kikapcsolása mellett vállalt kormányt. S most aztán beszéljünk világosan. Ha a mostani többség, akár jelenlegi összetételében, akár pedig az egymáshoz közel állók erősebb összekapcsolásával más pártalakulás létesítésével állandóságot akar biztosítani, akkor nem zárkozhatik el a katonai kérdések

megoldásától. S ha a paktumban az átmeneti időre a katonai kérdések kikapcsolása van kikötve, úgy véljük, a kormány az egyezségnek megfelelt, amikor az átmeneti teendők sorából a katonai kérdéseket kiküszöbölte s ezzel a parlamentet nem foglalkoztatta. Ugye a választói reformmal az átmeneti teendők bezáródnak s akkor sor kerül ama feladatra, ami szintén benne van az egyezségben, hogy a kormány, a király és a nemzet közt a békét létesítse, az ellentéteket megszüntesse. A teljes békének akadályai a katonai kérdésekben való különböző felfogás, az ellentét oka ugyancsak a katonai kérdés. Szándékosan kerüljük itt a létszámfelemelés kifejezését, mert nem ebben van az ellentét. Mivelhogy a létszámfelemelés megtagadásának oka a nemzeti követelményektől való elzárkózásban rejlett s ez az ok most sem változott. Ha a véderő-reform során a nemzeti követelmények kielégítetnek, ha az áldozatokért megfelelő ellenértéket kapunk, a létszámfelemelés megtörténhetik. Minden aggodalmaskodót és gyanúsítót figyelmeztetünk rá, hogy a magyar kormánynak semmi más nézete nincs, mint ez. Amikor Wekerlét meginterpellálták a létszámfelemelés dolgában, a miniszterelnök így felelt:

— A létszámfelemelésről csak akkor lehet beszélni, amikor a nemzeti követelmények kielégítetnek.

Jól tessék megjegyezni, a kormánynak ma július 22-én, ugyanez az álláspontja. Csakhogy, ha a megoldás czélszerűbbnek és bizonyosabbnak látszik, megfelelő politikai helyzet mellett és ha kilátás nyílik hosszú időre való békeszerzésre, a kormány a paktumban az ellentétek kiegyenlítésére elvállalt feladatát nem teljesítené, ha az alkalmat elszalasztaná. Semmi szin alatt se lehet arról beszélni, hogy miatta a választási reform háttérbe szorulna. De ha a választói reform megoldása mellett a kormány a katonai kérdések megoldását is kivihetőnek tartja, nem fog előre elzárkózni. Ebben igazán nem az osztrákok dirigálnak, hanem ama nagyfővosságu érdekek, amelyek miatt kívánatosnak tartják a békés belső munkálkodás alapföltételeinek a megszerzését.

* * *

ságom, szenvedésem. Égő vágyam a szent föld sziklás útjai után s a komor klastrom, amelybe temetkeztem. Minden előttem lebeg, mintha hosszú sorban vonulnának el mellettem a multak és azok minden árnyai. Égő fejemet kezembe rejtem és emlékezem . . .

Ekkor, amint fölpillantok, remegő kezeim csaknem elejtik az írónt, mert a tó tükre megnépesül. Halászok bárkái vonulnak lassu sorban s látom Pétert, látom Jakabot és Tamást, látom az Urat . . .

Egy hang, mintha parancsolná: Irjad . . . irjad, mint a János látásait Pathmos szigetén . . .

Ott áll a hajóban . . . Fehér, földig érő ruha van rajta, sugaras szemével a napba néz, mintha abból olvasná az ígéket, amiket mond. Körülöttem megnépesül a magas fű, ezrivel kél belőle az ember, aki mind égő vágygyal tódul a tó felé . . . Némelyik övig belemegy a szent habokba, csakhogy közelebről lássa s hallja, amit mond . . .

Én is, én is megyek velük . . .

A fehér alak fölemelkedik, mintha nem a hajóban állana, hanem felhők vinnék. Az apostolok kulcsolt kezekkel állanak körülötte, föltekintenek rá, úgy lesik minden szavát. Péter van hozzá legközelebb. Áhítatos szemekkel függ a Mesteren, aki prédikál . . .

— Boldogok az egyszerűek . . . Boldogok, akik sirnak és szenvednek. Boldogok, akik éheznek és szomjúhozhatnak . . . Boldogok, akik földöz-tetést szenvednek az igazságért . . .

A hegyi beszéd! . . . Én Istenem, hiszen ezt nem a Genezáreth taván mondotta az Ur? . . .

Az én gondolataim összezavarodtak, de azért írom, írom . . .

Fényes glória veszi körül a fenséges alakot . . . Akkor felém fordul. Nekem beszél. Tudja, hogy messze északra hozott ide a hit és a szenvedés . . . Nekem mondja, amit mond . . .

— Boldogok, akik szeretnek és lemondanak, boldogok, akik meghasogatják szívüket és elrejteneznek az én nyugalombamba, akik keresik az én lelkeimet, abba rejteznék és abban keresnek vigasztalást. Azokat én meggyógyítom a szenvedő szeretet szent nevében, azokat én eltemetem az én mélységes szívembe, az én végtelen szeretetembe, azokat én a lelkemben hordozom . . .

— Jertek énhozzám, akik reménytelenül szerettek, akik engem szomjaztok és a szeretet sebének gyógyulását áhítottátok. Van énnékem balsamom Gileádban, van énnékem enyhítő harmatesepem Genezárethben . . .

És akkor látom, látom, hogy int nekem . . . Követnem kell . . .

A konzudátus hivatalnok a következőket írta a kéziratához mellékelt jelentése végére:

„Nevezett szerzetes, a karaván vezetőjének előadása szerint, a Genezáreth tava mellett elvált a karavántól, mely egy az ösvény melletti üregbe bukott lovas felsegítésével volt elfoglalva, a tó partjára ment, ott letérdelt és irt, szakadatlan. A kézirat, melyet kezéből vettek el a végtelen pillanatban, néhány lap híjával teljes. Három vagy négy lapot elvitt a víz. Mert a szerzetes, ki eleinte a parti homokon térdelt, később mind lejjebb haladt, végre belement a vízbe. Ott

sokáig tartózkodott, mignem az induló karaván hívó szavára nem felelvén, a karaván vezetője érte ment. Ebben a perczen belement a tóba s valakinek — akit azonban senki sem látott — intgetve és kiabálva, egyre beljebb hatolt a mélyedő vízbe s a karaván vezetője, aki nem tudott uszni, megragadta a kezét, de ő kitépte s az abban levő iratsomó a vezető kezében maradt, míg a szerzetes föltartóztathatatlanul haladt beljebb.

Nemsokára ajakáig ért a víz. Deczára ennek nem fordult vissza, hanem „Jézus! Jézus! . . .” kiáltással merült el. A hullámok összecsaptak fölötté s eltűnt, föl sem merülve többet. Azon délután vihar keletkezett. A tovább haladó karaván egy Tell-el Humi halásznak azt az utasítást adta, hogy kísérelje figyelemmel a tó partját, ha netalán a szerzetes holttestét kivetné a hab. Mindeztideig azonban erről jelentés nem érkezett.

A kézirat első lapján az ön neve és czime volt olvasható. Ezért küldtük el önnek a meglevő kéziratot. Talán bővebbet tartalmaznak az elvesztett illetőleg.”

Dátum, sat.

Megőriztem a kéziratot, gyakran levelezgetek benne. Van egy fejezete: „Jeruzsálem” s egy „A Getsemane”. Valamikor közzé fogom tenni.

Most ezt írom le. A lángoló szívű álmódzó, a beteg lelkű barát utolsó sorai, aki a szentföldön keresi Krisztus nyomait s a maga sebzett lelkének a balsamát. És megtalálja.

Szinte látom, amint kulcsolt kezekkel pihen, fájdalomtalanul, mosolygó arczzal s hallgatja, most már egészen közelről, az Ur beszédét.

„Jertek hozzám, akik reménytelenül szerettek, Van énnékem balsamom Gileádban . . .”

II. Cserépdarabok.

A néppárt egy főispáni állást kapott — Árvában. Most tehát már nem fogja magát annyira árvának érezni a koalícióban s a hatalomból kijut neki nemcsak belül, de a periferiákon is. Belül, tudniillik a kabinetben, van a néppártnak egy minisztere. Kívül most lesznek főispánjai is. A parlamentben a méltóságokból a többi pártokkal aránylagosan juttatnak a néppártnak. S az országban leginkább a néppártnak van legtöbb alkalma az agitációkra. Ilyenkor éppen arra hívják a néppárt, hogy nincs eléggé része a hatalomban.

Ebből következik aztán, hogy ha ilyen módon a néppárt mindenütt meg fog erősödni, majd elfujja Bécs felé kellemeteskedve azt a nótát, hogy:

**Császárkörte nem vadalma,
Árvából lesz jó katona.**

Az olasz délvidek szellemére hivatkozott s azt dicsőítette Nasi, a többszörös sikkasztó olasz miniszter, akit a délvidek kitüntetéssel azzal, hogy képviselői mandátumot adott neki.

— Én mindig veletek leszek és ti velem lesztek — mondotta Nasi.

Mindig! Ez aztán a becsület!

Becsület a becstelenségben s ezt nevezik az egész délvideken a polgárok bizalmának.

A bán Budapesten.

— Josipovich a horvát helyzetéről. —

Budapest, július 22.

Báró Rauch Pál horvát bán, aki tegnap Werkerle Sándor miniszterelnöknek beható jelentést tett a horvátországi helyzetéről, ma délelőtt a horvát miniszteriumban Josipovich Géza horvát miniszterrel tárgyalt, majd gróf Andrássy Gyula belügyminisztert és Sztérényi József államtitkárt látogatta meg. Este háromnegyed tíz órakor a bán visszautazott Zágrábba.

A kourtis főállamügyész-helyettes a határvidéki beruházási alap jogi természetéről és a kereskedelmi miniszteriumban az államtitkárral folytatott eszmecserekről szóba hozott gazdasági ügyek jogi oldaláról nyújtott íttelje alkalmával felvilágosításokat.

Zágrábról jelentik, hogy a Noviban és Kninben a bán ellen intézett orvítamadások a nagyközönség körében távolról sem találkoznak oly tetszéssel, mint ahogy azt a bán ellenségei elhitetni akarnák. A knini eseményeket valóságos legendakör veszi körül. Hír szerint a knini muzeum őre, Marun Ferencz szerzetes, mikor hírül vette, hogy a bán meg akarja látogatni a muzeumot, tanácsért Bécsbe fordult a délszláv képviselők klubjához, melynek nevében Perics horvát képviselő ryomban válaszolt, hogy becsült Biankini és Vukovics képviselőkkel és velük együtt azt tanácsolja Marunnak, hogy méltón és nyugodtan fogadja a bán, álljon rendelkezésére a muzeum megteintésénél, a közönség azonban viselkedjék passzive, épp úgy, mint ahogy a közönség Kossuth Ferencznel szemben viselkedett, mikor Dalmáciában járt. Más verzió szerint a délszláv képviselők nem így nyilatkoztak, kíváncsisággal várják tehát azok nyilatkozatát.

Zágrábban az a hír terjedt el, hogy Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter rendeletet fog kibocsátani, amelynek értelmében a horvát vasutaknál csak magyarul tudó aliszteket és munkásokat alkalmazhatnak. A hír az érdekelt körökben nagy elégtelenséget támasztott. A vasutasok állítólag küldöttséget akarnak menesztetni báró Rauch Pál horvát bánhoz, amely őt arra kéri meg, hogy birja rá a kereskedelemügyi minisztert szándékának megmésztására. Hivatkozni fognak arra, hogy körülbelül kétezer a horvát vasutasok száma. A többség természetesen munkás, akik magyarul nem tudnak, de erre nincsen szükségük, mert nem érintkeznek a közönséggel.

Josipovich Géza horvát miniszter egy bécsi lap munkatársa előtt érdekes részleteket mondott a horvát helyzetéről. A miniszter elsősorban a bán ellen elkövetett tüntetéséről szolt:

— A knini tüntetés — mondta — arra készítette a magyar kormányt, hogy jegyzéket intézzen az osztrák kormányhoz. Az osztrák kormány, amint már ismeretes, lojális módon szigorú vizsgálatot rendelt el s a tüntetés részeseit súlyosan megbüntette. Ezzel a horvát bán elégtételt nyert s egyúttal elvették az így politikai élet. Az osztrák kormány lojális magatartása természetesen nem a horvát-szerb koalíció szájaire szerint való, mert mikor ezek látták, hogy a magyar és osztrák kormányt nem sikerült összeveszíteni, köztem és a horvát bán között akarnak viszályt teremteni. Tervük azonban nem fog sikerülni.

— A horvát bán közt és köztem semmi differencia sem merült fel. Mindketten hü unionisták vagyunk s ugyanazon politikának hívei, hogy t. i. minél előbb becsületes békét teremtsünk Magyarország és Horvátország között. Igaz, hogy Horvátországot komoly válság fenyegeti, de azért nem tartanám helyesnek a legerősebb intézkedést, a királyi biztos kiküldetését. Erre a legvégső eszközre úgy látszik nem lesz szükség. De nem helyeslehetők a másik részről forszírozott kompromisszum-tárgyalások sem, mert ezekkel a tárgyalásokkal — mint eddig számtalanszor tapasztaltuk — csak késleltetjük a békés megoldást. Más módon, mint a fennálló törvények alapján, a horvát válságot megoldani nem lehet. Magyarország a fennálló törvények lazításához soha sem fog hozzájárulni s én meg vagyok győződve arról, hogy Horvátország politikai és gazdasági fejlődése csak az unió által van biztosítva. A horvát-szerb koalíció terve, a Nagy-Horvátország, csak veszedelmes fantom, amely soha sem fog megvalósulni. Éppen azért báró Rauch programját Horvátországban is élénk helyesléssel fogadták s programjának kiváló voltát még politikai ellenfelei is elismerik.

Hivatottak és hivatalnok szöttek már a kompromisszum fonálát — folytatta tovább a horvát miniszter — de a fonál minden esetben elszakadt. Első oka ennek az, hogy a horvát-szerb koalíció nem tényleges, hanem személyi momentumokat vitt bele a tárgyalásokba. A koalíció nem akar a bánnal tárgyalni, pedig e kompromisszum-tárgyalások megkezdésére egyedül csak a bán van hivatva. A második oka a tárgyalások megszakadásának a horvát-szerb koalíció egyenetlenkedése. Örökös sajtóharcban álnak egymással, a haladók ítik a klerikálisokat és viszont. És ha valamelyik párt már megtalálta a békés megegyezés útját, a másik párt azonnal újabb követelésekkel áll elő. A nyelvkérdés már háttérbe szorult, mert azt az 1868. XXX. t.-cz. már megoldotta; a vasutak kérdését pedig egy regnikoláris deputáció döntésére akarták bízni. A kompromisszum-tárgyalások alapjait ezzel lerakták, de akkor ismét előállt egy másik békétlenkedő csoport, mely azt követelte, hogy a regnikoláris bizottság döntése ne prejudikáljon. Az eddigi kompromisszum-tárgyalás tehát valóságos Penelope-munka volt. Hogy a horvát válságot sürgősen meg kell oldani, azt mindnyájan tudjuk, mert a jelenlegi állapot sem Magyarországnak, sem Horvátországnak nem előnyös s én meg vagyok győződve, hogy az unionisták politikája alapján a békés megoldás sikerülni is fog.

Budapest, július 22.

— Apponyi miniszter Bécsben. A Magyar Távirati Iroda jelenti Bécsből: Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter kedden este hét órakor Budapestről ideérkezett.

Küldöttség Sztérényi József államtitkárnál. A vasuti mozdonyfűtők és vontatási személyzet alakítandó segélyegyletük ügyében küldöttségileg tisztelegtek ma délelőtt Sztérényi József államtitkárnál a kereskedelemügyi miniszteriumban. Az államtitkár a küldöttséget szívesen fogadta és válaszában körvonalozta az irányt, amelyen az egyesületnek haladnia kell, majd meghallgatva a küldöttség egyes tagjainak a fűtők és vontatási személyzet helyzetének javítására vonatkozó óháját, kijelentette, hogy azokat a legnagyobb jóindulattal fogja megvizsgálni és a lehetőség szerint teljesíteni. A küldöttség az államtitkár választát lelkesen megéljenzte.

Az árvai főispánváltás. A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király Csillaghy Józsefet, Árvamegye főispánját ez állásától saját kérelmére fölmentette és helyére Bulla György árvai alispánt nevezte ki. A fölmentett főispánnak buzgó szolgálata elismerésül a király a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta.

A nagyatádi választás. Kaposvárott Somogy megye központi választmánya Kaeskovics Lajos alispán elnöklésével tartott ülésében a nagyatádi

választás határnapjául augusztus elsejét tűzte ki. A választási elnök dr. Marton Gyula kaposvári ügyvéd lesz.

Napoleon Bécsben.

Budapest, július 22.

Ő császári és apostoli királyi felségéről, első Ferencz Józsefről az az általános vélekedés, hogy még a légynek se tud ártani, csak őt, meg a hadseregét hagyják békében.

Nos, ő felségét meglátogatta a minap Napoleon herceg, a bonapartista trónkövetelő. Csak mint rokon, „unokatestvér“ látogatta meg és e látogatásának semmiféle hivatalos célzata nem volt. A király mégis legragyogóbb tábornoki disz-egyenruháját öltötte föl fogadására.

Hát ezen nincsen semmi kivetnivaló. Elvégre az ember nem fogadhatja vendégét hálókabátban. De a király még a francia becsületrend keresztjét is feltűzte mellére — még pedig nem abban a formában, ahogyan azt a francia köztársaság megállapította, hanem a napoleoni koronával díszített keresztet.

Ez már határozott demonstráció a köztársaság ellen. A demonstráció, mint ilyen, nem haszontalan dolog; de szeretnők tudni, mi czélt szolgál Ferencz József tüntetése?

Tudni kell, hogy a bonapartistáknak Franciaországban semmiféle gyökerük nincsen többé. Még a legforróbb vérű bonapartista is igen jól tudja, hogy akár Eulenburg hercegnek is van annyi reménysége a francia trón elfoglalására, mint ennek a vizitáló Napoleon-ivadéknak. Szinte el sem lehet emberi észszel gondolni, hogy Franciaország hirtelenében kormányformát változtasson; de ha valamilyen csuda folytán mégis megtenné, az orleansistáknak van a legtöbb reménységük, hogy trónra jutnak. A nagy Napoleonnak vannak ugyan tisztelői, de a napoleonoknak nincsen többé számbavehető pártjuk.

A francia republikánusok tehát megengedhetnék maguknak azt a lukszust, hogy nagyon nevéssenek az osztrák császár furcsa rendjelen; nevetnek is, de nem felejtik el. Ezek a köztársaságiak vesztéül hiuak és a legkisebb czélzást sem hagyják megtorlatlanul. Csakhogy ők nem „ellendemonstrációt“ rendeznek rendjelekkel, vagy rendjelek nélkül; hanem anyagi téren szerznek maguknak elégtételt.

Nem ez az első eset, hogy a Habsburgok grimaceokat vágnak azért, mert Mária Antóniát egyszer lefejezték; párisi nagykövetségünk észszellal abban, hogy apró borsszemeket törjön a francia hivatalos világ orra alá. Minderre pedig a köztársaság azzal a retorzióval él, melyet gazdasági fölsénye kezébe ad.

Hogy mást ne említsünk, Magyarországnak néhány esztendővel ezelőtt igen erős donga-kivitele volt Franciaországba és Franciaország igen sok lovat vásárolt Magyarországon. Mind a két piacot elzárták előlünk és ma jóformán alig kapunk vaíamit ezen a két úton. Több millióra rug az ország vesztesége, melyet talán még ma sem sikerült pótolni. S mindez azért van, mert Bécsben azt hiszik, hogy a világpolitikában ugyanazokkal a közönséges intrikákkal lehet élni, amilyenek gyakoriak egy fejedelmi udvarban.

Mily ragyogó gondolat párisi nagykövetségünkől, hogy ugyanarra a napra tűzi ki estélyét, mint a francia külügyminiszter s így ketté oszthatta a párisi társaságot? S az a másik gondolat, hogy ő felsége mellére tűzi a napoleoni keresztet, mintha Fallières nem éppen most parolázna az északi fejedelmekkel és mintha a világ valamennyi nemzete nem keresve keresné

a köztársaság barátságát s mintha a köztársaság már csak sirásóira vágya?!
Lám, Ferdinánd fejedelem csak egy balkán nép ura; de ez a balkán-fejedelem úgy mutatta ki barátságát Napoleon iránt (mert őt is meglátogatta a trónkövetelő), hogy a nyílt pályán megállította a vonatot egy kies hely közelében, szállott vendégével, terített és megreggeliztek. S hogy még ezt a reggelit is ellensúlyozza, ugyanaz nap kinevezett egy erős köztársasági érzelmeiről híres párisi tanárt a szófiai egyetem professzorává.

KÜLFÖLD.

Az új-török mozgalom.

Budapest, július 22.

A maczedóniai török mozgalomról érkezett újabb jelentések szintén arról számolnak be, hogy a katonaság megtagadja a szolgálatot. Így a Szmirnából érkezett zászlóaljok vonakodnak Monasztirba menni. Nagy feltűnést kelt, hogy a legjobb konstantinápolyi török családokból való hat fiatal leány ellen letartóztató parancsot adtak ki. A szultán elrendelte, hogy a konstantinápolyi és drinápolyi hadtestek tisztjeit előléptessék. Konstantinápolyban letartóztató parancsot adtak ki számos örmény ellen, akiket azzal gyanúsítanak, hogy az új-törökökkel összeköttetésben vannak.

Uszkübből érkező utasok azt beszélik, hogy az albánok fellázadtak. A lázadást külföldi ügynökök szervezték, akik a legbadarabb hírekkel bolondították az albán főnököket. Így a többi közt azt hozták hírül, hogy egy magyar-osztrák hadtest elindult az ország elfoglalása végett. Abban történt megállapodás, hogy német vasutasoknak üszkübi kirándulása lett volna a feladás arra, hogy ez a hadtest előrenyomuljon. E hír következtében Szerizovics közelében huszezer albán gyülekezett, akik megakadályozták a német vasutasok kirándulását és a török kormányzót elkergették.

Munir basa párisi török nagykövet, aki a múlt napokban külön küldetésben Aténben volt, ma a szultán különös megbízásával Belgrádba érkezett.

A porta pedig még mindig a hagyományos struccpolitikát folytatja s az egész mozgalmat alaposan lebecsüli. Hogy a mozgalom nem oly kismértékű s nem olyan lokális jellegű, mint a milyennek azt a fényes porta a nagyhatalmak szemében fel szeretné tüntetni, azt a tények eléggé bebizonyították. A hadseregbe a mai körülmények között nem igen számíthat a porta, hol van tehát az a nagy hatalom, mely a porta csökönységét s makacsságát elfogadhatóvá teszi? A hamis hírek, az „eltusolás”, a sok hivatalos török demenci s az európai török diplomaták nagyhangú kijelentései, melyek valami kis lokális mozgalomra igyekeznek az ifju-törökök felkelését degradálni, mitsem változtatnak a Yldiz szomoru helyzetén. Az anatóliai katonaságot állítólag azzal hitgették, hogy Ausztria ellen fognak harcolni s a reznai felkelők leverésére kirendelt csapatokat azzal áltatták, hogy szerb bandákat kell Reznán leverniük! Mikor pedig a legénység Monasztirban a valódi tényállást tudta meg, egy részük megtagadta az engedelmességet, kijelentvén, hogy a török testvére nem ló, a másik rész pedig egyenesen a felkelőkhöz vonult át! Ha olyan bizonyos a maga dolgában a porta s ha annyira számíthat a katonai hatalomra, miért kell neki osztrákokkal s szerb bandákkal előhozakodnia? Ha olyan lokális, kis dolog ez a mozgalom, miért nem löveti össze, vagy fogja körül az immár két hét óta lázongókat? Semzi pasa, Ozman Hidayet pasa, a tábori főhadzsa, stb. gyilkosai még ma is szabadon járkálnak. Hol itt az annyiszor hangoztatott hatalom? Ozman Hidayet pasa hadtestparancsnokot, Monasztir térparancsnokát fényes nappal, 2000 főnyi katonaság jelenlétében lőtték le, abban a pillanatban, mikor egy szultáni irádét olvasott fel. A merénylő még ma is szabadon járkál.

E tényeket nem lehet gyermekmesébe illő hiva-

talos jelentésekkel meg nem történekké varázsolni. Ozman pasa (Semzi pasa utódja) hiába sürgönyzi Konstantinápolyba, hogy a reznai felkelők közül 100-at elfogott, a többi pedig szétkergették, az ilyen dajkamesékek csak saját magát áltatja, saját magának árt a kormány.

Sükrü pasa üszküdi utja alkalmával katonai szemlélet tartott s az összegyűlt csapatokat a szultán iránti hűségére figyelmeztette. Beszéde végeztével egy tüzértiszt lépett a csapatok elé s bajtársai nevében kijelentette a pasának, hogy ők mindannyian a padisah hű alattvalói, amíg az alkotmányosan uralkodik s bármikor készek a felkelők ellen életre-halálra harcolni, ha azok a haza ellenségei, de e hűség megszűnik, ha az alkotmányos uralom helyét a despotizmus foglalja el s a parancsot, mely a haza alkotmányos életéért felkelő török testvérek leverését kívánja, nem teljesítjük! Ezzel kivont kardját a pasa elé dobta. Mikor pedig Sükrü pasa a tiszt kiadatását kívánta, a teljes tisztikar szolidaritást vállalva társukkal, a kiadatást megtagadta. S ezt nevezte a porta „lokális jellegű kis zendülés”-nek! A porta amnesztiát s előléptetést ígért a vezetőknek. Az ajánlatot mindannyian kereken visszautasították! Az ifju-törökök pártja — tekintettel arra, hogy a vezető elemek a párt híggadtabb részéhez tartoznak — még mindig vár. Türelmük nem igen fog a végtelenségig terjedni, s ha a porta hamarosan nem gondolja meg magát, akkor ennek kiszámíthatatlan következményei lehetnek!

A „Daily Mail” Bécsből, állítólag autoritativ forrásból jelenti, hogy a hatalmak közvetlen intervencziója Maczedóniában nem valószínű. Bárha a helyzet elég komoly arra, hogy nyugtalanságra adjon okot, hivatalos szempontból nem tekinthető tulajdonképpen veszedelmesnek. A forradalmi mozgalom nincs jól szervezve és eddig elismert vezér nem lépett fel. A csapatok minden közös akciója az ifju-törökökkel csak az általános elégedetlenségnek a kifejezése. Azt hiszik, hogy a hatalmak intervencziójára csak akkor lenne szükség, ha a mozgalom élére vezér állana.

Az a felhívás, melyet Miazzi őrnagy intézett az ochridai kerület bolgár, görög és szerb községek lakosságához, a többi között a következőket tartalmazza:

Azok a tanácsok, amelyeket a nagyhatalmak, valamint Szerbia, Bulgária és Görögország adtak nektek, okozták a jelenlegi szomoru állapotokat. E Balkán-államok már mintegy 30 év óta azon dolgoznak, hogy megmentsenek benneteket és még sem történt semmi, sőt a helyzet még rosszabbodott. Tudjátok meg, hogy ezen államok nem reátok, hanem önmagukra gondolnak csak, hazánkat csak felosztani akarják, hogy belőle egy részt megkaparíthassanak. De nemcsak ezek az államok vetik a viszály magvát közénk, hanem saját kormányunk is részben bűnös ebben. Miazzi ezután ismerteti az új-török szervezett bűnös és liberális céljait és felszólítja a keresztény lakosságot, hogy adja fel eddigi különválasztási törekvéseit, ne idegen államok számára, hanem a saját hazája számára dolgozzék. Ez a föld, mondja, a miénk, és amíg csak egy török fog élni, nem tűrjük, hogy itt más uralkodjék. Az új szervezet egyik célja az is, hogy mindenki szabadon gyakorolhassa állampolgári jogait, bármilyen nemzetségre vagy vallásfelekezethez tartozik is, azon feltétellel, hogy lemond az eddigi aspirációkról, amelyek az ország mai szomoru helyzetének okai. Felszólítja ezután Miazzi őrnagy a különböző nemzetségekhez tartozó bandákat, hogy jelentkezzenek nála együttes akcióban való megállapodás céljából. Ha a bandák ezt megtenni vonakodnának, azonnal el kell hagyniok az országot. Ha esetleg vissza találnak térni és valamely falu lakossága erről jelentést nem tesz, az összes ottani előkelőségeket felakasztják. Miazzi mindenkit felakasztat kegyelem nélkül, akik nem engedelmeskednek e felhívásnak.

E kiáltványok természetesen nem találtak kedvező fogadtatásra, legfeljebb ott, ahol Miazzi és emberei vannak hatalmon. De alkalmasak arra, hogy ha az ifju-törökök kezébe jutna esetleg a szükséges hatalom, a keresztény bizottságok és bandák terrorizmusát még növeljék.

Szalónikból jelentik éjjel, hogy a kisázsiai csapatok, amelyeket a zendülők leverésére rendeltek ki, vonakodtak engedelmeskedni és nyíltan az ifju-törökök mellé állottak. Ochrida és Ronna népe kivétel nélkül az ifju-törökökhöz csatlakozott.

A Yildizben ma több szolgálatot tevő tisztet letartóztattak, mert az a gyanu merült föl ellenük,

hogy Izzet basa körül csoportosulnak, őt akarják szultánná kikiáltani és megfosztani a mostani szultánt trónjától. Abdul Hamid szultán fel volt bősztülve s nyomban parancsot adott ki a felségáruló tiszték letartóztatására. Egyidejűleg a szultán Said basát diktátori hatalommal nagyvezírré nevezte ki. Jelentő különben, hogy Said basát, aki már öt ízben volt nagyvezír, ifju-török érzelmeinek tartják.

A Daily Newsnek jelentik Konstantinápolyból, hogy Szalonikiból érkezett hírek szerint az ifju-törökök Resnában és Ochridában az egész közigazgatást hatalmukba kerítették s a lakosság örül ennek a változásnak. Minden nyugodt a két városban az ifju-török rezsim alatt és az ifju-törökök e sikertől felbuzdulva, fenyegetőznek, hogy Monasztirban ideiglenes kormányt alakítanak, ha követeléseiket a porta azonnal nem teljesíti.

Konstantinápolyból jelentik a Vossische Zeitungnak: Az Anatóliában állomásozó harminczhat zászlóalj mozgósítási parancsot kapott, hogy azonnal induljon Szalonikiba, illetőleg Monasztirba. A csapatok eleinte nem akartak engedelmeskedni, mert azt hitték, hogy Jemen felé viszik őket, mikor azonban megtudták, hogy Maczedóniába mennek, engedelmeskedtek. Megczáfolják azt a hírt, hogy Szalonikiban több középület ellen bolbamerényletet követtek el.

Nikiforow tábornok, a berlini bolgár követ, érdekesen nyilatkozott a Neue Frie Presse tudósítója előtt. Véleménye szerint az ifjutörök mozgalom ezáltal nagyon komoly. Nem lehetetlen, hogy a porta ezuttal is le fogja verni a zendülést, mint ahogy eddig is mindig sikerült elfojtania a lázadást. Annyi bizonyos, hogy nem a hátralékos zsold miatt és az előléptetésben való mellőzések következtében támadt a mostani mozgalom. A maczedóniai türethetetlen helyzet volt az ok, mert az ottani viszonyok a bolgár alattvalókra nézve már tarthatatlanok. A bolgár kormány a mozgalommal szemben egyelőre várakozó álláspontra helyezkedik. Ha az ifjutörököknek sikerül kicsikarniok az alkotmányt, akkor a bolgár helyzete is javulni fog Maczedóniában. Törökország eddigelé azon iparkodott, hogy Maczedóniában a keresztény lakosság között egyenlenséget szítson. Teljességgel alaptalan, hogy Bulgária és Törökország között küszöbön áll a háboru, az azonban igaz, hogy közel volt az utóbbi időben a háboru lehetőségére Bulgária és Szerbia között, sőt ez a veszedelem még most sincs egészen elhárítva. Minden attól függ, hogy milyen eljárást fog követni a szerb kormány a maczedóniai szerb bandák ellen. Ettől a magatartástól fog elválni a bolgár-szerb háboru.

Az osztrák urakházának ülése. Az urakháza elhatározta, hogy napirendre tér a képviselőház által a czukoradók leszállítására nézve elfogadott törvényjavaslat felett, azután pedig elfogadta az állami hivatalnokokról és a cseh északi vasutak államosításáról szóló javaslatokat, majd pedig a talajjavítási törvényt is, a Pantz-féle póttindítvány mellőzésével, amiért ez a javaslat a képviselőházhoz visszaküldendő lesz. Ezután az urakháza megkezdte a nyári szünetét.

Fallières Dániában. Fallières elnök tegnap meglátogatta a gliptotékát. Vezetője Jakobsohn igazgató volt, aki a többi közt megmutatta neki Merciernek Quand méme szoborművét, amely egy lotharingiai parasztleányt ábrázol, aki egy elesett katona kezéből kiveszi a puskát, hogy a harcot folytassa. Jakobsohn ennél a szoborműnél temperamentumos beszédet mondott, amelyet ezekkel a szavakkal rekesztett be: Isten oltalmazza meg Franciaországot!

Fallières elnök délután részt vett Raben-Levetzau külügyminiszter diszebedjén, amelyen a király, a királyné és a királyi család többi tagjai is megjelent. Este a királyi pár hangversenyyel egybekötött estélyt adott, amelyen jelen volt az egész királyi család, az összes miniszterek, valamint a polgári és katonai hatóságok fejei.

Fallières elnök ma este szívélyesen elbucszva a királyi családtól az erőd ágyuinak és a hajógyuk üdvözlése közben a két torpedónaszád által kísért Cassini nevű hadigőzönsön Stockholmba utazott.

Az orosz flotta-költségvetés. A pénzügyminiszterium hivatalos jelentése szerint a kormány, tekintettel arra, hogy a birodalmi дума és a birodalmi tanács nem egyeztek meg a hadihajók építésére vonatkozólag megszavazandó költségek tekintetében, a költség-

vetés átvizsgálásakor külön szabályzat alapján a birodalmi tanács által megszavazott 20.798.339 rubelt hajóépítési célokra és 7.627.843 rubelt tengerészeti tüzérség céljaira költségvetésbe állította.

A perzsa forradalom. A „Times” jelenti Tebrizből, hogy az a távirat, melyet a sah állítólag válaszul küldött az orosz főkonzul amnesztia iránti kérelmére, hamisítvány volt. Retin kán közölte az antiroyalistákkal, hogy ha délután két óráig meg nem arják magukat, az általuk megszállott városnegyedet meg fogja támadni. Három órákor arczélben és oldalban megtámadta őket. Az antiroyalistáknak két, a royalistáknak egy tábori ágyujok volt. Élénk ütközet fejlődött ki, mely estig tartott. Retin segítségére sietett az antiroyalisáknak. Az antiroyalisták szerzett előnyeket feladták és régi védelmi állásaikba vonultak vissza. Nyugati irányban minden táviró- és telefon-összeköttetést leromboltak.

A „Novoje Vremja” táviratot kapott Tebrizből, hogy ott általános az anarchia és a rablások száma egyre nő. Az orosz alattvalók sokat szenvednek és az oroszellenes hangulat kezd veszedelmes lenni. A napokban újabb rablócsordák fognak érkezni, amelyeket egyenesen a sah küldött Resim kán támogatására s akkor a városban türethetetlen lesz a helyzet.

A vér nem válik vízzé.

John angol földbirtokos. Samuel szintén angol földbirtokos. Birtokuk határos, kastélyaik kődobásnyira vannak egymástól. Egy football-matchen olyan vélekedéskülönbség támadt közöttük, hogy kölcsönösen szükségesnek gondolták ezt az ünnepélyes kijelentést tenni:

— Mától fogva nem ösmerem önt, mister.

Éltek hát egymás mellett vagy harmincz esztendeig, anélkül, hogy tudomást vettek volna egymásról. Egyszer megtörtént, hogy találkoztak az országúton. Mind a ketten kocsiban ültek. Az út elég keskeny volt s így egyiknek az árok felé kellett volna farolnia. Mind a két kocsi egyszerre állította meg lovait és várta, hogy mi lesz. Csönd borult a tájra, nesz nem hallatszott, még talán a madarak is kíváncsian lesték, hogy mi fog itt történni. Néhány pillanatnyi csöndesség után zizezés hallatszott. Samuel ur újságot vett elő zsebéből, kibontotta, kényelmesen hátra dőlt ülésén, kibontotta a lapot és belemélyedt az indiai alkirály évi jelentésének olvasásába. Néhány perc múlva John ur föllállt a kocsiban.

— Mr. Samuel! — kiáltotta.

— Aó! — hangzott a válasz.

— Ha majd kiolvasta a lapot, ugy-e bár lesz szives ide kölcsönözni?

— Ó yessz!

S megint csöndesség borult a tájra. Lovak, kocsisok, misterek: mintha megkövültek volna. Az anekdóta (mert mondjuk, hogy ez anekdóta) itt befejeződik.

Amint a lapok írják, Szászrégen határában nem így végződött két magyar mister találkozása. Ostor, ököl, pofon, káromkodás, női sikoly, revolverdurranás és végül halálhörgés az állomásai a két magyar ur találkozásának. Ebből kétféle következés vonható le.

A tudós szociológusok azt fogják mondani, hogy az edukáció az a választóvíz, mely anynyira különbözővé teszi a két esetet. Az ősi angol civilizáció, a magas brit kultúra lassanként megfojtotta az emberben az állatot. Ha két bivaly szembe kerül az uton, izommal intézik el afférikukat. Az ember nem súlyedhet le erre a fokra. Az emberek között támadó differenciákat csak a szellem intézheti el. Éppen ezért Angliában nem párbajozik senki és ha két ellenség az uton egymás mellé kerül, az egyik újságot vesz elő,

a másik pedig várja, míg az az első átolvassa az újságot.

A másik következtetést a józan ész vonja le. A vér az, mely megkülönböztet bennünket az angoltól. A magyar vér, mely itt a nagy magyar alföldön buzog és forr, nem olyan, mint a ködös, lagymatag angol vér. Mikor az első magyarok szélvészféleg beszélgudáltak ebbe az országba, rohanásukban meg sem állottak Burkus-országig. Hogyan is lehet elgondolni, hogy a lovas magyar nép vére olyan legyen, mint a tenger szélén halászgató, pipálgató, köpködő és tubakoló angolé. Lázadozó tűz az egyik, bus aludt tej a másik.

Sajnálkozunk kell talán ezen? Korántsem. Ez a hánykolódó vér tartotta életben a magyart ezer esztendeig; ennek a vérnek köszönhetjük, hogy semmiféle iga nyakunkba nem kerülhet; néki köszönhetjük történelmünk legdicsebb lapjait. E vér buzogott Hunyady János, Dugonics Titusz, Zrínyi Miklós, Kinizsi Pál, Hollós Mátyás s a többi nagyság ereiben, kit a művelt Európa ma is is félistenként tisztel.

Ilyenek vagyunk mi

vagy

miért futamodott meg a zanzibári szultán.

Tegnap exotikus vendégünk volt, az igaz, hogy csak rövid időre. A zanzibári szultán töltött Budapesten néhány órát és ebben a látogatásban éppen ez a rövidség a legérdekesebb. Teljesen megbízhatatlan tudósítónk nyomában utána járt a dolognak és a következőket jelentette:

— A zanzibári szultán megszökött, mert fölvo-nultak a mezei hadak.

Ehhez egy kis magyarázat kell.

Amikor például a perzsa sah elhatározza, hogy Európába utazik, egy csomó kereskedőnek, katonának, lovasrendőrnek fölszillog a szeme és „Hui, hui, jön a perzsa wurzni” kiáltással kezd készülödni a keleti fejedelem fogadására. Lehetetlen ötletek születnek a különféle koponyákban és a leleményesség orgiákat ül. Fölvo-nulnak a mezei hadak, azaz jönnek a kereskedők, akik mosóteknőket árulnak zongora helyett, akik fogkeféket adnak grammofon helyett és akik fejszéket sóznak a perzsa sahra biziklik helyett.

Most is eféle történt. Jól értesült újságok leadták, hogy a zanzibári szultán Budapestre érkezik és a mezei hadak fölvo-nultak. Megjelentek a pályaudvaron az összes haszonlesők és nekiestek a zanzibári szultánnak.

— Urasága itt vehetne egy tuozat kitünő számológépet és eléje tartottak tizenkét ruhafogast.

— Urasága megvehetné Európa legújabb térképeit — és kiterítették néhány pörkölt-szafttól foltos abroszt.

— Urasága magához válthatna néhány ragyogó diszmagyart — és felajánlják neki a régi honvédtiszti uniformisokat, hogy öltöztesse bele a kamarásait.

Azután hoztak neki csizmahuzót gereblye helyett, korcsolyákat fényképező masina helyett és a nyakába akartak akasztani tarka kézelőket koronajáradék helyett. A zanzibári szultán azonban az oxfordi egyetemre járt és olyan modern ember, mint a kereskedők bármelyike és meghökkennt ennyi vakmerőség láttán. Hirtelen lefujta budapesti tartózkodását és menekült a városból. Az Andrássy-uton megállította fogatát egy lovasrendőr és így szólt:

— A perzsa sahnak én voltam a világ legelső lovaskatonája, hát uraságoddal mi lesz?

— Hajts kocsis — könyörgött a szegény fejedelem és a gummikerekű simán röpitette a pályaudvar felé.

A vasuti kocsiban biztonságban érezte magát a zanzibári szultán. Még egy perc és fölhangzik a megváltó fütty és a vonat kirobog az éjszakába. A hivatalnok már sipolt, amikor hirtelen egy sötét gentlemann ugrott a vasuti kocsi lépcsőjére és egy kis

harmincz perczentes uzsora-kölcsönt ajánlott föl a zanzibári koronára. A zanzibári szultán fáradtan rogyott a párnákra...

Ilyenek vagyunk mi és ezért oly óriási az idegenforgalmunk.

Pagát.

Nagy banksikkasztás.

— Százharminczháromezer koronás hiány. —

Budapest, július 22.

Közel másfélszázezer koronával károsította meg egy hűtlen főkönyvelő a Miskolczi Takarékpénztár Részvénytársaságot. A sikkasztó, — akinek neve Farkas Ákos s a miskolczi társaság jól ismert alakja volt — idejekorán gondoskodott biztonságáról, mert azzal az ürügygyel, hogy külföldön állást kapott, már régóta kilépett a pénztárat kötelekéből.

Miskolcz legnagyobb pénztáraténél, a Miskolczi Takarékpénztárnál, nagy sikkasztásnak jöttek most nyomára. Az intézet főkönyvelője, Farkas Ákos 133.175 korona 62 fillér elikkasztása után megszökött. Farkas tizenöt éve volt az intézetnél és teljesen megbízhatk benne.

A sikkasztás úgy derült ki, hogy a Pesti Hazai Takarékpénztár másfél évvel ezelőtt, amikor alaptökéjét fölemelte, az intézet részvényeinek nagy részét magához váltotta. Most, a félévi mérleg elkészítésénél egyik igazgatóját, Grunner Tivadart Miskolczra küldte s ő fedezte föl a hiányt, amelyre csodálatosképpen eddig nem tudtak rájönni. Farkas Ákos előre látta, hogy az ellenőrzés szigorubb lesz s ezért tavasszal felmondott azzal az ürügygyel, hogy Londonban kapott alkalmazást. Az igazgatóság nem sejtve semmi rosszat, a felmondást elfogadta, úgy, hogy Farkas akadály nélkül elutazhatott. Az intézet igazgatósága tegnap ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a hiányt sajátjából fedezi s egy helyi esti lapban már tegnap este nyilatkozatot tett közzé, hogy a hiányt megtérítette s így nyugtalanságra nincsen ok. Farkas Ákos ellen megtették a följelentést, de ennek aligha lesz eredménye.

Amikor Farkas, a sikkasztó főkönyvelő mintegy hat hónappal ezelőtt állását felmondotta, mintegy 60.000 korona értékű miskolczi ingatlanait eladta alig 40.000 koronáért, pazar lakásberendezését, amelyben értékes műtárgyak, ezreket érő szőnyegek és szobrok voltak, potom áron és körülbelül hat héttel ezelőtt eltávozott.

Azt híresztelik, hogy Amerikába, San-Franciszköba utazott, de ez valótlannak látszik, mert alapos gyanuokok merültek fel arra nézve, hogy még most is Európában buikál. Az ügyészségnél tett büntető feljelentés alapján országos körözését elrendelték és Horváth Károly miskolczi rendőrkapitány detektívek kíséretében elutazott Miskolczról.

Máris alapos gyanuokok forognak fenn arra nézve is, hogy büntársai is voltak, akiknek segítségével követte el sikkasztásait hamis betétkönyvek kiállítására és a főkönyvi tételek meghamisítása útján. A rovancsolás megállapította, hogy Farkas a pénztárat 133.175 korona 62 fillérrel károsította meg. A sikkasztást mintegy 4—5 nappal ezelőtt fedezték fel. A Miskolczi Takarékpénztár igazgatóságának tegnapi ülésén hozott az a határozata, hogy a hiányzó összeget sajátjából teljesen fedezi, megnyugtatólag hatott a kedélyekre, ugyannyira, hogy alig jelentkezett betevő, aki pénzt követelte volna. Különbön az igazgatóság teljesen vértézve van és kijelentette, hogy minden betétet felmondás nélkül kifizet.

Parkas Ákos, a Miskolczi Takarékpénztár sikkasztója nem egyedül szökött meg, hanem vele együtt eltűnt a takarékpénztárnak egy másik tisztviselője, Lipták Géza 23 éves gyakor-nok is, aki azon a czimen, hogy beteg és hogy szanatóriumba megy, ugyanakkor, amikor Farkas szabadságot kért és kapott. Lipták szülői Miskolczon laknak, de nem tudnak fiuk hollétéről semmit. Nagyon valószínű, hogy Lipták bünrészes Farkas manipulációiban és hogy együtt szöktek.

A vihar pusztításai.

— Szél, árvíz, felhőszakadás. —

Budapest, július 22.

A szelid és meleg júliusi időjárást egyszerre féktelen brutalitással lökte félre a novemberi zord idő. Tegnap este óta növekvő szélvihar csörtet végig az országon és pusztító útján Közép-Európát sem kíméli meg. Az emberek felöltöikbe bujtak s a tánczó czimtáblák és borbélytányérok között, ablakcsőrren és cserépkoppanás veszélyes muzsikája mellett versenyt futnak a rohanó széllel elszabadult kalapjaik után.

Felfordult a város képe, sőt a vidékről és külföldről is teljes felfordulás hírére hozza a táviró. Az elmúlt éjszaka Budapesten zugott keresztül az a vihar, amely tegnap és tegnapelőtt pusztító tombolt az ország keleti felében. Erős szélvészszel zápor zuhogott le az eltikkadt fővárosra. Amily üdítő volt a nyári eső, éppoly veszedelmesen éreztette sok helyütt erejét a szélvihar. Többfelé fákat csavart ki, ágakat tört le s a kertek és ligetek körül leszagott falommal söpörte tisztára az utat. Az éjjelre nyitva hagyott ablakokat mérgesen csapkodta be és sokfelé hallani lehetett a betört üvegtáblák csörömpölését.

Dévről táviratozzák: A Sztrigy folyó vize lassan apadóban van, bár az eső még egyre esik. A táviró- és telefonvezetékeket ma reggelre sikerült helyreállítani. Az árvízről elpusztított közlekedési utak nagy része még mindig járhatatlan. Hátszeg város környékének postáját az erdőkön keresztül viszik a váralljai állomásra. A nép körében nagy a kétségbeesés, mert ami termést a szárazság meghagyott, a víz elvitte. Peccol-féle fűrészgárban nagyon sok munkás maradt kenyér nélkül. Nagytótinál az árvíz egy 40 méter nyílású hidat döntött romba. Az árvíznek emberáldozata is van, Oláh-Bretyénél egy idegen fuvaros át akart hajtani a hidat és a fuvaros a lovaival együtt az alatta rohanó folyóba fullt. A közlekedési utak helyreállításán lázasan dolgoznak. A munka hosszabb ideig fog tartani, mert sok helyen 30—40 méternyi darabon teljesen elmosta az utat a víz. Pogány Béla alispán végigjárta az árterületet és mindenütt megette a szükséges intézkedéseket. A segélyakció az egész megyében megindult.

Tordáról írják: A tegnapi felhőszakadás a leghevesebben Alsórára közszégekben és környékén dühöngött. A majdnem egy óráig tartó eső megdagasztotta az Aranyos-folyót és a Jára-patakot, amelyek kiléptek medrükből, elöntötték az utcákat és az országut nagy részét; a víz benyomult a kertekbe és udvarokba, nagyszámu szárnyast sodorva magával. Az esővel egyidejűleg dühöngött orkán fákat tépett ki s megrongálta az állami telefonvezeteket. Felvincz közszégekben a tegnapi délutáni jégeső a gazdagnak ígérkező szőlőtermést teljesen tönkretette. A kár mintegy 50.000 korona.

Bécsújhely. A tegnapi délután keletkezett óriási viharok két emberélet esett áldozatul. Haberl Franz tizenhárom éves kőművesinas Pernitz közszégekben Skropék asszony házában dolgozott. Hirtelen a kéményen át lesújtott a villám és az inas holtan terült el. Skropék asszony, ki a közelben foglalatokodott, ájultan esett össze. A ház kéménye bedőlt. Villendorf környékén a felhőszakadás elől egy terebélyes fa alá menekült Steiner János huszonöt éves gazdálkodó, aki csak nemrégiben nősült meg. A lecsapó villám nyomban megölte.

Innsbruck. Napok óta szakadatlanul esik az eső. A hegytetőtől friss hóesés borította el. A hűvös idő miatt a jószágokat be kellett terelni a mezőkről. Nagy a takarmányhiány. A hegyi patakok megáradtak.

Prága. A tegnapi esti lapok azt jelentik, hogy egész Csehországban felhőszakadás pusztított és rengeteg károkat okozott. Számos helység víz alá került.

Tetschen. A vidéken szörnyű vihar pusztított. Több épület az esőzések miatt összeomlott, négy emberbe lecsapott a villám.

Bukarest. A viharok jelentékeny károkat okoztak a román vasutak üzemeiben. Verciovara és Predelu között a forgalmat átszállással bonyolítják le.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Makón a hatósági mézszárszék felállítására ügyében ma Rákossy Gyula rendőrkapitány elnöklésével ülés volt. Rákossy felhívta a jelenvolt összes mézszárosokat és henteseket, hogy az indokolatlanul magas husárakat mérsékeljék, ellenkező esetben Makó városa kénytelen lesz hatósági mézszárszék felállítani. A mézszárosok és hentesek rövid tanácskozás után kijelentették, hogy a marhahús árát 52, 50 és 46, a borjúhúsét 60, 50, a disznóhúsét 80, 70 és 56, a juhét 48, 44 és 40 krajczárra szállítják le minőség szerint. Rákossy rendőrkapitány helyeslően vette tudomásul az árakat. A husárak ezzel visszatértek a tíz évvel ezelőtti normális árakhoz.

Máramaros vármegye tisztikara az egész megyei közigazgatást és a tisztikart ért támadásokkal szemben követendő magatartására nézve értekezletet tartott J. Bály a János főjegyző elnöklése alatt az összes tisztikar részvétele mellett, melyen Mihályi János t. főjegyző indítványára egyhangulag elhatározta, hogy a tisztikart ért támadások következtében oltalomért és elégtételért a vármegye törvényhatósági bizottságához fordulnak. A benyújtandó kérvényben kifejtik, hogy úgy a helyi, mint a fővárosi sajtóban a megyei közigazgatás és a vármegye első tisztviselője ellen már több ízben igaztalan támadások intézettek. Tudja a tisztikar, hogy a közélet terén működő tisztviselők a nyilvánosság előtt nem zárkoznak el s a jogos bírálatot mindenkor megnyugvással fogadják s emellett bármilynemű ténykedésük megvizsgálására és elbírálására a törvény módot és alkalmat nyújt. De midőn tapasztalják, hogy gyanúsítások, melyek még vizsgálat tárgyát sem képezték befejezett tényekként tüntetnek fel a hírlapokban s egyes panaszlott tisztviselők a vizsgálat előtt már mint bűnösök állítatnak a nyilvánosság elé, miként a vármegye köztisztviselőiben álló alispánja állandó gyanúsításoknak és meghurcolásoknak van kitéve, ami veszélyezteti az egész tisztikar jó hírnevét. Ugy saját, mint az egész megyei közigazgatás érdekében kötelességünk felemelni tiltakozó szavunkat s kerülve a személyes harcz elfajuló eszközeit elégtételért és védelemért megbízó testülethez a törvényhatósági bizottsági közgyűléshez fordulnak. Az értekezlet után a tisztikar tisztelt Szabó Sándor alispánnál, kifejezve előtte a tisztikar szeretetét, becsülését és tiszteletét.

EGYHÁZAK.

(A tiszántúli püspökválasztás.) A debreczeni református püspöki állásra újabban leadtak: Hajdúnánás 8, Hajdúhadház 5, Mezőkeresztes, Tetétlen, Nyiracsád, Hajdudorog és Sáp 1—1 és Vámosperes 2, Nádudvar 4, Püspökladány 5, Tiszaeszlár és Tiszadob református egyháza 1—1 szavazatot, mindannyit dr. Baltház Dezsőre. — Debreczenből jelenté tudósítónk, hogy odaérkezett jelentések szerint Dicsőfi József szavazott Balmazújváros 4, Balkány 1, Körösladány 3, Szatmár 6, Szeghalom 5, Székelyhid, Turkeve 6, Töketerebes és Nagybecskerek 1—1 szavazattal.

(Hlinka András ügye a püspöki szentszék előtt.) A tót nemzetiségiek vezetőségéhez ma távirati értesítés érkezett, hogy a szepesi püspöki szentszék e hó 27-én fogja tárgyalni Hlinka András felüggasztott rózsahelyi plébános ügyét. Hlinkát többek között azzal vádolják, hogy papi hivatásáról megfélekedve, állandóan izgatott a pánszláv eszmék érdekében, holott megválasztásakor ígéretet tett, hogy mindenkor hazafias szellemben fog működni. A pánszláv eszmék terjesztésére sokszor a templomi szöszéket is felhasználta. Így bebizonyult többek közt, hogy a „Salve Regina” című imának azon részénél, melyben a pap a hazáért mond könyörgő imát, Hlinka a magyar nemzetet rendszerint kihagyta és a tót nemzetért mondott imát. Büne Hlinkának az is, hogy mi alatt agitacionális körutra indult, a plébánia ügyeit egészen elhanyagolta. Hlinka, aki most a szegedi államfogházban tölti a reá kiszabott büntetést, a szentszéki bíróság előtt való védelmére gondoskodik.

(A komáromi református egyházmegye) ma tartotta évi rendes közgyűlését Komáromban Tóth Kálmán esperes és Kálmán Rudolf főispán, egyházmegyei gondnok együttes elnöklésével. A közgyűlés Tóth Kálmán esperes magas szárnyalású imája

nyitotta meg. Kálmán Rudolf egyházmegyei gondnok az elnöki előterjesztések során hosszabb beszédben foglalkozott a „Ne temere” kezdetű pápai encziklikával s ennek a magyar törvényekbe ütköző sérelmes intézkedéseivel. Indítványára a közgyűlés kimondta, hogy az egyházmegye felir az egyházkerülethez azzal a kérelemmel, hogy az egyházkerület tegyen lépéseket a kormánytól az encziklika érvénytelenítése érdekében. Egyben utasítottak a lelkészek, hogy ezen sérelmes rendeletről hivatkozott kérelmeket felvilágosítsák. Az esperesi jelentés tudomásul vétele után betérjesszítették a tegnapi tartott lelkészértekezlet jegyzőkönyvét, amely szerint a komáromi egyházmegye lelkészei megalakították az egyházmegyei lelkészegyesületet és ezzel beléptek az országos lelkészegyesület kötelékébe. Elnöknek Tóth Kálmán esperes lelkészt választották meg. A közgyűlés ezeket tudomásul vette. A közgyűlés tudomásul vette továbbá Gálffy Géza gelléri lelkésznek egyházmegyei pénztárossá, Oswald Kálmán lelkésznek egyházmegyei aljegyzővé történő megválasztását, helyben hagyta az egyházmegyei közpénztárnak múlt évi számadását, elfogadta a folyó évi költségeloirányzatot s különböző adminisztratív ügyeket intézett el.

Az olvasóhoz.

Az új félév kezdetén új előfizetést nyitottunk az „Egyetértés”-re, a legrégebb s legtekintélyesebb magyar függetlenségi naplagra.

Az „Egyetértés” úgy politikai állásfoglalásában, mint társadalmi, közgazdasági, művészeti és irodalmi szerepében hű marad eddigi nagy múltjához, amely a magyar olvasóközönség előtt oly kedvelté, politikai és társadalmi életünkben pedig mindenkor döntő fontosságú tényezővé tette.

Az a függetlenségi politika, amely e lapot nagy hagyományaihoz híven, eddig irányította, ezentúl is mindenben vezérelve lesz. A független, önálló nemzeti állam kiépítése, a magyarság állami erejének és mindenben parancsoló uralkodásának érvényesülése, ez az a cél, amelyért az „Egyetértés” ezentúl is törhetetlenül és megújuló intenzivitással küzdeni fog.

Olvasóink ragaszkodása és szeretete egyedül erősségünk, amely ebben a nehéz feladatunkban megsegít. Viszonzásul a legváltozatosabban és legmegbízhatóbban megszerkesztett nagy magyar naplappot adjuk, amely úgy irányelveinek szigorú betartásával, mint a napi események részletes és pontos feltárásával ezentúl is a vezető helyen fog állani.

Olvasóink az „Egyetértés Vasárnapja” című, gyönyörűen kiállított mellékletet is megkapják vasárnaponként. Nyolcz oldalas, számos reprodukcióval tarkított mellékletünkön előfizetőink megtalálják a hét érdekességeit, a kül- és belföld nevezetes eseményeit. Kapnak ezenkívül elbeszéléseket, karczolatokat, színházi történeteket.

A magyar közönségnek az „Egyetértés” a legkedveltebb lapja, ezt a szeretetet ezentúl csak fokozottabb munkássággal fogja kiérdemelni.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra . . . 2 kor. 40 fill.
Negyedévre . . . 7 kor. — fill.
Félévre . . . 14 kor. — fill.
Egész évre . . . 28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, sziveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Legények és rendőrök harcza.

— A kolozsvári vérengzés. —

Budapest, július 22.

Röviden megemlékeztünk már arról, hogy tegnap éjjel valóságos utcai harc folyt le Kolozsváron duhaj legények és rendőrök között. Az a gyűlölködés mely a kolozsvári parasztleányok és rendőrök közt tegnap véres ütközteté fajult, már régi keletű. A parasztleányok revolverrel agyonlőtték Péterfi Adám rendőrt. Varga István nevű társát pedig veszedelmesen megsebesítették. Mint most kolozsvári tudósítónk telefonálja, a parasztnak ez a merénylete, a benne megnyilatkozott vadság és kegyetlenség miatt, városzerte általános, nagy fölháborodást keltett. A külvárosban lakó parasztleányok, a kiket Szóstatia-knak neveznek, az utóbbi időben valóságos harcot folytattak a rendőrök ellen. Egész éjszakákon át szertekőboroltak a városban s kövekkel dobálták meg a járőreket is.

Az éjjel megölt Péterfi rendőrnek hét gyermeke maradt árván. Kötelességtudó, kitünő rendőr volt. Gyűjtést indítottak árvái fölsegítésére. Társát, a súlyosan megsebesült Vargát hajnali három órakor a kórházban kihallgatták. Előadása szerint Péterfi vel kettesben gyalogőrzésen voltak a Külmagyar-utcai külvárosban. Az egyik utcasarkon hat parasztleány állott s teli torokkal énekelt. Főszólitásukra, hogy legyenek csendesen, mintegy maguk után csalogatva a rendőröket, megindultak. A rendőrök követték őket s az utca végén, a mezőkhöz közel, egyszerre csak egész csoport parasztleánnyal álltak szemközt. A legények előbb kövel dobálták a rendőröket, majd husz-huszonötven egyszerre revolverrel sortüzet adtak. A rendőrök a kődobásokra kardot rántottak, de a tüzelésre futni kezdtek. Péterfit menekülés közben lőtték le s össze is szurkálták. A szerenczétlen ember bevánszorgott egy házba s ott pár perc múlva meghalt. Varga rendőr futva menekült tovább, de üldözői nyomában voltak s egyre kiáltották:

— Lőjétek le!

A kiáltozásra egy kapuban álldogáló legény, aki ott három leánnyal beszélgetett, utját állotta Vargának s revolverével ötször beléje lőtt. A sebesült rendőr egy közeli házba menekült be, a melynek földriadt asszonya kérve-kérte a vérszomjas legényeket, hogy ne üldözzék tovább. Ezalatt Varga a kerítésen keresztülmászva egy malomba jutott, ott telefonon jelentést tett az esetről a rendőrségnek, azután eszméletét veszítve, összeesett.

A híradásra a középponti ügyeletes szobában nagy riadalom támadt. Dr. Nevezky rendőrfővezető rendőrökkel és mentőkkel kivonult s megkezdte a nyomozást. Még az éj folyamán magánaton értesült az esetről Issekutz táblabíró, helyettes törvényszéki elnök s nyomban fölverte dr. Fritz Béla királyi ügyészt, aki azonnal megkezdte a vizsgálatot. Kivezényeltek egy szakasz csendőrt, akik a rendőrök közreműködésével elzárták a környékbeli utcákat. Még az éjjel harmincnál több elfogás történt s még több letartóztatás várható.

A parasztleányok féktelen garázdálkodását városzerte a rendőrség gyöngye fölszerelésének és elégtelen személyzetének tulajdonítják. Reggel a város házára kifizették a gyászlobogót. A rendőrség épülete előtt nagy tömeg tárgyalja a történeteket. Dél előtt sorra kihallgatták a letartóztatottakat. A csendőrség állandóan segít a nyomozat végzésében. A tettesek közül kilencz 18—20 éves parasztleány beismerte, hogy üldözte s kövel dobálta a rendőröket, azt azonban tagadják, hogy rájuk löttek volna. Varga rendőr állapota válságosra fordult; most a halállal vívódik.

A városi tanács ma délelőtt Fekete Béla helyettes-polgármester elnöklésével ülést tartott s elhatározta, hogy az agyonlőtt Péterfi rendőr koporsójára koszorút tesz s özvegét és árváit tisztességesen ellátja. A külvárosi kerületben a hatóság megtiltja a fegyvertartást s csendőrrjáratokat honosít meg.

A szorgos nyomozásnak ma reggel már meglelt az eredménye. A tettesek egyik részét, Zágonyi Józsefet, Albert Mihályt, Hatházy Samut, Tárkányi Györgyöt, Zákonyi Mihályt, Bánai Mihályt, Tárkányi Ferencnek Mihály nevű szolgáját, Zágonyi Györgyöt, Albert Józsefet, Kis Károlyt, Vincze Mihályt, Antal

Mihályt letartóztatták. A vallomások szerint Péterfit Zágonyi József lötte volna le s ő volt az, aki Vargára is több lövést tett. A főkolompusnak Albert Mihályt mondják a kihallgatottak, mert vallomásuk szerint ő tüzelte őket a rendőrök ellen.

Rimóczy Ferencz rendőrkapitány, aki a rendőri nyomozást vezeti, házkutatást rendelt el a letartóztatottak lakásán. Dr. Hadary Endre rendőrfőkapitány, aki most szabadságon van, távirati uton küldött értesítést, hogy a nyomozás vezetésére Kolozsvárra érkezik.

A városi tanács Fekete Nagy Béla elnöklésével ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a tegnapi merénylet áldozatát, Péterfi rendőrt városi költségen temetteti el és családját ellátja. A vizsgálat folyamán eddig kilencz tettest tartóztattak le. Bünpalástolásért többeket elfogtak, akik bár látták az esetet, nem akartak vallani. A zavargó külvárosban a lakosság költségség csendőrség fog őrszolgálatot teljesíteni. A fegyvertartást eltöltötték.

Kolozsvárról jelentik éjjel: Délután nyolcz parasztleánnyal, akik beismerésben vannak, átkísértek az ügyészségre. A többieket egyelőre szabadlábra helyezte Rimóczy rendőrkapitány, a bünyügyi osztály vezetője.

Varga rendőr délután magához tért és ekkor szembesítették ifj. Hatházy Samu földmiveslegénnyel. Varga ráismert támadójára, aki ötször lőtt rá s a lövések közül három talált. Fekete Nagy Béla helyettes-polgármester jelentést tett gróf Bánffy Miklós főispánnak, aki délután a helyszínre kiszállva szemlét tartott és jelentést tett a belügyminiszternek. A város egy időre csendőséget kér az illető külvárosrészben. Az áldozatot, Péterfi Adám közrendőrt, holnap délután temetik. A temetésen a tanács és a rendőrség testületileg résztvesz. A tanács szigorú rendszabályokkal kíván rendet teremteni a külvárosokban. A vizsgálat csendőrségi asszisztenciával folyik.

TÁVIRATOK.

Beck Ischlben.

Bécs, július 22. Báró Beck osztrák miniszterelnök ma éjjel Ischlbe utazott, ahonnan holnap este néhány napra Karlsbadba megy. — Dr. Fiedler osztrák kereskedelmi miniszter hosszabb időzésre Gradóba utazott.

A kínai császár beteg.

Sanghai, július 22. A kínai császár állapota éppen nem kielégítő. A sorvadás ieelnségei folyton erősödnek, bár komplikációk eshetőségétől eltekintve, közvetlen veszély nincs. A trónörökös kérdését mindazonáltal magánkörökben élénken tárgyalják.

A szerb trónörökös.

Bécs, július 22. (Saját tudósítónktól.) Knowens Raul, az amerikai Egyesült-Államok romániai, szerbiai és bulgáriai követe Bécsbe érkezett. A Neue Freie Presse munkatársának alkalma volt beszélni az amerikai diplomatával, aki a saját tapasztalatai alapján azt mondta, hogy a szerb trónörökös a külföldi sajtóban terjesztett hírek alaptalanok. Nem igaz, hogy a trónörökös részeges és durva és minden kalandosan hangzó csinje is mese. A belgrádi idegen diplomaták felette kedvelik a trónörökösöt. Igaz ugyan, hogy túladó a temperamentuma, de ez fiatal-ságának tudható be, egyébiránt érzi felelősséges hivatását és készül a reá váró nagy feladatokra.

A cseh vasutak államosítása.

Bécs, július 22. Az urakháza mai ülésén a cseh északi vasut államosítása ügyében indult vita során Derschatta vasutügyi miniszter hangsúlyozta, hogy a tárgyalásszerű megváltásnak utja a koncessziószerű beváltás helyett az államnak 4.330.000 koronányi megtakarítását eredményezte. Az állam nem csinált rossz üzletet. A kormány abban a helyzetben lesz, hogy már november havában az északnyugati, az északkeleti összekötő, valamint az állami vasutársaság vasutjainak beváltására vonatkozó egyezményeket a ház elé terjeszthesse. E vasutakkal a

lánccz beázul és az államvasutak abban a helyzetben lesznek, hogy a Csehországgal és a szomszédos államokkal való összeköttetést tarifa szerint és minden irányban szervezhesse. A legközelebbi ülés irőpontját írásban fogják közölni.

Az új finn országgyűlés.

Pétervár, július 22. (Saját tudósítónktól.) Az új finn országgyűlés képviselői között huszonhárom asszony is van. A képviselőnök közül tizenketten a szocziáldemokrata-párt tagjai és van egy agrárius képviselő is.

Uj török minisztertanács.

Konstantinápoly, július 22. A minisztertanácsot ma rekonstruálták. Nagyvezérré Said pasát, hadügyminiszteré Omer Rusdi pasa tábornagy, vezérkari főnököt kinevezték. A többi minisztériumokban nem történt változás. A portán délután a szokásos szertartások mellett felolvasták a Hattí Humajun című császári leiratot, amely az új nagyvezér és hadügyminiszter kinevezetését teszi közzé. Az ünnepélyes aktusnál jelen voltak a porta összes főméltóságai. A ceremónia után a kinevezettek, valamint a többi miniszterek a palotába mentek, hogy a szultánnak hódolatukat fejezzék ki.

Közgazdasági táviratok.

	Newyork.	jul. 22.	jul. 21.
Buza	locobuza	100 ¹ / ₈	100 ⁷ / ₈
	juliusra	100 ¹ / ₂	101 ¹ / ₄
	szeptemberre	98 ¹ / ₈	98 ⁷ / ₈
Tengeri	juliusra	87	87
	szeptemberre	83 ¹ / ₈	83 ¹ / ₂
Csikagó.			
Buza	juliusra	90 ³ / ₄	91
	szeptemberre	90 ⁷ / ₈	91 ¹ / ₂
Tengeri	juliusra	76 ¹ / ₈	76 ¹ / ₈

New-York, jul. 22. Gyapot New-Yorkban helyben — (11.00 tegnap), gyapot augusztusra — (9.31 gyapot októberre) — (9.29), gyapot New-Orleansban helyb. — (10⁷/₈), petroleum stand white Filadelfiában 8.75 (8.75), petroleum Stand white Filadelfiában 8.70 (8.70), petroleum Raffined in Cases 10.90 (10.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Csikagó, július 22. (Zárlat.) Zsír júliusra 9.45 (tegn. 9.42), zsír szeptemberre 9.57 (tegnap 9.52), szalonna short clear, 8.93 (tegnap 8.93), sertéshus szeptemberre 16.25 (tegnap 16.20).

A brazíliai államkölcsön.

London, július 22. A Rothschild és fiaj czég bankház meghívást bocsátott ki a brazíliai 5%-os, négy millió font sterlingnyi államkölcsön jegyzésére. A kibocsátási árfolyam 96%.

Hamisítás a londoni tőzsdén

Berlin, július 22. (Saját tudósítónktól.) Londonban ma a tőzsdén hamisított táviratok alapján a berlini Deutsche Bank és a Darmstädter Bank számára összesen 2000 darab Canada-Pacific-részvényt vásároltak. A hamisítás csak akkor derült ki, mikor a két berlini bankot a tőzsde értesítette a vásárlásról és megjött onnan a hír, hogy a két bank nem adott megbízást senkinek.

A Standard Oil Company büntetése.

Chikagó, július 22. A szövetséges bíróság a múlt év augusztus 3-án hozott azt az ítéletet, amely a Standard Oil Companyt a Prohibitions Bill megsértése, t. i. vasuti társaságotól elfogadott rabat miatt 29 millió dolláros pénzbírságra ítélte, felfüggesztette és újabb vizsgálatot rendelt el.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár. Csütörtök, július 23. — Róm. kat.: Apollinár pk. — Prot.: Kamillo. — Görög-orosz: jul. 10. Leone vt. t. — Zsidó: Tham. 24. — A nap két reggel 4 óra 27 perczkor, nyugszik este 7 óra 44 perczkor. — A hold két éjjel 12 óra 37 perczkor, nyugszik délután 4 óra 27 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak. Állandó nyári kiállítás a Könyves Kálmán művészeti szalonjában Nagymező-utca 37. Nyitva egész nap. Belépő-díj nincs. — Nyári kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva 9—6-ig. Belépő-díj 1 korona. — Az Uránia Kigylő-téri szalonja nyitva 9—8-ig. Belépődíj 20 fillér. — A Nemzeti Múzeum állattára nyitva 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—1-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9—1-ig. — A történelmi képesarnok zárva. — A földtani intézet muzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Szechenyi Múzeum nyitva 10—12-ig. — Az aquinumi múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Ipar-múzeum nyitva 9—1-ig. — A Ráth György Múzeum (Vásárosligeti-fasor 10.) nyitva 9—1-ig. — Az orsz. levéltár ok

levélkiállítása nyitva 9-2-ig. — Az Erzsébet-Muzeum nyitva 9-től 1-ig és 3-től 4-ig. — A nyilvános könyvtárak zárva.

Logika a fejtetőn.

* * *

A mai lapokban mindenki olvashatta. Rövidke hír volt. Szükszavu, száraz. Öt-hat sor. Gyorgyevics Fedor hadnagyról szólt, arról a Gyorgyevicsről, aki néhány nap előtt kikocsizott a prágai kiállításra, ahol történetesen virágkorzó volt. A hadnagy ur kiesett a kocsiából. Kiesett és megsérült. Megsérült a kezén, a lábán és valószínűleg a fején is. Az egész világon aggódni kezdtek az életéért a hadnagy urnak, aggórnak a fejéről félnappal azelőtt azt se tudták, hogy él.

Mindez nagyon szép. Szeressük felebarátunkat, mint önmagunkat. Mindenekelőtt pedig örüljünk, hogy az a kiállítás nem Budapesten van. Hogy nem itt tartották a virágkorzót, hogy a mi nevünk nem Gyorgyevics és nem Fedor, hogy nem vagyunk hadnagyok, hogy nem menünk kocsiházi, hogy nem bokrosodtak meg a lovaink s hogy végre nem estünk ki a kocsiából és nem ütöttük meg a kezünket, a lábunkat, sőt talán a fejünket sem. Mondom, örüljünk, amint-hogy Gyorgyevics hadnagy ur sem sirna, ha ez a malheur történetesen nem őt, hanem engem, iksz, vagy ipszilon boldog fővárosi polgárt érte volna. Anúthogy rendjén is van. Elvégre csak rálicsítátlak a fenti parancsolatra, amikor jobban szeretjük a felebarátunk betört fejét, mint a magunk megfektetett koponyáját.

Van ugyanis az ilyen kisded szerencsétlenségnek egy sokkal súlyosabb következménye, mely hatványozottan jobban fáj minden fizikai bántalomnál s ez az a nagy részvét, mely sohasem áll meg a balesetnél, hanem tovább megy a szerencsétlenül járt multiáig, népiesen szólva: a veséjéig. Az általános elszörnyűködés ezuttal sem állott meg annál a felborult gummitalpasnál, a prágai korzón, hanem igenis odafészkelődött nagy, de megszokott perfidiával a hadnagy ur legdiszkrétebb ügyeihez, ahol vakmerően és görbülő ujjakkal vájkált egy tehetetlen ember legprivátabb dolgaiban. Alig hallatszott el ideig annak a tovaragadott kocsinak a recsegése, már tudtuk, hogy a bentülő hadnagy törvénytelen fia Milán volt szerb királynak, hogy vele egy hölgy ült a kocsiában, hogy ez a hölgy Kaizl Kamilla, hogy özvegy asszony, hogy a férje Kaizl osztrák pénzügyminiszter volt és a többi és a többi. Szóval éppen eleget, hogy az a szerencsétlen Gyorgyevics eltöpreghessen: vajon mi volt rá nézve kellemesebb, betörni a fejét, avagy elviselni azokat a verziókat, melyek mind ő róla suttognak s amelyek kiméretlenül szellőztetik hét lakattal őrzött magánügyeit.

De hát ez a töprengés is az ő jogos magánügye és mi nem akarunk az általunk kárhozott hibába esni. Szívünkben örülünk a mai híreknek, mely szerint a hadnagy ur felépült sebéből, de élünk a csodálkozás jógával azon az utolsó három soron, mely minden átmenet nélkül kijelenti, hogy a hadnagy ur eljegyzését Kaizl volt osztrák pénzügyminiszter özvegyével felbontotta. Miért? Ezt nem értjük. Azért, mert Gyorgyevics Fedor hadnagy törvénytelen fia Milánnak? Elvégre ez nem az ő hibája. És nem lett a hibája akkor sem, amikor más is megtudta, amit eddig csak ő tudott. Vagy talán, mert résztvett a prágai kocsiaközön? Vagy mert kiesett a kocsiából? Mert megütötte a kezét? Mert megsértette a lábát? Ugyan! Ugyan! Ha a véglegény betöri a fejét, még nem ok, hogy elváljon a menyasszonyától. Ettől még igazság egy betört koponya sem gyógyult be.

Ettől legföljebb csak a logika törvényei vetnek kinos, göresös bukfeneczeket.

— **A király vendégei.** Bourbon Alfonz herceg nejével Ischibe érkezett, hogy meglátogassa a királyt és Gizeilla bajor hercegnőt. A hercegi pár részt vett a mai udvari ebéden.

— **Kossuth Ferenc hazatérése.** Karlsbadból jelentik, hogy Kossuth Ferenc miniszter ma reggel hét órakor Prágán és Bécsen át Budapestre utazott. A pályaudvaron a minisztert széken akarták a kocsihoz vinni, de Kossuth az utat gyalog tette meg, ámbár az ut harmincz lépés volt és több lépcsőn kel-

lett a kocsi fölmenni. A mai éjszakát a miniszter Pozsonyban a vasúti szalonkocsiban tölti és holnap reggel utazik tovább. Budapestre 1 óra 45 perczok érkezik a nyugati pályaudvaron.

— **Királyi elismerés.** A király megengedte, hogy Böckh János miniszteri tanácsos, a budapesti magyar földtani intézet igazgatója saját kérelmére állandó nyugalomba helyeztessék és neki ez alkalomból a közszolgálat és mezőgazdaság terén teljesített sok évi hasznos szolgálataiért a király elismerése nyilvánítottassék.

— **Vilmos császár és Edvárd király találkozósa.** Illetékes helyen a Neue Freie Presse tudósítja arról értesül, hogy Vilmos császár csakugyan találkozni fog Edvárd királlyal, még pedig legközelebb. Az angol király pendítette meg a találkozás eszméjét. A két uralkodó találkozósa azonban nem Edvárd királynak Ischiből való visszatérése után, hanem még augusztus első felében az odautazás előtt lesz. A találkozás helye és időtartama még nincs megállapítva. Ami azt a híresztelést illeti, hogy Vilmos császár az északi vizeken Fallières elnökkel is találkozni fog, illetékes körökben megzafolják, de nem tartják lehetetlennek, hogy a legközelebbi napokban olyan nagy esemény fog bekövetkezni, amely az egész világ szeme előtt bizonyosságot fog tenni arról, hogy a német és francia kormányok között ez idő szerint a lehető legjobb viszony áll fenn.

— **Széll Kálmán Rátóton.** Széll Kálmán, a Jelzálog-Hitelbank kormányzója néhány napra Rátóra utazott.

— **Amerikai újságíró a német császárnál.** Vilmos császár a múlt vasárnap a Hohenzollern-jachton fogadta a new-yorki Times munkatársát, Tale William Bayardot. A császár két óra hosszat sétálgatott az amerikai újságíróval a Hohenzollern fedélzetén. A beszélgetés előbb Roosevelt elnökről, azután a new-york—párisi versenytázasról folyt, amelynek minden egyes fázisáról alaposan értesült a császár.

— **Kinevezések a földművelésügyi minisztériumban.** Darányi Ignác földművelésügyi miniszter a számvetőségek tisztai személyzetének egyesített létszámában Kullmann Gusztáv, Szilágyi József, Gergő Károly és Tordony Gusztáv erdőszámtanácsosokat főerdőszámtanácsosokká, Menyhart Antal és Kalmár Dezső számtanácsosi címmel és jelleggel felruházott számvizsgálókat miniszteri számtanácsosokká, Sabljic Miklós, Lukács József, Kovács Elek és Balogh Miklós erdőszámvizsgálókat erdőszámtanácsosokká, Stuna József és Makucz Rezső számvizsgálókat miniszteri számtanácsosokká, Eröss Gyula, Wolf Attila, Sailer György, Bosnyák Mihály és Rezy Vilmos erdőszámvizsgálókat erdőszámellenőrként erdőszámvizsgálókká, Kosutány Béla számvizsgálói címmel felruházott számellenőrt miniszteri számvizsgálóvá, Wenk Gyula erdőszámellenőrt számvizsgálóvá, Tergovits Artur, Szöllösi Rezső és Preineszberg Béla erdőszámellenőrként erdőszámvizsgálóvá, Pongrácz Géza számellenőrt miniszteri számvizsgálóvá és Kralovánszky János erdőszámellenőrt erdőszámvizsgálóvá nevezte ki.

— **Az amerikai hajóraj útja.** Az amerikai hajóraj utolsó hajói is elhagyták San-Franciskót és Spirry tengernagy vezetése alatt elérték Honolulu-t. Ott a flotta egy része szentet vett föl, a többi hadihajó nyomban megkezdte a gyakorlatokat. A tisztek és a legénység pompásan állották ki a hosszú ut fáradalmait és a hajókon is minden a legnagyobb rendben van. Roosevelt maga gondoskodik róla, hogy ezek a hírek eljussanak az amerikai sajtóba, mert az elnök mindenféleképpen hangulatot akar csinálni a flotta szaporítása mellett.

— **Magyar népiünnepély Londonban.** Earls-Courthban a magyar jótékonyági egyesület javára „Magyar népiünnepély” címmel színelőadást rendeztek, amely fényes sikerrel járt. Az ünnepélyen megjelentek gróf Mensdorff-Pouilly osztrák-magyar nagykövet, Farquhar lord, lady Chesterfield és az angol arisztokrácia számos tagja. A népiünnepély központját egy színelőadás képezte, amelyben a budapesti és kolozsvári Nemzeti Színház, a Magyar Színház és Királyi Színház tagjai közül Pálmay Ilka, Révy Aurélie, Török Irma, Szirmai Imre, Szántó Gáspár és Héderváry, valamint Darewsky Miksa hegedűművész léptek fel. A magyar tánczok, amelyeket cigányzene mellett adtak elő, különösen élénk tetszést arattak.

— **Gromon Dezső állapota.** Báró Gromon Dezső állapota változatlan, de éppen ez a változatlanág kedvező előjel és azzal biztat, hogy a sebesült fel fog gyógyulni. Sebláz nem lépett fel és most már nem igen kell tartani a katasztrófa bekövetkezéséről. Egész éjjel nyugodtan aludt a beteg, csak két óra táiban ébredt fel. Ekkor sem fájdalom vagy rosszullet, hanem a zugó szélvész riasztotta fel álmából, de az ébrenlét nem tartott soká és félóra mulva a sebesült ismét elaludt. Reggeli hét óráig nyugodtan szunynyadt; ekkor a mellette tartózkodó orvos hideg teát adott neki s ez felűditette. Félnyolczkor jött dr. Farkas László főorvos és megvizsgálta báró Gromon Dezsőt. A hőmérséklet 36.3 fok volt, az érverések száma 88. A közérzés is jó volt, a köhögési inger pedig csökkent, ami határozottan a tüdőszérelülés gyógyulásának előrehaladására vall. A beteg éhségről panaszkodott. Fájdalmai csökkentek és életkedve visszatért. Dr. Farkas megengedte, hogy egy rántott csirke czombját elfogyaszsa. Gromon igen jó étvágygyal evett s ettől kezdve határozottan jobban érte magát. Beszélnie nem igen szabad, de azért kétszer is megkérdezte a délelőtti folyamán, hogy mit irnak esetéről a lapok. Amikor megmondották neki, hogy a király egyenes óhajára gróf Zichy Aladár miniszter naponként jelentést küld a kabinetirodának állapotáról, nagyon meg volt illetődve. Kérdezte is, hogy miképen kellene a felséges ur kegyességét és érdeklődését is megköszönnie. Az orvosok délben jelentékeny erőgyarapodást állapítottak meg s azt hiszik, hogy a mai válságos nap szerencsésen elmúlik. Gromonnak azonban még így is hetekig kell az ágyban fekiüdnie s hónapok telnek majd el, amig teljesen felépül. A késő éjjeli órákban is érdeklődünk a beteg állapota iránt és azt a választ kaptuk, hogy a helyzet változatlan. A beteg vacsorára egy kevés tejpépet evett és ásványvizet ivott utána, amitől felírissült. Hőmérséklete 37.3, érverése 84. Az orvosokat a beteg álmosága aggasztja, ami a gyengeség jele. Dr. Farkas még mindig tart a komplikációktól és holnap-holnaputánra várja a kizist. Az éjjelt a beteg nyugodtan tölti, de mindig alszik. Közvetlen veszedelem még nincs, de az orvosok nem látják nagyon optimisztikusan a helyzetet.

— **Kiutasított nagykövet.** Caracasi jelentések szerint Castro elnök kiutasította De Reuss németalföldi követet. A venezuelai külügyminiszter elküldte a követnek utleveleit egy jegyzék kíséretében, amely azt mondja, hogy tekintettel azon nézetekre, amelyeket De Reuss ez év április 9-én az elnökhöz intézett levelében kifejezésre juttatott, az elnök nem tartja alkalmasnak, hogy Venezuelában közvetítője legyen a Venezuela és Németalföld közötti jó viszonyok.

— **Nasit újra megválasztották.** Nasit volt olasz külügyminisztert, akinek viselt dolgai igen sokat foglalkoztatták az egész világ sajtóját, szállóvárosában, a szicíliai Trapaniban kétezer nyolczszázhatvanhat szavazattal a szociálista jelölt százharminczkét szavazata ellen képviselőnek választották. Nasit a választás után azonnal elutazott Trapaniba, a nélkül, hogy Palermót érintette volna, mert megtudta, hogy az ottani szociálisták tüntetni akarnak ellene. A nápolyi pályaudvaron körülbelül ezer ember várta s tüntetett mellette. Néhány fiatalember ki akarta fogni lovait. Szállójának erkélyén Nasit beszédet mondott, amelyben a délividék szellemét ünnepelte s beszédét így fejezte be:

— **Én mindig veletek leszek, ti pedig velem.**

Nyolczszáz trapáni polgár zászlóval és zenekarral Nápolyba érkezett, hogy Nasit Trapaniba elkísérje. Velük jött száz trapáni asszony is, akik Nasit lelkes tüntetésben részesítették.

— **A new-york—párisi autómobilverseny.** A czárná megnézte a német Protos autómobil, amely a new-york—párisi autómobilversenyen elsőnek érkezett az orosz fővárosba.

— **Zeppelin léghajója.** Gróf Zeppelin léghajója tíz nap mulva újra használható állapotban lesz. Most számos munkás dolgozik a javításán. A gáznak köbméterje hatvan fillérbe kerül s miután a gömb ürtartalma tizenkétezer köbméter, ennél fogva egyszeri megtöltése hétezerkétszáz márkába kerül. A motor óránként harmincz márká értékű benzint fogyaszt. Hogy mikor száll fel újra Zeppelin, azt még nem állapította meg.

— **Merényletér Lipót király ellen.** A brüsszeli reggeli lapoknak az a híre, hogy merényletet fedeztek föl Lipót király élete ellen, teljesen alaptalan. Aból támadt a hír, hogy mikor tegnap a király Te-deumról jött, a templom közelében egy szegényesen öltözött, züllöttnek látszó ember a király kocsiához férközött és csak nagy ügygyel-bajjal lehetett eltávolítani. A rendőrségen kiderült, hogy kérvényt akart átnyújtani a királynak.

— **Egyetemi tanszékek betöltése.** A budapesti tudományegyetemen Than Károly halálával és Korányi Frigyes nyugalmába vonulásával két rendes tanári szék üresedett meg, a vegyészeti és a belgyógyászati tanszék. Az egyetemi tanács javaslata alapján a közoktatásügyi minisztérium a két tanszék betöltésére vonatkozólag még ez évben kiírja a pályázatot.

— **Az Eulenburg-pör orvosszakértője.** Dr. Stey-
rer Antal főorvost, a Charité második klinikájának asszisztensét egyetemi tanárrá nevezte ki a német császár. Ez a kinevezés egy kiváló tudós érdemeinek elismerése. A porosz közoktatási minisztérium már régen elhatározta Stey-
rer főorvos kinevezését, de a hivatalos lapban csak holnap fog megjelenni. Stey-
rer tanár stájerországi születésű, a bécsi egyetemen végezte tanulmányait és nemcsak az orvosi, hanem a bölcsészeti fakultáson is doktori diplomát szerzett. Dr. Stey-
rer tudvaleg az Eulenburg-pörben orvosszakértőként szerepel.

— **Rosdestvenszki halálhíre.** Az orosz fővárosban Rosdestvenszki admirális halálának híre nagy lett a gyász. A lapok rokonszenves nekrológokat közöltek a hős tengernagyról és minden templomban gyászistentiszteletre készültek. Rosdestvenszki bajtársai részvétlétvitákat küldtek a tengernagy ne-jének, a fogházból is jöttek telegrammok. Nebogatov és Stössel tábornokoktól, akik szintén gyászistentiszteletet rendeltek meg a Péter-Pál-erőd templomában. Vilmos császár megbízta a pétervári nagykövetség tengerészeti attaséját, hogy fejezze ki részvétét az özvegy előtt és jelenjék meg nevében Rosdestvenszki végtisztességén. Tegnapelőtt este aztán megjött a hír, hogy Rosdestvenszki él. Ő maga táviratozott a pétervári hivatalos távirati ügynökségnek s megjegyezte, hogy nyilván hosszú életű lesz, mert halála hírét költötték. Sietve lerendelték a templomokban a gyászistentiszteleteket.

— **Régi magyar várak.** A Magyar Nemzeti Múzeum első emeletén, a folyosókon, most állították ki Stephanie Adolf ny. csász. kir. százados gipszmodelljeit, melyek értékes és szemléltető képét adják a történelmi nevezetességű magyar váraknak, melyeknek helyén ma már csak romok hirdetik a régi vitéz életet. A százados a millenium óta foglalkozott ezekkel a dolgokkal és gondos tanulmányok után, könyvekben maradt leírások, képek, vázlatok nyomán rekonstruálta ezeket a várakat, melyek az akkori társadalmi élet góczpontjai voltak. A régiségtár előtt és az oldal folyosókon izléses szekrényekben, üvegbúra alatt állanak ezek a színes gipszmodellek, melyek a közönség látkörének szélesítésére nagyon is szolgálnak. Ilyen mintában vannak: Szigetvár 1566-ból, Dévénvára a XVIII. századból, a budai királyi várpalota Mátyás király korából, Árva vára a történelmi restaurálás korából (1800), a pozsonyi királyi székes-várak 1760-ból, Szepesváralja a XVIII. század közepe-tájáról, a visegrádi fellegrvár, a visegrádi vár Róbert király idejében és a trencsényi vár 1670-ből.

— **Ellített szövetségi vezetőség.** A Felvidéken napról-napra újabb és újabb visszaéléseknek jönnek a nyomára a nemzetiségű jellegű szövetségek között. A legutóbbi napokban a hrustini (Árvamegye) gazdasági és fogyasztási szövetséget arankás és ólomzár nélküli zsákokba csomagolt löheremagot hozott forgalomba és drága pénzen akarta a nép nyakába sózni. A hatóság azonban felelősségre vonta a szövetséget vezetőjét és szigorúan megbüntette őket. Az ügyben dr. Kemény Béla némesztői szolgabíró ítélkezett, aki Klubisz Jánost, ifjú Kazimir Jánost és Haluska Jánost három-három napi elzárásra és fejenként 160 korona pénzbüntetésre, Chrkel Flóriánt, a némesztői „Ludova Banka” pénztárnokát öt napi elzárásra és 260 korona pénzbüntetésre, Kraszula Flórián némesztői kereskedőt pedig 2½ napi elzárásra és 150 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Kitüntetett miniszteri tanácsos.** A király, mint a hivatalos lap mai száma jelenti, Forray Ferencz belügyminiszteri tanácsosnak, saját kérelmére történt nyugdíjaztatása alkalmából, buzgó szolgálatai elismeréséül, a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta.

— **A párisi nyaklánczügy.** A legújabb párisi nyaklánczügy, — a Maisons-Lafitte-negyedben történt lopás, — még mindig homályos. Nem érdekesebb, mint egyéb bünesetek, de a párisiak nagyon pikánsnak tartják azért, mert a meglopott nő Madame Emille d'Alencon, Woodland zsoke felesége és az Albine-villa bérlője, a félvilágban annyira ismert Madame Arosa, volt színésznő. A lopást különben oly valaki követte el, aki, — ha rajtacsípték volna — könnyen hivatkozhattott volna arra a jogára, hogy a villában tartózkodhassék. Ebből azt következtették, hogy a két hölgy egy barátjáról van szó s feltették, hogy egyikőjük sem fogja őt kiszolgáltatni, anélkül, hogy magát vagy a másikat ne kompromittálná. Ezt a romantikus feltevést azonban madame Arosa azzal cáfolja meg, hogy a tolvaj valószínűleg a villa tulajdonosnőjének, madame Blümmnek a barátja. A Villa Albina egész nagy komplexuma Blüm asszonyé. Ez egy nagy kertből áll, tóval, hosszú sétányokkal és két épülettel, amelyek egyikében Arosa asszony, másikában Blüm asszony lakik. A két rész ugyan el van választva, de egy ajtó mégis összeköti őket. Blüm asszony tíz nap előtt távozott a villából, hogy falura menjen. Arosa asszony azt állítja, hogy közben észrevette az állítólagos tolvajt Blüm asszony villájában. Onnan jól megfigyelhette az eseményeket, amelyek a másik épületben történtek s a lopás napján, amikor az összes ablakok nyitva voltak, a beszélgetéseket is hallhatta. Azt is tudhatta, hogy valahányszor Alencon asszony meglátogatta, Arosa asszony az első emeleten át szokott öltözködni s ott szokta hagyni ékszereit. Ebből azt következtetheti, hogy a 100,000 frank értékű ékszert az idegen lopta el.

— **Szerencsétlenség egy medvevadászaton.** Székelyudvarhelyről írják, hogy Ditrón medvevadászatot rendeztek e hó tizedikén és huszadikán. A medvevadászaton résztvett a párisi Pathé Frères cég egyik embere is, hogy mozgófénykép-vállalat részére felvételeket eszközöljön. A vadászat szerencsétlenül végződött, mert a bekerített medvék rátámadtak a fegyvertelen hajtókra és közülök többet összezemarczangoltak.

— **Avar sírok.** A Magyar Nemzeti Múzeum már régebbi idő óta ásatásokat folytat Dunapentelén, ahol egész római telepet tártak föl. Az ásatások vezetésére most jártak lenn Mahler Ede és Hekler Antal segédőrök, akik munkaközben a római sírok között rendkívül értékes és hecses avar emlékekre bukkantak. Több avar sirt leltek itt, melyekben csudás ép-séggel maragtak fenn az elhunytakkal együtt eltemetett használati tárgyak, pedig hosszú idő telt el azóta, hogy ezeket a sírokat megásták. Az avarok a Kr. u. nyolczadik században éltek Magyarországon eme vidékén. A sírok között, különösen gazdag anyagot szolgáltat az egyik avar sír, amelyben valamely főrangú avar temettek. Gazdag aranydíszítésű boglárók, csatok, szíjjrészek maradtak fenn és első esetben találtak foszlányokat abból az öltözetéből borító vékony aranylemezből, mely az avar előkelő ünnepi viseletéhez tartozott. A lelet, melyhez csak a pár év előtti tótfalusi hasonló érték dolgában, a Nemzeti Múzeum régiségosztályban most dolgozzák fel.

— **Az angol tengerészeti gyakorlatok kémei.** A mai angol reggeli lapok közlik, hogy Greensbyből jött táviratok szerint az angol tengerészeti gyakorlatokat az Északi tengeren német tengerésztisztek kémlelik. Az utolsó napokban egy angol halászhajón két német tengerésztiszt meglehetősen közelről végignézte az angol flotta torpedó- és tenger alatt járó hajóinak gyakorlatait. Egy angol tengerésztiszt átment a halászhajóra s felírta a tulajdonosnak és a kapitánynak nevét. A londoni lapok elszörnyűködve írják, hogy a német „Sieten” nevű ágyunaszád azokon a vizeken czirkál, ahol most az angol flottamanővereket tartják. Tegnap a német ágyunaszádot Bridlingtonban látták és több német tengerésztiszt partra szállott.

— **Nászajándékok,** jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán műorás ékszertelepén, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29., I. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **A barcelonai bomba.** Az e hó 20-án jelzett Segurban történt terrorista letartóztatások csekélyebb jelentőségűek, mintsem eleinte gondolták. Az általuk rendelt öntvény, ugylátszik, valami ipari gép egyik alkotó része, nem pedig, mint eleinte gondolták bomba előállításához kellett.

— **Tanügyi kinevezések.** A hivatalos lap mai száma több tanügyi kinevezést és áthelyezést közöl, melyek a felsőbb leányiskoláknál, felső kereskedelmi iskoláknál, állami főgimnáziumoknál és tanítóképzőknél, valamint polgári iskoláknál eszközöltettek. A kinevezések a következők: A vallás- és közoktatásügyi miniszter kinevezte Kováts József lippai állami felső kereskedelmi iskolai igazgatót a VII. fizetési osztályba, Schmidt József zalaegerszegi és Halvax János alsókubini állami felső kereskedelmi iskolai rendes tanárokat ugyanazon iskolák igazgatóivá a VIII. fizetési osztályba, Matuschek Richárd budapesti, Mészáros Sándor soproni, Barkóczy Gusztáv szegedi, Wirker István nagybecskereki és Illy József szegedi állami felső kereskedelmi iskolai rendes tanárokat e minőségükben és mostani állomásukon a VIII. fizetési osztályba, Katzer József képesített felső kereskedelmi iskolai tanárt a homonnai, Molnár Aladár képesített felső kereskedelmi iskolai tanárt a lippai, dr. Alkalai Salamon okleveles középiskolai tanárt a kassai, dr. Szauer Alfréd okleveles középiskolai tanárt a beszteczbányai, Erdős Viktor képesített felső kereskedelmi iskolai tanárt a kassai, Mórótz Kálmán műegyetemi adjunktust, okleveles középiskolai tanárt és Sándor János temesvári felső kereskedelmi iskolai tanárt a budapesti, Krisch Jenő képesített felső kereskedelmi iskolai tanárt a veszprémi, Sorger Miksa okleveles középiskolai tanárt a nagyrőcei állami felső kereskedelmi iskolákhoz a IX. fizetési osztályba rendes tanárokká.

— **Az Ungaro-Kroata ügye.** Az Ungaro-Kroata kapitányainak memoranduma ügyében ma a kormányzó elnöklésével tartott ülésben a kiküldött vegyes bizottság elhatározta, hogy a családos és nőtlen családfejtartó kapitányok, ha Fiumében laknak, évi 400 koronás drágasági pótlékot, a többiek pedig 200 koronás pótlékot kapnak. Ezenkívül számukra szolgálati pragmatikát dolgoznak ki. A megegyezés egyéb részletei eddig ismeretlenek. A gépészek ügyében a tanácskozást a bizottság holnapra halasztotta.

— **Björnson mozog.** Az okvetetlenkedő norvég költő, aki politikai fontoskodásával már annyi kellemetlenséget szerzett önmagának, újabb mozgolódik és közöriből berekedt gégejét. Ujabb levelet irt az Agramer Tageblattnak, amelyben üdvözlö a nagy szlávoknak a magyarság ellen folytatott mozgalmát. Felszólítja a vezéreket, hogy legyenek résen. Ő a maga részéről figyelemmel kísér minden horvátországi eseményt, ámbár nincsenek teljes értesülései. Ez utóbbit elhisszük neki, azzal a toldással, hogy hiányos értesülései is hazugságok csak, melyek után úgy kapkod a rokkant öreg író, mint a pletyka a csalétekért. Reméljük, egyszer ő is beleharap a horogba, melyet pedig nem is mi tartunk neki, hanem azok a pánszláv agitátorok, akik orránál fogva vezetik az öreget.

— **Siketnémák felvétele.** A siketnémák budapesti állami intézetében harmincz új növendék számára van üresedés. Felvételt nyerne elsősorban a székesővárosban és a szomszéd falvakban élő siketnémák, részleges hallással és beszédmaradvánnyal bíró gyermekek. A szegénysorsuk eltartási és uti-segélyt nyerne az intézettől. Másodsorban az ország távolabbi részeiből is felvétetnek hasonló gyermekek, ha eltartási díjaik egészben, vagy részben biztosítottak. Pályázni lehet augusztus 5-ig. Érdeklődőknek díjtalanul küld felvételi nyomtatványokat az intézet, VIII., Mosonyi-u. 8. sz. alatt székelő igazgatósága.

— **A dinamit áldozata.** A boiczai bombamerénylet dolgában — mint Déváról jelentik — a csendőrség nyomoz és a környéken lakó bányamunkásoktól elkobozta a lopott dinamittölteket. Butacs Mihály krecesnyesi bányász megtudta, hogy a csendőrség keresi a lopott dinamitpatronokat és minthogy nála is volt egy, nehogy megtalálják, el akarta sütni. Este odahaza a házában meggyújtotta, minthogy azonban a kanócz igen száraz volt, eldobni már nem volt ideje és a dinamit fölrobbant a kezében. Az erős robbanás leszakította jobb karját és jobb oldalán is súlyosan megsebesítette. Halálos sérülésével a dévai kórházba szállították.

— **Flának gyilkosa.** A bácsmegeyeri Felsőszentivánon Györi József részegen ment haza s emiatt hasonló nevű fia korholta. Az idősb Györit ez annyira bosszantotta, hogy a falról lekapva vadászfegyverét, fiára lőtt, aki most élet-halál között lebeg. A csendőrség az apát elfogta.

— **A muzeumi díjnokok mozgalma.** A muzeumi szakdíjnokok helyzetük javítása érdekében országos mozgalmat indítottak. Ezek a fiatalberek, akiket az egyetem elvégzése után tanári diplomával a tudomány szeretete valamelyik muzeum kötelékébe hajtott, három-négy koronás napidíj mellett robotolnak hosszú időközön át és kinevezésük egyre késik. Állásuk, amellet, hogy nagy részt vesznek ki a munkából, nagy felelősségeket is hárít rájuk és igazán csak az ambíció, az ügyek szeretete készíti őket a nagy terhek békés viselésére. Most, amikor a viszonyok annyira megdrágultak, ők is szót emelnek. És kéri azt, hogy ezentul ne az illető muzeum igazgatója, hanem a kultuszminiszter nevezze ki állandósított állásukba. Elbocsátásuk csak fegyelmi uton történhessék meg, nyugdíj-igényeiket vegyék tekintetbe, az asszisztensi (szaksegédi) címet kapják meg, hasonlóan az egyetemi és hasonló rangú tudományos intézetek tisztviselőihez. A mozgalomhoz az összes muzeumi szakdíjnokok csatlakoztak.

— **A katolikus népszövetség Nagyszombatban.** A katolikus népszövetség érdekében e hó 29-ikére Nagyszombatba összehívott népgyűlés teljes kudarczsal végződött. A népgyűlésen, melyen Zebig könyvkereskedő elnököt, alig százan jelentek meg és a szövetségbe is csak mindössze tizenketten irakoztak be.

— **Harc készül a pinczerek között.** Valóságos plakátháború kíséri az új pinczeregylet születését. Tudni kell ugyanis, hogy az új egyület a kávéosok pártfogóiják, a szakszervezeti munkások pedig bizalmatlankodnak vele szemben. Nagyon valószínű, hogy a sok előcsatározásnak ismét sztrájk lesz a vége. Egyelőre azonban minden oldalról nagyon tiltakoznak ellene, hogy megint harc készül és megint csak a hatalomért. Egy azonban bizonyos: a harc költségét megint csak a közönség fizeti majd meg.

— **Vegyészeti tanfolyamok.** A magyar királyi Technológiai Iparmuseum igazgatósága az év őszén vegyészeti tanfolyamot fog rendezni. Külön laboratoriumokat szerelnek fel a nyár folyamán, ahol minden iparágnak megfelelőleg külön dolgozhatnak majd a jelentkező iparosok, kiváló szaktanárok vezetése alatt. Az igazgatóság hosszasan tanulmányozta ezt a kérdést és rájött arra, hogy hazai iparosaink, mint régi empirikusok, az idevágó kémiai iparokban nem ismerik az ezen téren mutatkozó újabb tudományos vívmányokat és ebből az okból nem tudnak a külföld modern gyáraival versenyezni. Ezeket a bajokat lesz hivatva segíteni a vegyészeti tanfolyam, amelyre azonban helyszüke miatt egyelőre csak kis számban fogadnak el jelentkezőket.

— **Porrá égett kastély.** Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy gróf Serényi János váczdukai kastélyában tűz ütött ki és elpusztította a kastély nagy részét. A tüzet tudósításunk szerint rövidzárlat okozta. Ezzel szemben most arról értesítenek bennünket, hogy a tűz minden más okból keletkezhetett, csak rövidzárlat okából nem. A tűz keletkezésének helyén ugyanis semmiféle villamos vezeték nem volt és különben a tűz kilitéskor kikapcsolás folytán az egész kastélyban az összes vezetékek áram nélkül voltak.

— **Szerelmi dráma.** Véres szerelmi dráma játszódott le ma reggel a Visegrádi-utczában. Lazarus Zsigmond besnyői születésű 39 éves villanyszerelő lelőtte Topfijocs Juliánna nagyikikindai születésű 31 éves süteményelárusítónőt, azután magát lölte föbe. Topfijocs Julia a Visegrádi-utca 17. szám alatt levő péküzletben volt alkalmazva. A leánynak régebben udvarolt már Lazarus Zsigmond. Husvétkor meg is tartották az eljegyzést, de azóta napiranden volt a szerelmesek között a civódás. Lazarus féltékenykedett a leányra. Ma reggel Lazarus felkereste menyaszonyját az üzletben és ismét szemrehányásokat tett neki. A civódás annyira elmérgesedett, hogy Lazarus nagy felindulásában revolvért rántott elő. Topfijocs Julia a fegyvert láttára futásnak eredt. Lazarus utána szaladt. A leánynak már-már sikerült elmenekülni, amikor szerencsétlenségére a Visegrádi-utca 20. számú háza előtt megbotlott és elesett. Lazarus utólrta a leányt és kétszer a mellébe lött. Azután föbelötte magát. A leány még a dél előtt folyamán meghalt, Lazarust a Rökus-kórházban ápolják. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **A bánya.** A Rykov-bányák közelében fekvő szénbányákban ma robbanás történt, amelynél három ember életét veszítette, hárman megsebesültek.

— **Halálra ítélte leány.** Foglalkoztunk annak idején Bayer Grethe ügyével, aki nemrégiben agyonlőtte vőlegényét. A gyilkos leányt a törvényszék halálra ítélte. A kivégzést holnap reggel fél hét órakor hajtják végre Freiburgban. A kivégzésnek már hamarabb meg kellett volna lennie, de a nyaktiló elszállítása Freiburgba előre nem látott késedelmet szenvedett. De általánosan azt is hitték, hogy a kivégzést nem fogják végrehajtani, mert amióta Szászországban a halálbüntetést újra behozták, állandóan azt a gyakorlatot követték, hogy nőket nem végeztek ki. A jelen esetben azonban a király nem élt kegyelmezési jogával. A döntés már pár nap előtt megtörtént. Bayer Grethet ma értesítették, hogy a király az igazságszolgáltatásnak szabad folyást enged.

— **Öngyilkosság vagy gyilkosság.** Berlinben tegnap óta egy berlini kereskedő titokzatos halála foglalkoztatja az ottani rendőrséget. Tegnapelőtt éjjel ugyanis az Engel és Bugge vajkereskedőczég tulajdonosát, Engel Gyulát halva találták Berlin egyik előkelő utcájában lévő lakásán. A rendőrség nem tudja eldönteni, vajjon öngyilkosság vagy gyilkosság történt-e. Engel kereskedőről már régóta tudta a rendőrség, hogy homoszexuális, akinek lakásán éjjel és nappal ismételtelen elegánsan öltözött fiatalberek fordultak meg. A rendőrfőnök az esetleges gyilkos fejére ezer márkát tűzött ki.

— **Szerencsétlenül járt munkások.** Berlinben, a nemrég leégett helyőrségi templom újjáépítésénél ma délelőtt összeomlottak az állványok. Hét munkást súlyos sebekkel borítva huztak ki a romok alól.

Berlinben serényen folyik a munka a helyőrségi templom újjáépítésén, amely két hónap előtt gyujtogatás következtében porrá égett. Ma leszakadt egy tetőállvány és nyolcz munkást maga alá temetett. Mire a gerendákat eltakarították, négy munkás súlyos sebekkel ástak ki, a négy másik munkás sérülései jelentéktelenek.

A helyőrségi templom építésénél történt állványbeomlás hét sebesültjét a Charité-kórházba sebek bekötözése után elbocsátották. Az egyik munkást, aki komolyabban, de nem életveszélyesen sebesült meg, orvosi kezelés alá vették.

— **Magyarországi sikkasztó letartóztatása Belgrádban.** A nagybecskereki takarékpénztárnál a tavaszszal nagyobb sikkasztásnak jöttek nyomára, melyet jórészt Turinszki Tosa pénztáros követett el, aki azonban megszökött Sokáig hiába nyomozták, míg most véletlenül Belgrádban kézrekerült. Turinszki ugyanis családjával együtt Szerbiába szökött, ahol a Ribarszka Banya nevű fürdőhelyen néhány hónap óta álnéven rejtőzködött. Péter Pál napján azonban a király nevenapja alkalmából rendezett ünnepekre ő is bejött Belgrádba, hol két földije felismerte, kik azután a rendőrség figyelmét reá irányították. Letartóztatása a pályaudvaron éppen azon pillanatban történt, mikor haza akart utazni. Turinszki a magyarországi szerb radikális párt egyik oszlopos tagja volt.

— **Elragadták a lovak.** Nyisztor Gergely mezőköpényesi lakos egy megrakott szénásszekér tetején ilve hajtotta lovait, melyek valamitől megijedve, elragadták a kocsi. Nyisztor a lovak közé esett, lába a széna köteleibe akadt úgy, hogy a feje a földet érte. A megvadult lovak mintegy két kilométernyi uton vonszolták, úgy, hogy a feje a surlódás következtében teljesen szétroncsolódott. Mikor a faluban a lovakat megfogták, csak fej nélküli testet találtak.

— **Siketnémák fölvétele.** A siketnémák budapesti állami intézetében harmincz új növendék számára van írsedés. Fölvételt nyernek első sorban a székesfővárosban és a szomszéd falvakban élő siketnéma, részleges hallással és beszédmaradvánnyal bíró gyermekek. A szegénysorsuak eltartásra és utóköltésre segítséget kapnak az intézettől. Másodszorban az ország távolabbi részeiből is fölvesznek hasonló gyermekeket, ha eltartásuk díját egészben vagy részben biztosítják. Pályázni lehet augusztus 5-ig. Érdeklődőknek díjtalanul küld fölvételi nyomtatványokat az intézet igazgatósága (VIII. ker., Mosonyi-utca 8.).

— **Féltékenység.** Goden Kusztán maroszentannai lakos állandóan féltékenykedett feleségére. Tegnap este Hosszu Ábrahám földmivestársa házáat felgyújtotta, mert azt hitte, hogy a felesége ott van légyotlon. A tüzet lokalizálták. A gyujtogató ellen az eljárás megindították.

— **Uralkodók a kánikulában.** Hiába van árnyék jég, limonádé, uszoda, zuhany, csak sokat szenved a kánikulában minden ember, még az uralkodó is. Természetesen az uralkodók, akiknek igazán van módjuk hozzá, hogy ha lehet, enyhítsék a nyári gyötrelmeket, mindent elkövetnek, hogy megszabaduljanak a kánikulai kínoktól. Vilmos német császár a fullasztó melegség elől az Északi-tengerre szokott menekülni. Nyáron a részéről különben se nagyon kedvelt szeszitalok fogyasztását a minimumra szokta leszállítani. Nyári itala bármilyen szénsavas víz, melyhez parányi könnyű rajnai bort kever hozzá. Olykor megiszik egy pohár limonádét is. Ferencz József király sok ásványvizet iszik a nyáron. Az olasz király jóformán meg sem érzi a hőséget, az agg román király azonban szinte teljesen munkaképtelen ilyenkor. Edvárd angol király mentol-cukorkákat szopogat és mellény nélkül jár. A csár, mihelyt a hőmérséklet csak kicsikét emelkedik, a császári palota parkjába menekül. A szultán a hárem-hölgyekkel és az eunochokkal legyezteti magát. A perzsa sah palotájának egy földszinti szobájába megy, melynek falaiiban véges-végig vízvezeték csövek vannak és ahol ennek következtében mindig hűvös a levegő. Roosevelt elnök nem törődik a hőséggel. A poczakos Fallières elnök tantaluszi kinokat szenved, jégdarabokat nyel, hideg sört iszik, lubiczkol, a legfogycatékosabb öltözetekben fekszik a földre, ahova puha süppedő szőnyeget terített magának, melynek tetejére viaszosvászon lepedőt húzat, mert annak a felülete mindig hűvös. A spanyol királynak pedig csak nagy orra látszik ki a fürdőkád vizéből. Zuhany alatt fogadja olykor a bizalmasabb embereit is.

— **Rabló cigányok.** Az aradi rendőrség letartóztatott egy Kovács János fiatal cigányembert, aki bevallotta, hogy tagja annak a cigánybandának, amely a múlt évben Arad megye szőlőiben számos nyaralót kifosztott és egyébként is több száz beutózt követett el. A csendőrség a vallomás alapján leartóztatta a Máriaradnán lakó banda nyolcz férfitagját.

— **Tűzoltó-majális.** Szépen sikerült kerti ünnepélyt rendezett vasárnapon a Kisselmeczi Önkéntes Tűzoltó-Egylet a mulatságot a tűzoltó-egylet nagy kerthelyiségében tartották meg, amelyet ez alkalommal teljes díszbe öltöztettek. A lampionok sokasága tarkította a lombos fákat, amelyek alatt egész reggelig folyt a táncz. Az ünnepélyen ott volt a jelenleg Kisselmeczen nyaraló báró Révay-család is, valamint a környék színe-java. Az ünnep szépen jövedelmezett a tűzoltó-egyletnek, amely ezt a jövedelmet újabb tűzoltószerek beszerzésére fogja fordítani.

— **Elfogott templomtolvaj.** A csendőrök letartóztatták Orosz Miklós csavargót, akiről megállapították, hogy egyike volt azon betörőknek, akik július 19-én a mátészalkai rom. kath. templom egyik perzselyét kifosztották. A csavargót a csendőrség a sekrestyés személyleírása alapján abban a pillanatban tartóztatta le, mikor éppen vonatra akart ülni. Megmozgatásakor lopott tárgyakat találtak nála, melyek ugyanazon időből származnak, amikor is postatisztek magánlakásában is betörők jártak. Orosz beismerő vallomást tett, megnevezte büntársait, akik szerinte hárman voltak. A csendőrség a vallomás alapján Nyiregyházán folytatja a nyomozást. Ugyilátszik szervezett bandáról van szó, amelynek egyéb bűnök is nyomják a lelkét.

— **Szerencsétlenség a gyakorlótéren.** A rákosi katonai gyakorlótéren ma szerencsétlenül járt egy tűzérőnkéntes. Gyakorlat közben dr. Kiss Imre tűzérőnkéntes leesett lováról s az utána robogó ágyú keresztül futott rajta. A nehéz ágyú eltörte az önkéntesnek a bal karját. A sebesültet a mentők szállították be a 16. számú helyőrségi kórházba.

— **Mulat a segédjegyző.** Vidám, átdorbézolt éjszakai véres fináléval fejezte be a hatvani segédjegyző Meirik József. Két barátjával hajnalig mulatott és reggel felé hangos lármaival mentek hazafelé. Szerencsétlenségükre két rendőr jött arra véletlenül, akik a jegyző urat nem merték megszólítani, hanem egyik barátját figyelmeztették, hogy intse csendre a tulhangos segédjegyzőt. Ezen Meirik annyira dühbe jött, hogy fölkapta vasbotját és a rendőr fejére sújtott vele. Majd mikor ez védekezni merészt, revolverével belelőtt. A golyó oldalát furta át a rendőrnek. A védelmére elősiető másik rendőr is kapott egy golyót lábszárába. Mindkettő sebesülése súlyos. A csatározásnál különben a segédjegyző is megsebesült. Mikor kijózanodott és tudatára jött véres tetteinek, öngyilkosságot akar elkövetni. A csendőrség elfogta és most az ügyességen várja a büntetését.

— **Halálozás.** Novák Adolfin meghalt 48 éves korában, ma délután temették. Az elhunytban Novák Árpád fővárosi vegyész édesanyját gyászolja. Nocella biboros ma délután meghalt Rómában.

— A belügyminiszter a sóborszesz elárulásáról. A belügyminiszterium 77.104—VII. b. 1908. szám alatt a sóborszesz forgalombahozásáról és elárulásáról a következő rendeletet adta ki: „Ujabb időben ismételt panaszok merültek fel az iránt, hogy engedély nélkül hangzatos elnevezéssel, különféle betegségek ellen vásári módon ajánlott „sóborszesz” készítmények (Diana-sóborszesz, Erő-sóborszesz, Fehérkeresztes alföldi sóborszesz, Haracsek-féle felülmulhatatlan mentholos-sóborszesz, Hunnia-sóborszesz, Oroszlán-sóborszesz stb.) kerültek közforgalomba, melyek összetételükkel fogva tulajdonképpen csupán a 90.000—1903. sz. itteni szabályrendelet határozmányai szerint nyert engedély alapján árusítható, gyógyszerkülönlegességi jellegű készítmények. Miután az Országos Közegészségügyi Tanácsnak véleménye alapján az 1882. évi 52.571. sz. itteni rendelet szerint gyógyszernek nem tekintendő s ennél fogva szabad forgalom tárgyát képező „sóborszesz” konyhasón és borszeszen kívül egyebet nem tartalmazhat, fölhívom a czímet, hogy mindazok ellen, akik engedély nélkül rendszeren gyógyszerként földicsért oly „sóborszesz” jelzésű készítményt hoznak forgalomba, amely konyhasón és borszeszen kívül bárminemű más anyagot is tartalmaz, az 1876.XIV. t.-cz. 55 §-a, illetőleg a 90.000—1903. sz. itteni szabályrendelet határozmányai alapján a megtorló eljárást indítsa meg. Budapest, 1908. évi július hó 14-én. A miniszter megbízásából: Chyzer s. k., miniszteri tanácsos.” A rendelet valamennyi törvényhatóságnak szól és Fiuméra is kiterjed.

— Rendőri hírek. Kisiklott villamos. Tegnap délután a Lehel-utca és a Taksony-utca sarkán a Bur-vasut 52. számú villmos kocsija kisiklott. Az utasok közül hárman jelentéktelenül megsebesült. — Életuntak. Zammer Herman éjjeli őr tegnap délután az Alsó Erdősor-utca 30. számú házában levő lakásán öngyilkossági szándékkal egy vaskalapáccsal többször fejbe ütötte magát. — Józsa Béla lakatosinas tegnap délután a kerepesi-uti temetőben mellbe lötte magát, mert gazdája többször megverte s ezen igen elkeseredett. A mentők mindkét életuntat a Rókus-kórházba szállították. — Tolvaj albérlő. A rendőrség letartóztatta Horváth József utcázseprőt, aki Csatlós Béla szolgától, akinél albérlésben lakott, kétszáz koronát ellopott. — Agyonzuzott fiucska. Kőbányán, a Gergely-utca 1. számú házában, apjának asztalos-műhelyében játszadozott a kis hatéves Palatinus András. Játék közben néhány gerenda ledült s éppen a kis fiura esett, akit a nehéz fatömeg agyonnyomott.

— Beketow-czirkusz. Nincsen holt évad, legalább a Beketow-czirkusz részére nincsen, mert az estéről-estére megtelik közönséggel, mely a műsora kiváló jónak itéli. Az új műsor kimagasló számai a Rö and Der légtornász-csoport, akiket tüneményes produkciójuk miatt még artista körökben is a levegő királyának neveznek, a Sellons nőművészek, igazi gladiatorok, akiknek minden egyes mutatványát zajosan megtapsolják és a kitoróművész, Tom Jack, aki iránt estéről-estére nagyobb az érdeklődés és aki exotikus egyénisége dacára a közönség kedvence. Tom Jack minden este ámulásba ejti a közönséget, mely valóságos angol szokásokat vett fel és Tom Jack produkciói alatt fogadásokat köt.

— Amerikai Park — Ós-Budavára. Havemann Richard, a páratlan vadállatszelidítő már csak néhány napig mutatja nagyszabású állatidomítását, amelyhez fogható Budapesten nemcsak nem volt látható, de nem is lesz egyhamar. Ugy a Variétében, mint a Moulin-Rougeban a kolosszális műsor óriási vonzó erőt gyakorol a közönségre, amely esténként zsúfolásig megtölti a parkot. Bachó a honvédzenekar monstre-vonóshangversenyét vezeti. Este 9 órakor ingyen mozgófénykép-előadás van a kávéházban.

x Bob-hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.

x Dr. Hönig Izsó elektroterapiái és Röntgen-intéze (Károly-körut 24.) az orvosi tudomány modern gyógyszerközeivel felszerelve páratlanul áll a fővárosban és főképp idegbetegek (neurasthenia, hysteria), csuszosok, közzvényesek, szivbajosok, elhízottak, bőrbetegek, zsábadban, álmatlanságban szenvedők stb. találhatnak benne bajuk ellen sikeres gyógykezelést. Az intézet hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

x Felhívjuk t. olvasóink figyelmét a Sz. József-fiúnevelőintézet Budapest (I., Istenhegyi-ut 32.) mai hirdetésére, ahol 6—10 éves gyermekek havi 70 koronáért oktatást, ellátást és egyenruhát kapnak.

x Zászlók, czimerek minden kivitelben kaphatók Linhart színházi festőnél és diszítónél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x Fodor-féle vívóterem a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme, különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x Polgár Sándor orvosi műszer, kötszer és sérvkötőgyár, mely 15 év óta fennáll, a legjobb hírnévnek örvendő cég, ahol minden e szakmába vágó cikket, nemcsak a legújatosabb áron, hanem legtekélyesebben elkészítve kaphatni. Prospektussal vagy felvilágosítással szívesen szolgál Polgár Sándor orvosi műszergyáros. Budapest, VII., Erzsébet-körut 50. sz.

A nyelvtanítás köre.

Budapest, július 22.

A nyelv az emberi ismeretek, gondolatok, érzések kifejezője. Eképpen van külseje is, belseje is. A belső részét képezik az ismeretek, érzések, gondolatok. Külső részét a nyelvi jelenségek. Hogy melyik rész jelenik meg először tudatunkban a belső rész-e: a fogalom vagy az ezt kifejező nyelvi alak, az körülbelül kiszámított dolog. Mindenesetre az előbbi, mert először kell lenni gyermeknek és csak azután ruhának. A fogalmak azonban nem mindég önmagukban fordulnak be elménkbe, hanem sokszor viszonylatokban: itéleti formákban is. Ha pedig több egymáshoz tartozó és egymást kiegészítő itélet csatlakozik egymáshoz, akkor már az itéleteknek egy egész sora, tömkelege támad. Ennek megfelelőleg a szó sem mutatkozik mindég önmagában, hanem ez is többféle csatlakozást tüntet fel, például mint egyszerű mondat, mint összetett mondat és mint beszéd. Végső kifejelettségében így mutatkozik előttünk a nyelv.

Amde beszéd kétféle. Van élőszóbeli és írásbeli beszéd. A nyelvtanulás története azt mutatja, hogy az előbbinek meg kell előznie az utóbbit. A gyermek ugyanis először csak beszél és csak azután tanul meg írni. Mivel ezt a tanulási fokozatot a természet törvénye, mint a legjobb tanítási kódex írja így elő, azért nekünk is ezt az utat kell követnünk, vagyis először kell a gyermeket élőszóra és csak azután írásra tanítanunk.

Tehát először tanítjuk az élőbeszédet. Az élőbeszédet akkor fogja fel a gyermek, ha már van valamiről tárgyi fogalma és egyuttal megfelelő beszédbeli ismerete. Beszélni pedig szintén akkor tud, ha már van némi tárgyi fogalma és beszédbeli képessége. Amaz, amint látszik, a megértést, emez pedig a megértést szolgálja. De az írásbeli beszédhez is megértés szükséges. Értem az írást először akkor, ha tudok olvasni és egyuttal az olvasmány tartalmát fel is tudom fogni. Megértethetem pedig magamat akkor, ha itt is van tárgyi ismeretem. Ha van technikai írásbeli képességem. Ha az írásjegyekből a nyelv szabályai szerint helyesen össze tudom illeszteni a szokat. És végre ha a tárgyi képzeteket képzetsorokká, nyelvi tekintetben pedig a nyelvi képzeteket szintén képzetsorokká helyesen össze vagyok képes fűzni, illetőleg az értelem és a nyelv szabályaihoz mérten rendszeren feltagolni. A megértéshez és a megértetéshez tehát nemcsak kizárólag nyelvi, hanem tárgyi ismeret is szükséges. A szokványos meghatározás a nyelvtanításról renszerint azt mondja, hogy a nyelvtanítás célja nem egyéb, minthogy: „a gyermek egyrészt megértse másoknak élőszóval, vagy írásban kifejezett gondolatait; másrészt, hogy a maga gondolatait írásban és szóban helyesen és érthetően ki tudja fejezni.”

Hogy ez a meghatározás így tisztán a nyelvre, mint ilyenre vonatkoztatva nem áll, az már a fentebbiekből is kitűnik. Kitűnik nevezetesen az, hogy valamint a megérthetéshez, úgy a másokkal való megértethetéshez is nem elég pusztán maga a nyelv, hanem kell hozzá még dologi ismeret is. Ha nem vagyok tisztában vagy egyikkel, vagy másikkal: az illető dolgot se meg nem értem, se meg nem érthetem. Nyújthatja-e már most mindezt a két alkotórész egymagában a nyelv? Nyújthat-e nevezetesen mint ilyen egymagában például földrajzi, avagy történelmi megértést és megértetést? A fentebbiek szerint semmi esetre sem. Mert ehhez tartalmukkal az illető ismeretágnak is hozzá kell járulniok. A nyelv itten csak azt a teljesítményt végzi, mint a drót a telegráfnál. Ami más szóval azt jelenti, hogy a nyelv itt csak eszköz, közeg. Hiszen még az olvasmányok szavainak értelmezése sem nyelvi, hanem tisztán tárgyi magyarázat. Ezekhez a fogalmakhoz a nyelvnek csak annyi köze, hogy azokat magába zárja. Ha ez így van, akkor a helyes megértéshez és megértetéshez a nyelv magában távolról sem elégséges, hanem azokhoz hozzá kell járulniok a többi ismeretágnak is. A végeredmény tehát az, hogy a meghatározás nagyon széleskörű, tehát nem is helyes.

De így vagyunk a nyelvnek élőszóbeliségével is. Ennek a képzése sem tisztán a nyelvtanítás tiszte. Tiszte, de nem kizárólagosan, hanem csak

részlegesen. Mert hiszen a nyelvnek ez az alakja is minden ismeretkörre bejár. És ha bárhol nem helyesen nyilatkozik, mindenütt kiigazításra talál. Ha pedig helytelen mozgása itt is, ott is javítást von maga után, akkor természetes, hogy ennek a tanítása sem kizárólagosan a nyelvtanítás tiszte.

Mi tartozik tehát kizárólagosan a nyelvtanításhoz? Valami csak tartozik. Mert ha semmi sem tartozik, akkor nyelvtanításról beszélni sem lehet.

Az imént mondtuk, hogy a nyelvnek tartalma, belső része és élőszóbelisége minden ismeretkörrel közös. Itt a szorosán vett nyelvtanításnak csak annyi a tiszte, hogy ennek a tartalomnak és élőszóbeliségnek írásbelileg helyes alakot, szabást tudjon adni. Az írásbeli helyes nyelvszabáshoz tartozik pedig az, hogy a szavakat nagy fonetikájukban, mint etimológikus voltukban helyesen le tudjuk írni. Hogy a szavakból mondatokat legyünk képesek alkotni. Hogy ezeket a gondolkodás és a nyelv törvényei szerint össze is képesek legyünk egymással fűzni. És ugyancsak ezeket fel is tudjuk az értelmesség kedvéért tagokra bontani. Amint látszik, ez tisztán helyesírás. A nyelvtanításnak csak ez a tiszte. Amit bizonyít az is, hogyha itt a munka nem úgy megy, amint kellene: nem a földrajz tanítója, se nem a történelem tanítója, hanem egyenesen a nyelv tanítója ad körmöt érette.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) A pillangókisasszony Budán. Érdekes és vonzó estélye lesz szombaton a Budai Szinkörnek. Krecsányi igazgató ez alkalommal mutatja be először Puccini hírneves dalművét, a Pillangókisasszonyt. A czimszerepet Bendiner Heddy, a m. kir. Operaház fiatal művésznője énekl mint vendég, aki tudvalevőleg e szerepben ezidén olyan fényes és általános sikert aratott az Operaház színpadán, hogy Mészáros igazgató azonnal 3 évre szerződtette. Azóta Bendiner Heddy Szamosival felváltva énekl e szerepet és alakítása máris olyan népszerűsége telt szert, hogy a budai bemutató sikere kétségtelen és a nyári szezon legkimagaslóbb zenei eseményének ígérkezik.

(*) Az Országos Színészegyesület színésziskolájának ebben az évben 49 elsőéves és 33 másodikéves növendéke volt. A második évfolyamot sikerrel elvégezte és végelbecsajító bizonyítványt kapott 33 növendék, 21 leány és 12 fiu. A jövő tanévre augusztus hó 27., 28., 29-ik napjain lehet jelentkezni, minden nap délután 3—6-ig.

(*) Az állami képzőművészeti ösztöndíjak. Gróf Apponyi Albert közoktatási miniszter most döntött az állami képzőművészeti ösztöndíjak odaítélésében. Ösztöndíjakat kaptak Misenka Nándor szobrász ezerhatszáz koronásat, Góth Mórész festő ezerhatszáz koronásat, Tornyay János festő ezerhatszáz koronásat, Vidoslay Béla festő ezer koronásat, Tichy Gyula festő ezer koronásat, Reményi József szobrász ezer koronásat, Frecskay Endre festő nyolczszáz koronásat, Faragó Géza festő nyolczszáz koronásat, Tipáry Dezső festő hatszáz koronásat és Bory Jenő szobrász hatszáz koronásat.

(*) Bayreuthból. Wagner Kozima kiállott súlyos betegségéhez képest elég jól van, de minden munkától tartózkodik. Orvosa, Schweninger tanár még néhány napig Bayreuthban marad, igen kedvezőleg nyilatkozott Wagner Kozima egészségi állapotáról, azonban, hogy esetleges izgalmtól kimélje, határozottan megtiltotta neki a színházzal való, bár leg-távolabbi törődést. Gyengékedése miatt a wagner-friedi fogadások ez idén elmaradnak, még a Liszt-ünnepe is elmarad, melyet pedig minden év július 31-én, Liszt halála napján megtartottak eddig. Így hát a vezetés most kizárólag Wagner Siegfried kezében összpontosul, aki reggel 7 órától este 9-ig

szakadatlanul dolgozott, minden próbát személyesen vezetve. Ugy a Lohengrin, mint a Parsifal előadás ciklusaira az összes jegyek máris elkeltek, úgy, hogy most már senki sem juthat jegyhez. Tegnap már számos zeneéleti előkelőség érkezett Bayreuthba, köztük Dippel, a newyorki Metropolitan-Opera másodigazgatója nevével. E napokra várják Bernard Shaw érkezését.

(*) **A nemzetközi grafikai kiállítás.** A Képzőművészeti Társulat által 1909. február havában rendezendő nemzetközi grafikai kiállításon résztvevő művészek számára gróf Apponyi Albert oktatási miniszter két nagyobb pénzdíjat tűzött ki. Ezeket kívül valószínűleg maga a Társulat is fog díjakat kitűzni és fel fog szólítani több testületet is, amelyeknek a grafikai művészet ápolása és fejlesztése hatáskörükbe tartozik, hogy díjakat tüzzenek ki.

(*) **Turista levelezőlapok.** Ez a címe annak a praktikus és szép kiállítású könyvecskének, mely írásban és képekben ismerteti Budapestet. Szencsics újdonság az összes Baedekerek és Utmutatók sorában, mert a főváros leírásán kívül adja Budapest színes térképét és az utcák betűrendes utmutatóját. Tartalmazza továbbá a teljes vasuti menetrendet, a hivatalok, közintézetek, egyesületek lakjegyzékét. Hasznos szórakoztatású közli Magyarország történetét, valamint Magyarországnak Horvátországhoz és Ausztriához való közjogi viszonyát. A könyvecske 104 oldalas és levelezőlap gyanánt 5 filléres bélyeggel küldhető a postán. Ára rendkívül olcsó: mindössze 30 fillér. Hasonló utmutató turista levelezőlap fog e napokban a Tátráról megjelenni. A rendkívül praktikus és közhasznú vállalat kiadója a dr. Bartha Sándor szerkesztésében megjelenő „Magyar Székesfőváros” közigazgatási lap. A turista levelezőlapok a trafikokban és a kiadóhivatalban: Kossuth Lajos-utca 14. sz. alatt kaphatók és megrendelhetők.

Erdők-mezők tréfái.

Budapest, július 22.

Vadászembernek ezer alkama van a természet csodás játékeit közvetlen megnyilatkozásukban megfigyelni. A csodás nagy természet bölcsesége mellett olykor annyira szeszélyes játékokkal kedvelik, akárcsak a bohók legbohóbbja!... Szeszélyes játékaik vigak és komolyak egyaránt.

Legutóbbi nyaraink rettentő szárazsága, perzselő heve is a természet amolyan játszi szeszélye lehetett; az infernalis hőséget s a tikkasztó aszályt az erdők mezők vadiaival egyetemben megszenvedte a jámbor vadászlélek is. Leszállásaink ilyen unalmas óráiban meggyőződhetünk afelől, hogy a pazar természet, ömlengő szentimentalizmusa közepette hihetetlenül szekáns, pajzánkodó, sőt csodásan éleződő tud lenni. Viszont akadnak napjai, amikor felváltva hol költői lendülettel, hol pedig nyárspolgári prózai dolgokkal alakoskodik... Ime...

Csodálatos alaku sziklák közül óriás ciklopszem vigyorog felénk. Sziklacsucáról alátárogó saslések e szem. Egy-két fakuló boróka alakjában ott a bozontos szemöldök az üreg felett. Közvetlenül a szem alatt vörhenyes gránitszikla kampós csucsa, részeges fráter borvirágos orrára emlékeztet. Az orr alatt néhány fák bozót kuszált bajszcsimbóknak látszik. Ha az óriási szörnyképződmény nem volna hegyhez tapadva, belőle titánkori csapszék szesztől rárologó alakja vigyorogna felénk. Éppen hogy nem tántorog, bár lehetséges, hogy a tréfás természet kisebb-nagyobb földrengések alkalmával, szeszélyből a fánforgást is bemutatja groteszk alakján.

A kómiikumot hajhászó természet szeszélyeit csak értjük, ám meglepőbb az, ha a nagy mester hazudozásokra vetemedik, főleg késő ős táján. Ami kevés lombot a perzselő nyár meghagyott, annak színe, késő szerelmi aggszüz fakó hőseként, még egyszer sötétre pirul. Talán vénségét rösteli? Ném hazugság-e az, ha a vénülő lomb, elhalófélben, vérpiros színekkel kaczerkodik? Talán el akarja hitetni a mező-erdőt barangoló vadászszal, vagy az erdő lakóival, hogy piros levelei újból nyiladozó virágok. Minő ámitás, hivalkodottság, önhittség! Nem-e hazugság ez? Megengedhet-e a természet ilyet magának?

Viszont több-kisebb humort önt az erdők-mezők virágai közé. Ugyan miért rejtegeti olyannyira a tavaszi ibolyát és miért helyezi oly feltűnő szárákra a férfihűség virágát? Miért, mert szeret flórában, faunában egyaránt élcelődni. Ime a bárányszelid

szarvasnak veszedelmes agancsokat ad, hogy azokkal vetélytársát halálra sebezze.

Am szereti ő a szárnyasok világát is bosszantva megtréfálni. Ugyan miért oly kiállhatatlan a pompázó pávafele hangja s esetlenek lábai. Miért oly otromba a szárazan csoszogó poétikus hattyu? Miért oly borzalmasan balivörös az ártatlan fajdkakas tarkója s az összes rokon tyukfajták taréjdíszé?... A sivatag ormóttan tevéjének s az esetlen lámának szeme oly csodálatosan ragyogó szép szelid tekintetű, hogy azzal szintugy megbüvöl. A vérszomjas kajmán és krokodil testéből olyan nyavalygósan nyöszörgő csecsemőhang sir felénk, hogy dadaszobában képzelhetnők magunkat. Állatvilágunk leghatalmasabb képviselőjének, a nyulifarku rengeteg elefántnak hangja nem nagy dicsőséget kölcsönözne a hasonló adományu szoprán diva hangjának.

Nem tréfás kontroverzia-e, midőn az élődi fagyöngy az életerős tölgyek nedvét szívja. A fát, mely gyümölcsöt adott volna, időelött korhadat agastyánná teszi, hogy egyben bogyoival zord telek idején éhező szárnyasoknak nyujthasson tápot. Szegegy szárnyasvilág, nem is seited, hogy az éhenhalástól téged gyöngéden megóvó fagyöngy mégis csak megöleddé válik, hiszen a lép, szárnasaink gyilkosa, annak nedvéből készül. Ime, mennyi kegyetlenség az ilyen ellentétek mögött. És a természet kegyetlen játékaiknak, szeszélyének koronája kicsoda? Maga az ember, de főleg a vadász! Tagja a mindenféle állatvédő és egyéb jószágos, humánus szövetszervezeteknek, békeegyesületeknek, ki „bort szik és vizet prédikál”. Óvja a fülemilét, harkályt, csizet, poszátát és öldöklő sportból, szenvedélyből, játszi kedvelésből, kötelességből, testedzésből, nemes élvezetből üldözi a senkinek se vétő jámbor szalonkát, szelid galambot s a talán még szelidebb özikét!...

Mindez a nagy természet játéka, szeszélye, mit erdői- s mezőiben üz. De ennek így kell talán lennie, hiszen a házi tűzhely szentélyében is ott dominálgat a nő szeszélye...

A civilizáció, a kultúra, a vallás hitelvei, a társadalmi erkölcs világa magasba emelik az embert. S mégis, a tudós, a vallásos, a bölcs ember hányszor lesz kegyetlenné, kivált ha vadászberré válik. A ragadozók legveszedelmesebbike, a játszi természet jóvoltából, mindenesetre csakis az ember! Csodálatraméltó a természet játszi tréfálkozása az erdők-mezők állatvilágával. Bármily bámulatos mester is a szimmetriában, vagy ornamentikában, azért mégis néha tréfás gunyt üz a geometria legelemibb tételeiből! A potrohos darázsnek miért oly karcsu a dereka, avagy a hangyáé? Hol marad ez a karcsuság a viziló, a vaddisznó, a vastagbőrűek összes nemzetségénél? Pedig az ornamentikát s a szimmetriát milyen jól érti a nagy természet. A vizen ott a hattyu csodaszép nyaka, az erdőben pedig Bruxelles és Aleucon minden gyártmányát felülmuló páfrányleveleinek bámulatos csipkézete. Hogy néha a formák legelemibb követelményeivel sem törődik, hogy a jóízű mibe se veszi, azt beigazolják a rinocerosz, a viziló, a bálna, a lajhár, a kaméleon s a növényvilág „horribile dictu”-i: a tökök, a turbán, lopó és uritök s bíricsós atyafiságuk: a turkesztán dinnye s az uborka. Viszont bámulatos formaérzékkel lép elének a ló, a rőt vad s a legtöbb szárnyas alakjában. Mégis, hol maradt esztétikai érzéke a marabu, a pelikán, a kárakaton, a pinguinek, a kampós orru vékony flamingó, a farkatlan kivi, a nyakorján, zsiráf, vagy a repülő kutyák megalkotásánál? Ugy látszik, ezeknél megint humorával akart felülkerekedni!

Erdők, mezők, vizek csodálatos állatvilágában a teremtés játszi szeszélye alkotta a közmondásos hidaltalpat, a csámpás, löcs- és kacsalábakat, viszont mennyi kecses mozdulattal, mondhatni bájjal tudta felruházni a virgoncz macskafajokat, a szellő könnyű agarat, a gazellát. Miért tette tehát otrombává éppen a jóra való teknősbékát, hogy a gyámoltalan még járni se tudjon.

Nos és a zember, a teremtés magasztalt koronája? Ennek meg éppenséggel csak két kezét adott, holott a majmokat négy kézzel is boldogította.

A természet játékaik odakünn a pagonyban, vagy a sík vizek tükkrén, sőt még az árvalányhajos rónák végtelenjén is, szeszélyességükben, hol stilszerűek hol bizzarok, hol szatirikusok, hol pedig humorosak,

Nem mindennapi kedvezményben

részesíti előfizetőit az EGYETÉRTÉS.

MINDEN VASÁRNAP

ingyen kapják az előfizetők az

EGYETÉRTÉS VASÁRNAPJA

című remekül illusztrált ismeretterjesztő szépirodalmi mellékletet.

Feltűnést kelt az egész országban az

Egyetértés Vasárnapjának

minden száma, mert Magyarország és a külföld érdekes eseményeit írásban és képben mutatja be, szépirodalmi részét pedig a magyar írógárda legjelesebbjei szolgáltatják.

Ezen páratlan kedvezmény nem jelent tulkiadást, az előfizetési ár marad a régi: egy negyedévre 7.— korona.

Tessék mutatvány-számot kérni!

FŐVÁROS.

(Az Ó-budai főgyűjtő-csatorna. Az Ó-budai főgyűjtő-csatorna megépítésének ügye két évtized óta eldöntetlen. Pedig városrendező és közegészségügyi szempontból is szerfelett fontos dolog, hogy ez minél előbb elkészüljön. Harmadéve újabb határozatot hozott a közgyűlés ebben a dologban és fölterjesztést intézett a belügyminiszterhez, kérve a csatorna-építések engedélyezését. Ma a földmivelésügyi minisztertől érkezett erre vonatkozólag leirat, amelyben tudatja, hogy az Ó-budai főgyűjtő-csatorna szivattyu-telepének a vészkiömlője és a mellékcatornák munkálatait a legrövidebb idő alatt kívánja foganatosítani. Minthogy azonban a földmivelésügyi minisztérium szakközegeinek néhány elvi észrevétele van a tervek ellen, Darányi Ignác miniszter azt határozta el, hogy a terveknek szakszempontból való tárgyalása végett vegyes bizottságot hív össze, melyben a kormány, a főváros és a közmunkák tanácsa vesz részt. Felhívja tehát a miniszter a fővárost, hogy a saját képviselőjét küldje ki. A bizottsági tárgyalás idejét és helyét az országos vízépítési igazgatóság utján fogják a fővárossal tudatni. A bizottság tárgyalásának a körébe be fogják vonni az V. és VI. kerületek külső részének csatornázása céljából szükséges dunaparti főgyűjtő-csatorna megépítésének az ügyét is. A főváros hatósága a tárgyalásra kiküldi Vosits Károly tanácsost, Heuffel Adolf középítési igazgatót, Martin Ottó műszaki tanácsost és a III., V. és VI. ker. elüljáróságok képviselőit.

(A mézáró ipartestület kölcsöne. A főváros közgyűlése felhatalmazást adott a vásárpénztárnak a banküzlet gyakorlására, a pénztár igazgatósága azonban elutasította a mézáró ipartestület 240.000 koronás kölcsön-kérvényét. Az ipartestület válságos helyzetbe jutott s már lehetetlennek látszott pénzügyeinek rendezése. Vaszilievits János alpolgármester kijelentette, hogy segíteni akar az iparosokon és vállalkozott a kölcsön közvetítésére. Közbenjárásának meg is lett az eredménye. Az ipartestület elüljáróságának az ülésén Raisz Dávid alnök bejelentette, hogy Vaszilievits János alpolgármester közbenjárására a Kereskedelmi Bank megadta a 240.000 korona kölcsönt hetedfél százalékos kamattal. A kamaton kívül semmiféle illetéket nem fizetnek. Az elüljáróság nagy örömmel fogadta a bejelentést s jegyzőkönyvi köszönetet szavazott Vaszilievits János alpolgármesternek.

(A közigazgatási bizottságból. A közigazgatási bizottság mai ülésén, amelyen Rényi Dezső tanácsos elnökölt, a napirendre-térés előtt Székely Dezső bizottsági tag intézkedést kért a Zugligeti-ut gondosabb locsolására; kérte továbbá, hogy a közegészség érdekében szüntetnék meg, illetőleg a közlemben helyeznék el a bérkocsi-állomást. Az elnök kijelentette, hogy az utakon a porképződés remélhetőleg már közelébb meg fog szűnni, mert behozzák az öntöző olajjal való portalanítást. Az eddigi kísérletek ugyanis teljesen beváltak. Ami a másik kérdést illeti, a bérkocsi-állomás ügyének a rendezése iránt is értekezni fognak még a nyár folyamán. Kisebb jelentőségű ügyek elintézése után Till Antal fogalmazó jelenti, hogy az összes köztisztasági kiadásokat a jövő évre 2,286.297 koronában irányozták elő, ami a tavalyinál 68.000 koronával több; ezenkívül még a szemétfuvarozás és locsolás mintegy 40.000 koronába fog kerülni.

(A főváros részesedése. A budapesti villamos világítási vállalatok ma beszállították a főváros pénztárába azokat az összegeket, amelyeket a szerződésük értelmében fizetni kötelesek a bruttó-bevételeikből. Ehhez képest a Budapesti Általános Villamossági R.-T. 122.681 koronát szállított be a főváros pénztárába, a Magyar Villamossági R.-T. pedig 79.677 koronát.

(Kőanyag szállítása. Ma délelőtt hirdették ki annak az árlejtésnek eredményét, amelyet a múlt héten tartottak 97.000 darab gránit, vagy bazalt fejkő szállítására. A beérkezett ajánlatok közül az a kedvezőbb, amelyet 1000 darabonként 310 koronával tettek. Ezt a bizottság elfogadhatónak tartja, noha a vállalkozó csak 65.000 darabra tett ajánlatot. A szűkséglet többi részére új árlejtést fognak tartani.

(A fővárosi fuvartelep költségvetése. A fuvartelepre felügyelő bizottság ma állapította meg a jövő évi költségvetést. E szerint a kiadás és bevétel egyenlegül 996.000 korona mutatkozik; ez azonban, a ló-ételek költségeinek az emelkedése folytán 40.000 korona hiányt fog feltüntetni. A minden téren szigorúan keresztülvitt takarékoság folytán a kiadások a tavalyiakhoz képest 158.000 koronával kevesbedtek.

EGYESÜLETEK.

(—) A Nőtisztviselők Országos Egyesületében most fejeződtek be a nyári tanfolyamok. Új tanfolyamok magyar, német gyorsírásból, gépirásból, könyvelésből, német, francia és angol nyelvből szeptember elején kezdődnek. Előjegyzéseket már most elfogad a titkárság (VI., Andrássy-ut 83.)

(—) A Társadalomtudományi Társaság e hó 26-án, vasárnap délelőtt 11 órakor saját helyiségében (IV., Károlykörút 14., II. em.) felolvasó ülést tart, melynek tárgya: Berzeviczy Gergely emlékezete. Előadások: 1. Szabó Ervin: Elnöki megnyitó. 2. Harkányi Ede: Berzeviczy Gergely kora. 3. Kégl János: Berzeviczy Gergely mint tudós és politikus.

TÖRVÉNYSZÉK

§ A bankárok. A budapesti kir. ügyészség nemrégiben adta be a vádiratot a Kardos-familia ellen, amelynek tagjai néhány évvel ezelőtt József-Ferencvárosi Takarékpénztár czímen bankot alapítottak s ennek révén sok embert érzékenyen megkárosítottak. A vádlottak Kardos Árpád, Kardos Géza, Kardos Zoltán, Kardos Lipót és Kardos Dezső. Valamennyien mint igazgatók szerepeltek a banknál. A kir. ügyészség hitetlen kezelés és csalás büntetével vádolja őket, mint tettestársakat. A vádirat ellen Pollák Illés és Gál Jenő védők kifogásokat adtak be. A vádtanács Füzeses bíró elnöklésével ma fogott bele a terjedelmes bünyű tárgyalásába, de határozatra csak holnap kerül a sor. Kardos Árpád és Kardos Géza, akiket a rendőrség még a nyomozás előtt letartóztattott, még mindig fogva vannak s a vádtanácsnál kérelmezték szabadonbocsátásukat. A vádtanács ezen kérelem felett is holnap dönt.

§ Bankók a padló alatt. A múlt év augusztus 29-én feltűnést keltő sikkasztás történt a fővárosban. A Gaedicke-bank megbizta Várbogyai Ferencz nevű szolgálóját, hogy a postatakarékpénztárban váltson be egy 13.500 koronás csekket. A szolga eleget is tett a megbízásnak, de egy órával később ijedt arccal jelent meg a rendőrségen s nagy siránkozás mellett előadta, hogy a pénzt, amelyet egy börtönkamban őrzött, ellopták tőle. Előadta — ugymond — s a Szabadság-téren leült egy padra. Ott elnyomta az álom s közben valaki ellopta táskájától együtt a pénzt. A mese gyanusnak tűnt fel és Várbogyait letartóztatták. A táskát másnap a törvényszéki palotában találták meg üresen. A szolga váltig tagadta a sikkasztást s miután bizonyíték sem forgott fel ellene, a vizsgálóbíró szeptember 6-án szabadon bocsátotta. A rendőrség azonban továbbra is megfigyelte s a megfigyelésnek nem sokára váratlan eredménye lett. Várbogyai alig, hogy kiszabadult, fővárosi lakásából kiköltözött Albertfalvára, ahol pompásan élt s költekezett. A detektívek ekkor házkutatást tartottak nála s szobájának padlója alatt megtalálták 350 korona híjjával az egész elsikkasztott pénzt. A

törvényszék sikkasztás büne czímén Várbogyait két évi, feleségét pedig, mint bűnsegédet, hat hónapi börtönre ítélte. A kir. Tábla helybenhagyta az ítéletet, amelyhez ma Székely Ferencz koronaügyész indítványára a kir. Kuria is hozzájárult.

§ Tekintélyes honorárium. A maroshévi volt urbéreseknél volt a jogi tanácsadójuk Koroján Gyula ügyvéd, a hírhedt memorandum-pör egyik vezető férfa. Az urbéri pör kedvező eldőlte esetére az ügyvéd ötszázezer korona honoráriumot kért a volt urbéresektől, akik elnökük, Triff Alimpiusz javaslatára ezer hold erdőt ígértek Korojánnak honorárium fejében s erre vele hatósági jóváhagyás nélkül szerződést is kötöttek. Koroján, amikor a szerződés a zsebében volt s a pör eldőlt, az ezer hold erdőt ötszázezer koronáért fölajánlotta a volt birtokosoknak, aminek elfogadására az elnökük suttymomban szintén rávette őket. A dolog azonban a hatóság tudomására jutott s a vármegye alispánja a birtokosság határozatát fölfüggesztette és jelentést tett a közigazgatási bizottságnak, mely vizsgálatot rendel el s megtiltotta a határozat végrehajtását. Amíg ezek történtek, Koroján sem pihent s a pestvidéki járásbírósnál ötszázezer korona erejéig bepörölte a volt urbéreseket, akiket el is marasztaltak. Amint az ítélet nyilvánvaló lett, a vármegye közigazgatási bizottsága Triff Alimpiust, a közbirtokosság elnökét elmozdította s másval helyettesítette, budapesti ügyvédjüktől a képviselőt visszavonta s egyúttal meghatalmazta dr. Sárkány Miklós tisztí főügyészt, hogy az urbéresek jogait védje meg.

§ Hamis pénz. A budapesti büntető törvényszék ma harmadik napja tárgyalta annak a pénzhamisító szövetségnek a bűnpörét, amelyet egy fényképész és egy festő szervezett jobbra parasztemberekből és amely Kiskörös és Halas vidékét jól és kevésbé jól sikerült 20 koronás hamisítványokkal árasztotta el. A parasztvádlottak kihallgatása nem egy derűs momentumot sző a tárgyalás komoly hangulatába.

— Hát maga nem tudta — kérde az elnök az egyik vádlottól — hogy...

— Nem tudtam — vágja közbe a vádlott.

— Mit nem tudott?

— Semmit sem tudtam.

— Hisz azt se tudja, hogy mit akarok kérdezni!

— Nem tudom azt se, könyörgöm alássan. (Derűlttség.)

Elnök: Nem tudta, hogy hamis pénzt készíteni nem szabad?

— Nem tudtam. Aztán meg a fotográfus nagyságos ur azt mondta, hogy nagyon kevés a pénz az országban...

— Hát maga szerint mindenkinek joga van pénzt csinálni?

— Én ahhoz nem értek. Én csak egyszerű paraszti ember vagyok.

— Hát mindenki csinálhat pénzt itt, aki akar?

— Nem, csak az, aki — tud. (Nagy derűlttség.)

A vádlottak kihallgatását egyébiránt ma befejezték. A tárgyalás a hét végéig el fog húzódni.

§ Nemzetközi betörők. Endes Árpád és Gellner János nemzetközi betörők a múlt évben számos betöréses lopást követtek el Erdélyben. A törvényszék két napi tárgyalás után ma Endest négy évi, Gellnert két évi fegyházra ítélte. Endes a vizsgálati fogság alatt a börtön falának kiásásával szökést kísérelt meg, de meghiúsították.

AZ EGYETERTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van.

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Hesználatra valódi áldás gyomorbalesőknek és azok szorulásában szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

3; elrontott gyomrot 2-8 óra alatt tel. fejen rendbe hozza. Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér.

Csüt...
Késő...
hirt a t...
9:0, az o...
nyel g y...
aratott g...
zolja vi...
sportjáb...
s így a b...
a versen...
mal teki...
elé. A m...
Richard...
nok s á...
lett. A t...
rel helye...
Nagy...
a magva...
nyolzas...
közések...
gyar viv...
Falais...
gyözte l...
bizonyár...
töbe. A m...
ben csak...
Weisz...
rowon...
tűnő kez...
lyei nap...
ban meg...
versenyb...
gyobbára...
mészetes...
ban, ugy...
mert ang...
talanság...
A német...
zik az ar...
zásának...
57 olymp...
glia 30...
vég 2...
Olasz...
A c...
acik: ...
Dön...
teres sikk...
dulhatnak...
méteres...
mát az a...
nyeri me...
vezett ma...
nem start...
ják. Holn...
zéseit. A...
József és...
Nehézsu...
tosra veh...
senyken...
jét és a...
tartják me...
Verse...
800 m...
pard (Am...
E. Lunge...
Ödön (ma...
A ma...
I. Porter...
István (f...
francia)...
A g...
Richard...
alatt. A...
rey-t 15 p...
len ellenf...
gyar) leg...
A tor...
meg 438...
ország 40...
ország 31...
landia 29...
A 200...
(magyar)

KÖZGAZDASÁG.

A kassa—oderbergi vasút új üzletvezetősége. Megemlékeztünk már arról, hogy a kassa—oderbergi vasút új magyar üzletvezetőség föllállítását tervezi, amely főleg a tescheni üzletvezetőségnél levő mintegy másfél száz magyar hivatalnokból alakulna. Ig-
lón, Kassán. Jelentettük azt is, hogy Kassán egész nyíltan beszélnek azt, hogy e tranzakció elé az egyik érdekelt főherceg akadályokat gördít. Persze maga Teschen városa is minden követ megmozdít, hogy azt a 160 magyar uri családot el ne vezítse. A város polgármestere és több osztrák képviselő Derschatta vasuti miniszternél intervenál az iránt, hogy ne helyezték el Teschenből azt a 160 családost embert, akinek távozása a város érzékeny anyagi károsodásával járna. Csak hadd járjon! Nekünk még nagyobb veszteségünk volt, hogy immár hosszú évek óta élvezte a másfélszáz magyar család pénzét az osztrák város.

A jegybank aranybeözönlése. Az Osztrák-Magyar Bankhoz az év kezdete óta 30 millió korona arany özönlött be. Ez az arany mennyiség, nem külföldről való behozatal után, hanem kizárólag a belső forgalom után jutott a jegybankhoz. Különösen az arany 20 koronások forgalomképessége gyöngé. Az utóbbi időben a váltóárfolyamok is lényegesen javultak és úgy a rendszeres aranybehozatalnak lehetőségével is számolnak. Különböző helyeken érdeklődnek az iránt is, hogy hajlandó volna a jegybank a behozott aranyra kamatmentes előleget nyújtani, amint arra már a régebbi időkben volt is példa. Ezek az érdeklődések az aranyrudakra is vonatkoznak. Azonban a jegybank nem hajlandó aranyrudakat — tekintettel üzletviteli szabályzata rendelkezéseire — vásárolni, miután a rudakból csak nehezen lehetne érmeteket verni. Így tehát rendszeres aranybehozatalról egyelőre alig lehet számítani.

A román állatbehozatal. A román kereskedelmi szerződés ez év végén lejár s az ideig valamilyen formában gondoskodni kell a szerződés megújításáról. Valószínű, hogy Sturdrza román miniszterelnök és Aehrenthal külügyminiszter legutóbbi találkozásának alkalmával erről is szó volt s meglehet, hogy már őszkor megkezdődnek a szerződés megújítására vonatkozó tárgyalások. Romániának főleg azért szükséges az új kereskedelmi szerződés, mert a provizorium óta nem szállíthat Magyarországra s Ausztriába állatokat, emiatt aztán Romániában a szarvasmarha nagyon olcsó. Nem hisszük azonban, hogy az új szerződés utat nyitna a román állatszállítmányoknak Magyarországra felé, mert azok az okok, amelyek eddig szükségessé tették, hogy Románia ne szállíthasson Magyarországra szarvasmarhát, ma sem szűntek meg. Pedig a budapesti rettenetes husrágás mellett valóban jótékony hatással lenne a piacra a román határ megnyitása. Sajnos, a román állategészségügyi viszonyok annyira rosszak, hogy a határzár föntartására valóban szükség van.

A berlini pénzpiacról. Berlinből jelentik: Utimópénz bő mennyiségben kapható, míg a tőzsdéi szükséglet az üzletek szük keretéhez képest egészen jelentéktelen. Julius harmadik hetében a birodalmi bankhoz a visszaözönlések kedvezően alapultak. Az adómentes bankjegytartalék 202 millió márka. Az érzékészlet e hónap 20-án 200 millióval kedvezőbb, mint a múlt évnek hasonló időszakában. Ellenben az aranyank visszavándorlása Amerikából sokkal gyöngébb. Ennek azonban — tekintettel a bank egyebekben igen kedvező statusára — éppen nem kell jelentőséget tulajdonítani.

Nagyvárad kölcsöne. A főváros példája nyomán az újabb időben több népes vidéki város részben beruházásokra, részben drágább kamatozású kölcsönök konvertálására elsőbbségi kötvények kibocsátása útján szerez kölcsönt. Így cselekedett Pozsony, Fiume és Zágráb. A pénzügyminiszter, ahová a városok a kölcsön engedélyezése iránt fordultak, megengedte a kölcsön felvételét s a kölcsönügylet helyeg- és illetékmentességét is engedélyezte. Most Nagyvárad is így akarja pénzügyeit rendezni. E célból Rimler Károly polgármester és Lukács Ödön tanácsnok Budapesten jártak, ahol a pénzügyminisztériumban Popovics Sándor államtitkárral tárgyaltak az iránt, hogy a pénzügyi kormány Nagyvárad város részére is biztosítsa az adó- és illetékmentes kötvények kibocsáthatóságát, amint biztosítani akarja legutóbb benyújtott törvényjavaslatában Pozsony, Fiume és Zágráb városok részére. Az

államtitkár részletesen informáltatta magát az ügyvel összefüggő minden részletkérdésről. A város most kérelmét írásban fogja beterjeszteni. A feliratot az augusztusi közgyűlésen tárgyalják.

Utolsó befizetés az új német kölcsönökre. Berlinből jelentik, hogy az új német 4%-os államkölcsönre és a 4%-os porosz konzolokra, melyeket áprilisban bocsájtottak ki, tegnap fizették be az utolsó rátákat.

Az orvvadászat megakadályozása. A Baranya-Somogy-Tolnamegyei erdészeti és vadászati egyesület legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy a kormányhoz és a képviselőházhoz feliratot intéz, amelyben az orvvadászat megakadályozása céljából a következő javaslatok elfogadását kéri: 1. Hatályos intézkedésekkel meg kell szüntetni az ugynevezett vadászberleti fikeziókat, meg kell akadályozni a községi vadászati területek bérösszegének egyéni felosztását. 2. A községi vadászterületek bértartamának minimuma 6 évről emeltesse fel 10 évre. 3. Mondja ki a törvényhozás, hogy az orvvadászat hivatalból üldözendő vétség, illetve büntett. 4. Vadkereskedők, főleg kisebbek s az ugynevezett tyukások megrendszabályozandók olyképen, hogy vadkereskedést csak hatósági igazolvány alapján üzhetnek. 5. Vadászati kihágások feljelentői részére a büntetéspénz fele jutalomként kiosztandó. 6. A jutalmazás megkönnyítésére az „Országos erdei alap” mintájára Országos vadászati alapot kell szervezni. Végül a vadászati alkalmazottak az illető vadászterület tulajdonosa által baleset ellen biztosítandók. 6. Országszerte vadértékesítő szövetkezeteket kell felállítani. A képviselőházhoz benyújtandó felirat megszerkesztésére az egyesület dr. Egry Béla országgyűlési képviselőt kérte fel.

Erdőéri szakiskolák új szabályzata. Darányi földművelésügyi miniszter az erdőéri szakiskolákra, valamint az erdőéri szakvizsgálatokra nézve új szabályzatot dolgoztatott ki, mely szabályzat a szakiskolai továbbképző tanfolyamok szabályait is magában foglalja. Az új szabályzatot a földművelésügyi miniszter most kibocsátott 66.420. sz. alatt kelt rendeletével léptette életbe és a szabályzatra nézve intézkedett abban az irányban is, hogy az erdőéri szakvizsgáló ügyében az 1880. évi 25.347. szám alatt kiadott utasításnak az a rendelkezése, mely szerint az erdőéri szakvizsgát három évi gyakorlati szolgálat után eszentul is lehet tenni, továbbra is érvényben marad.

A Központi Kereskedelmi és Iparbank újabb alapítása. Egyes lapok megírták, hogy a Központi Kereskedelmi és Iparbank ismét egy újabb gyáralapítást finanszíroz, amennyiben részvénytársasággá alakította a gróf Serényi Béla vidéki téglagyárát. Ezzel az új alapítással a bank, amely eddig is tőkeerejét meghaladó és nem egészen biztos alapon nyugvó vállalkozásokba fog, egyvel szaporította kis iparvállalatainak számát, amelyek a maguk lábán nem tudnak megállani s minduntalan rászorúlnak a bank pénzére és segítségére. Ezt gazdasági szempontból egyáltalán nem lehet helyeselni, mert nemcsak hogy nem képeznek nyereséget az ország gazdasági életének szempontjából, hanem éppen azért, mert vérszegények, állandó veszedelmet rejtenek magukban. Főleg akkor kell ezt hangoztatnunk, mikor a hazai téglagyárak amugy is kétséges helyzetnél fogva, a Központi Kereskedelmi és Iparbank a mostanihoz hasonló kockázatos vállalkozásba fog, mert alig lehet, hogy a bank ezzel a téglagyárral majd versenyre kelhet a régi, évtizedes és anyagilag is szilárd téglagyárakkal. Mindenesetre kíváncsian várjuk az eredményt, mely sem ipari, sem pénzügyi szempontból nem kecséget valami fényes sikerrel.

A vasárnapi munkaszünet. Ismeretes az a nagy-szabású munkaszünet, amelyet a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete a vasárnapi munkaszünet reformja érdekében már évek óta nagy szívszággal kifejt. Legutóbb is a vásári vasárnap munkaszünete ügyében nagy értekezletet tartottak, a melyen elhatározták, hogy megbízzák az elnökséget, forduljon rövid uton Sztérenyi József kereskedelemügyi államtitkárhoz és kérien tőle felvilágosítást a vasárnapi munkaszünet reformjára vonatkozólag. Az országos egyesület megbízásából az egyesület ügyvezető elnöke, Taubner Vilmos ma eljárt Sztérenyi József kereskedelmi államtitkárnál, aki a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesületének ügyvezetőjével a vasárnapi munkaszünet reformjára vonatkozó előadói tervezet részleteit alapos megbeszélés tárgyává tette és egyuttal felhatalmazta annak kijelentésére, hogy a vasárnapi munkaszünet reformjára vonatkozó tervezet a jövő

hét végén nyilvánosságra kerül, augusztusban anélkül lesz és a törvénytervezetet előre láthatólag az ösz-szel összeülő parlament elé fogják terjeszteni. A kereskedelmi alkalmazottak körében az államtitkárnak eme fontos kijelentései nagy örömet keltek, mert ezen vívmánnyal egyik régi fő kívánságuk teljesült.

A sollingeni bank bukása. A sollingeni bank, amelyet 3.6 millió márka alaptőkével alapítottak, 3.3 millió márka váltóadóssággal és körülbelül ugyanily összegű egyéb adóssággal fizetéseképtelen lett. A hitelezők tegnap valóságos qstromot intéztek a bank ellen, amelyet a rendörség zabmót. A bank mérlegét már évek óta hamisították, ami most a két igazgató halála után kiderült.

A Kölnische Zeitung szerint a sollingeni bank ellen ma még nem mondták ki a csődöt, mert a Bergisch-Merkische Bank a sollingeni bank igazgatósági tagjai kérésére késznek nyilatkozott arra, hogy az utóbbi helyzetét megvizsgálja abból a szempontból, vajon lehetséges-e kötelezettségeit a csőd kikerülésével rendezni. E célból a Bergisch-Merkische Bank több főhivatalnokát ma Sollingenbe utazott, hogy megvizsgálja az összes könyveket és követeléseket. A csőd kimondását egyelőre két nappal elhalasztották. A kölni déli lapok azt jelentik, hogy a bank egyik vezetője röviddel ezelőtt öngyilkosságot követett el, egy másik pedig nem sokkal ezután meghalt. A bank nehézségeit az okozza, hogy nagyobb hiteleket engedélyezett az élén álló igazgatóknak.

Kölnből jelentik éjjel: A déli lapokból még nem állapítható meg, vajjon a hitelezők betéteik egy részét is elveszítik-e. A Kölnische Volkszeitung jelentése szerint a váltókötelezettségek 4 millió márkát tesznek ki. E váltók legnagyobb részét a Deutsche Bank, a Dresdener Bank, a Scharfhausenscher Bankverein, a Bergisch-Merkische Bank és a Barmener Bankverein tárczájában vannak. A déli lapok szerint az egész részvénytőke és az összes tartalékok elvesztek.

Csődök. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara hivatalos értesülése szerint Margreth's Weltlicht társ. korl. fel., Frank Searle, Harald Petersen & Co., J. C. F. Geertz, Oskar Julius Lübbers és C. G. Adolf Martin hamburgi, R. Youssi & Co., Pierre Naccache & Humbert Homsi, Salvatore Treves, Albert Nahman Zafran, Giuvanian Brothers és Abdallah Saleh kairói és Mohamed Ibrahim Mouitah fonahi, Teymar Hassan et fils és Hatrolis & Papadopoulos alexandriai, Abdil Aziz El-Bohari kébirai, Mohamed Hussein el Morali simbellatweini és Mohamed Saleh el Säid, Amin el Ghindi mansorahi cégek ellen csőd nyitattott.

Olaszország fabevitel. Annál a jelentőségűnél fogva, amelyet Olaszország a mi fakivitelünkben egyre nagyobb mértékben elfoglal, nem lesz érdektelen megjegyezni, hogy 1906-ban Olaszország fabehozatala 130 millió lírára rugott, amíg öt évvel ezelőtt az egész behozatal nem tett ki 60 millió líránál többet. Ujabbban az olasz kormány nagy gondot fordít az erdők felújítására. A legutóbbi huszonöt év alatt közel nyolcz millió lírát költöttek erdőtelepítésekre. Az olasz erdőművelés legnagyobb csapása a gyakori erdőtüz, amely némely évben egy millió lírára menő kárt okoz. A czélítalan erdőpusztítást, daczára a számos miniszteri rendeletnek, alig tudják megakadályozni, az olasz nép az erdősegeit nem tudja eléggé megbücselni, de a passzív külforgalmi statisztika kezdi belátatni velök a változás szükségét, de sok időbe fog kerülni, míg a behozatalt a beltermeléssel egyensúlyba hozzák.

Szállítások. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara irodájában a következő pályázati hirdetmények tekinthetők meg: A m. kir. budapesti honvéd helyörségi kórház parancsnokságáé: az 1909. évben szükséges gyógyszerék szállítására, beny. h. i. aug. 6., d. e. 10 óra. A m. kir. székesfehérvári V. honvéd-hadbiztoságáé: az 1908. évi őszi fegyvergyakorlatok alatt szükségelt kenyér és lótap szállítására, beny. h. i. július 27., d. e. 10 óra. A cs. és kir. budapesti IV. hadtest hadbírószáé: széna-, szalma-, fa- és szén szükségletének biztosítására, beny. h. i. július 28. A cs. és kor. budapesti élelmezési raktár parancsnokságáé: széna-, szalma-, tüzfifa- és szén szükségletének biztosítására, beny. h. i. július 28. A győr—sopron—ebenfurti vasút igazgatóságáé: 10.000 darab talpa szállítására, beny. h. i. július 31. A szamosuivári fegyvertétel igazgatóságáé: az 1909. évben szükséges bükk- és tölgy-tüzfifa szállítására, beny. h. i. aug. 12., d. e. 11 óra. A kalocsai kir. ügyészségé: az 1909. évben szükséges szilfuzifa szállítására, beny. h. i. aug. 3., d. e. 10 óra. Budapest székesfőváros ta-

nácsáé:
helyreál
aug. 8.,
tóságáé
h. i. jú
szállítá
igazgató
aug. 10.

Az
bocsátás
ország
ügynöks
szerint t
nek csal
érdekes
1908-ban
hogy eb
az emis
mert az

Uj k
feldé
R.-T. cz
textilpa

A n
valeyő
szövetke
nak, har
a nemz
látszik a
A felvic
visszale
legü szö
hrustini
vetzet
magolt
pénzen
szetesen
vonta a
goruan

Olasz
példája
részántá
vas ára
25 fillér
kg.-ként

A s
mányvá
és a sze
tosított
szerb k
annak i
dés tárg
szünet
a Ház e
életbe is

Az
vénytárs
Antwerp
seillebe

Inn
Duna

L
F
R
F
M
G
I
C
M
Z
T
S
S
S
C
V
Z
F
F
M
Z
S

Norva
Vág

Eába
S
S
S
C
V
Z
F
F
M
Z
S

Nara
Szava

Szamo
F
S
S
S
C
V
Z
F
F
M
Z
S

Krasna
Latoroz
Latoroz
Unz

A M

nácsái: az óbudai és tabáni r. k. plébániatemplomok helyreállítási munkálatainak biztosítására, beny. h. i. aug. 8., d. e. 10 óra A szerb posta- és táviratigazgatóságáé: különféle miszaki cikkek szállítására, beny. h. i. július 30. A spanyol kormányé: egy gőzhajó szállítására, beny. h. i. aug. 24. A madridi vízvezeték igazgatóságáé: vízcsapok szállítására, beny. h. i. aug. 10.

Az új orosz kölcsönt tulajgyezték. A most kibocsátásra kerülő öt százalékos 200 millió rubeles orosz belső kölcsönt — mint azt pétervári távirati ügynökség jelenti — a bankszindikátusnak számításai szerint tulajgyezték. Az aláírók a jegyzett címleteknek csak 80 százalékát fogják kapni. Ez a hír annál érdekesebb, mert ez az emisszió az első, amelyet 1908-ban a kontinensen tulajgyeztek. Természetes, hogy ebből az alakszerű mozzanattól még nem lehet az emisszió teljes eredményére következtetni, mert az a jegyzések kvalitásától is függ.

Uj kenderipari társaság Szabadkán. Weikenfeld és Társa Szabadkai Kenderipar R.-T. címmel új közkereseti társaság alakult, mely textilipar anyagtermeléssel is foglalkozik.

A nemzetiségi szövetkezetek visszaélései. Tudvalevő dolog, hogy a nemzetiségi pénzügyi szövetkezetek nemcsak gazdasági célokat szolgálnak, hanem meglehetősen tervszerűséggel dolgoznak a nemzetiségi politika gyümölcsösztetésén is. Ugy látszik azonban, hogy nem mindig a legönzettelenebbül. A felvidéken ugyanis napról-napra újabb és újabb visszaéléseknek jönnek nyomára a nemzetiségű jellegű szövetkezetek között. A legutóbbi napokban a hrustini (Ábamegye) gazdasági és fogyasztási szövetkezet arankás és ólomzár nélküli zsákokba csomagolt lóheremagot hozott forgalomba és drága pénzen akarta a nép nyakába sózni. Célja természetesen nem sikerült, mert a hatóság felelősségre vonta a szövetkezet vezetőségét és őket igen szigorúan megbüntette.

Olcsóbb lesz a vas. Az osztrák vaskereskedők példája nyomán most a magyar vaskereskedők is részánták magukat a vasárak mérséklésére. A rudvas ára 75 fillérrel 24 koronára, az öntöttvas ára 25 fillérrel ugyancsak 24 koronára csökkent 100 kg.-ként.

A szerb kereskedelmi szerződés. A szerb kormányválság elmúltával végre az új osztrák-magyar és a szerb kereskedelmi szerződés elfogadása is biztosítottnak látszik annál is inkább, miután az új szerb kormány pénzügyminisztere dr. Popovics, ki annak idején szerb részről a kereskedelmi szerződés tárgyalásait vezette. Valószínű, hogy a nyári szünet befejeztével a szerb kereskedelmi szerződés a Ház elé kerül s az esetben 1909. január elsejével életbe is lép. Ideje már!

Az Adria Magyar Királyi Tengerhajózási Részvénytársaság gőzösei közül kedden a Nagy Lajos Antwerpenből Fiuméba, a Tisza Fiuméből Marseillebe érkezett.

VIZÁLLAS.

m é t e r		m é t e r	
jul. 22. jul. 21.		jul. 22. jul. 21.	
Inn	2.47 1.78	M. Szeged	0.50 0.17
Duna	3.15 2.88	Tokoháza	0.93 0.25
	0. — 0.26	V. Namény	0.98 0.23
Bács	0.52 0.82	Tokaj	0.12 0.24
Pozsony	1.30 0.98	Tiszaföld	0.08 0.08
Komárom	1.97 2.1	Szolnok	1.62 0.78
Budapest	1.50 1.54	Csongrád	0.65 0.72
Paks	0.96 0.76	Szeged	0.11 0.18
Mohács	1.67 1.55	T.-Becse	0.30 0.30
Gombos	2.11 2.08	Titel	1.11 1.08
Ujvidék	1.23 1.7	Ódava	0.10 1.10
Pancevo	0.95 0.84	Tapoly	0.80 0.70
Orsova	1.13 1.13	Bárdi	1.58 0.28
Morva	0.15 0.05	Ródros	1.71 1.20
Morva	1.60 0.82	Sajó	0.48 0.12
Temesvár	0.56 0.44	Hernád	0.25 0.22
Szeged	0.80 0.77	Borostyén	0.25 0.26
Szt. Goltthárd	0.45 0.46	Körbe	0.82 0.42
Sárvár	0.10 0.11	N.-Váradi	0.80 0.28
Győr	1.59 1.68	Bélnyos	0.85 0.18
Vasvár	1.78 2.05	Tonka	0.26 0.22
Zákány	0.18 0.06	Gurahone	0.50 0.26
Bács	0.88 0.08	Borosjónó	0.22 0.55
Eszék	0.84 0.90	Rékcs	0.71 0.84
M. Szeged	0.68 0.68	Gyoma	0.60 0.27
Zágráb	0.70 0.65	Gy.-Fehérvár	0.62 0.40
Szécsény	0.81 0.81	Branyicska	0. — 0. —
Mitrovicsa	0.81 0.51	Soborsin	0. — 0. —
Décs	0.88 1.05	Arad	0.40 1.12
Szatmár	0.56 0.44	Makó	0.01 0.06
Kraszna	1. — 0. —	K.-Kostély	1.26 1.64
Latoros	1. — 0. —	Kispest	0.68 1.06
Labrecs	0.28 0.32	Temesvár	0.20 0.18
Uz	0. — 0.20	Becskerek	0.92 0.66

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102-39.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos masszázs (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szénsavas fürdők.

Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
Ideggyengeségi állapotok
Almatlanság.
Hűdés (Paralysis).
Idegfájdalmak idegrendszerben (Neuralgiák, Ischias).
Gerincvelő-sorvadás (Tabes).
Szívbetegségek
Véredényelmeszesedés.
Köszvény és csusz (Rheuma, húgysavas lerakódások, ízületi és csontbetegségek).
Székrekedés.
Anyagszerebajok (Elhízás, cukorbetegség, vészeség).
Bőr-bajok. Bőrviszketés.
Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszság).
Aranyeres csomók.

— Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig.
Kezelés egész napon át. — Kívánatra prospektus!

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTEKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, július 22.

A mai fizet barátságos hangulattal és a tegnapi zárlatnál csökéllyéssel magasabb jegyzésekkel indult meg. A forgalom folyamán meglehetősen jó vételkedv mutatkozott, amely később még egyre fokozódott is, mivel hire járt, hogy Csehországban nagy esőzések vannak, amelyek nemcsak hogy az aratási munkálatokat hátráltatják, hanem a gabona minőségét is erősen rontják. Így aztán igen élénk fizet fejlődött ki, mi mellett az irányzat is erősen szilárdult, az árfolyamok pedig meglehetősen emelkedtek. Habár kétségtelen, hogy a mezőgazdasági helyzet az utóbbi napokban javult valamelyest, mivel a sürin előfordult zivataros esőzések bizonyára jó hatással lesznek a kapásnövényekre és enyhíteni fogják a takarmányhiányt is, azért mégis folytatódólagosan szilárd a gabonatózsde irányzata és habár csak mérsékeltet is, de egyre magasabb színvonalra kerülnek az árfolyamok. Ez annál feltűnőbbnek tetszik azoknak, akik nincsenek a viszonyok felől kellőképpen tájékozva, mert azt hitték, hogy a kínálat szaporodásával együtt az árak okvetlen vissza fognak menni. Az idén azonban — úgy látszik — többnyire annak az ellenkezője történik, mint amit várnak. Így most is: a kínálat új gabonában napról-napra növekszik, ami különben nagyon természetes, mivel most, közvetlen az aratás után mindennap többen és többen fognak hozzá a csépléshez és így naponta több és több gabona készül el, de azért az árak nemcsak hogy jól tartják magukat, hanem még emelkednek is.

A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképen az októberi buza huszonhat fillérrel, az októberi rozs huszonhét fillérrel, az új tengeri két fillérrel javult, ellenben az augusztusi és júliusi tengeri tizenkét-tizenkét fillérrel, az októberi zab két fillérrel gyöngült.

A készáruüzletben kifejezetten szilárd volt ma az irányzat. Bőséges kínálattal szemben a malmok igen jó vételkedvet mutattak és szívesen fizettek jobb árakat is. Így aztán igen élénk forgalom fejlődött ki, melynek folyamán mintegy 40.000 mm. buza kelt el, a tegnapiaknál 20-30 fillérrel drágább áron. A statisztikai hivatal kimutatása szerint az utolsó 24 órán belül 10151 mm. buza érkezett Budapestre; 8938 mm. liszt és 1158 mm. korpa szállított el innen.

A legdrágább eladási ár ma 24.70 korona volt 81 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 23 korona 79 kilós bánási úszkös búzáért.

Egyéb gabonaneműek közül rozs 20-30 fillérrel drágább, zab, árpa és tengeri ártartó,

Forgalomba került: 1200 mm. rozs, 18.90-19.32 koronás áron, 400 mm. zab, 16.60-16.90 koronás áron és 200 mm. tengeri, 15.60 koronás áron.

A készáru piaczon ellett:

Buza, Tiszavidéki: 100 mm. 81 kg. 24.70 korona, 400 mm. 81 kg. 24.65 korona, 300 mm. 81 kg. 24.65 korona, 600 mm. 81 kg. 24.65 korona, 1000 mm. 80.5 kg. 24.65 korona, 500 mm. 81 kg. 24.60 korona, 300 mm. 80.5 kg. 24.65 korona, 100 mm. 80.5 kg. 24.70 korona, 100 mm. 80.5 kg. 24.60 korona, 500 mm. 80 kg. 24.45 korona, 100 mm. 80 kg. 24.60 korona, 500 mm. 80 kg. 24.55 korona, 450 mm. 80 kg. 24.55 korona, 300 mm. 80 kg. 24.50 korona, 100 mm. 80 kg. 24.50 korona, 100 mm. 80 kg. 24.30 korona, 400 mm. 79.5 kg. 23.40 korona, 600 mm. 79.8 kg. 24.40 korona, 100 mm. 79.7 kg. 24.30 korona, 200 mm. 79 kg. 24.40 korona, 300 mm. 79 kg. 24.60 korona, 100 mm. 79 kg. 24.40 korona, 500 mm. 79 kg. 24.40 korona, 100 mm. 79 kg. 24.30 korona, 500 mm. 79 kg. 24.45 korona, 1000 mm. 79 kg. 24.— korona, 400 mm. 78.5 kg. 24.25 korona, 600 mm. 79 kg. 24.25 korona.

Pestvidéki: 700 mm. 80 kg. 24.60 korona, 500 mm. 80.5 kg. 24.60 korona, 500 mm. 80 kg. 24.— korona, 300 mm. 79 kg. 24.— korona, 1300 mm. 78.8 kg. 24.15 korona.

Bihari: 400 mm. 78 kg. 24.25 korona, 600 mm. 79 kg. 24.25 korona.

Felsőmagyarországi: 2000 mm. 80 kg. 24.45 korona, 100 mm. 77 kg. 23.50 korona.

Bánási: 200 mm. 82 kg. 24.60 korona, 100 mm. 81 kg. 24.70 korona, 700 mm. 79.5 kg. 24.40 korona, 300 mm. 79.5 kg. 24.30 korona, 1000 mm. 79 kg. 23.80 korona, 1000 mm. 79 kg. 24.40 korona, 300 mm. 79 kg. 24.35 korona, 100 mm. 79 kg. 23.— korona, 100 mm. 78.5 kg. 24.10 korona, 400 mm. 78 kg. 24.30 korona.

Bácskai 500 mm. 79.5 kg. 24.30 korona, 500 mm. 79 kg. 23.90 korona, 200 mm. 78 kg. 23.40 korona, 1700 mm. 77.5 kg. 24 korona.

Zimonyi: 2000 mm. 78 kg. 23.20 korona.

Ó buza, Tiszavidéki: 800 mm. 78 kg. 24.70 korona, 350 mm. 78 kg. 24.20 korona, 150 mm. 77.5 kg. 28.30 korona, 100 mm. 76.5 kg. 24.50 korona, 400 mm. 76.5 kg. 24.20 korona, 300 mm. 76.5 kg. 24.20 korona, 600 mm. 76 kg. 24.20 korona.

Pestvidéki: 300 mm. 76 kg. 22.— korona.

Rozs, 500 mm. 19.32 korona, 100 mm. 19.30 korona, 100 mm. 19.25 korona, 200 mm. 19.25 korona, 100 mm. 19.20 korona, 150 mm. 18.90 korona.

Tengeri: 200 mm. 15.60 korona.

Zab: 150 mm. 16.90 korona, 100 mm. 16.80 korona, 100 mm. 16.60 korona.

Az árak 100 kilogr.-kint koronákban érte

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Buza				
Tiszavidéki uj	75	—	79	23.90-24.80
"	76	—	80	24.30-24.60
"	77	—	81	—
"	78	23.70-24.20	82	—
Fejérmegyei uj	75	—	79	—
"	76	—	80	—
"	77	—	81	—
"	78	—	82	—
Pestvidéki uj	74	—	78	23.60-23.00
"	75	—	79	23.70-23.10
"	76	—	80	23.90-24.40
"	77	—	81	—
Bánási uj	74	—	78	23.60-24.00
"	75	—	79	23.80-24.10
"	76	—	80	23.90-24.40
"	77	—	81	—
Bácskai uj	74	—	78	23.70-24.10
"	75	—	79	23.90-24.20
"	76	—	80	24.00-24.40
"	77	—	81	—
Rozs I.-rendű uj	—	—	—	19.50-19.70
" középminőségű uj	—	—	—	19.80-19.60
Árpa takarmány I.-rendű	—	—	—	15.30-15.60
" II.-rendű	—	—	—	14.90-15.80
Köles	—	—	—	16.70-16.90
Zab I.-rendű	—	—	—	16.10-16.50
" II.-rendű	—	—	—	16.10-16.50
Tengeri belföldi uj	—	—	—	15.40-15.60
Repce: Káposztarepce	—	—	—	—

A határidőpiaczon köttetett:

Détellett:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):

Buza 1908. októberre 11.28, 11.26, 11.41.
Rozs 1908. októberre 9.60, 9.64, 9.59, 9.57.
Zab 1908. októberre 0. , 0. —
Tengeri júliusra 7.61, 7.62, 7.60.
Tengeri 1909 májusra 7.28, 7.33, 7.28.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

októberi buza	11.38-11.39
októberi rozs	9.64-9.65
októberi zab	8.35-8.38
júliusi tengeri	7.57-7.58
1909 májusi tengeri	7.29-7.30

Budapesti gabonaforgalom.

1908. július 20-tól július 21-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	10151	—
Rozs	719	—
Arpa	408	—
Zab	512	—
Tengeri	—	2070
Liszt	420	8939
Korpa	—	1158

Értéktőzsde.

A külföldi tőzsdékről ma reggelre érkezett tudósítások semmi ösztönzést sem nyújtottak, így tehát nyugodtan és körülbelül a tegnapi zárlat jegyzéseivel nyílt meg az előtőzsde. Az üzlet folyamán kedvtelen volt a hangulat, csak egészen jelentéktelen forgalom fejlődött ki, mi mellett az árfolyamok csekélységgel gyöngültek. A két hitelrészvényen, az Államvasuton és a Jelzálogon kívül egyéb értékben az előtőzsdén egyáltalán nem fordult elő üzletkötés. A spekuláció várakozó álláspontot foglal el és ugyyszólván semmi tevékenységet sem fejt ki.

A déli tőzsdén annak dacára, hogy Berlin alacsonyabb jegyzéseket küldött, mégis valamivel barátságosabb volt a hangulat, mivel bécsi megbízásból arbitrázs-vásárlásokat eszközöltek, amelyek kissé élénkítőleg hatottak. A helyi piac teljesen üzletelen volt. Kötés csak a Városi vasut részvényeiben volt, melynek árfolyama a tegnapi zárlathoz képest egy koronával javult. A valutapiac fokozatosan lanyhább árfolyamokat mutat. A járadékpiac üzletelen s miután meglehetősen nagy anyag van a piacon, a kínálat nyomja az árfolyamokat.

Forgalomba került az előtőzsdén és a déli tőzsdén: Osztrák hitel 616.75—618.75 koronán, Magyar hitel 735—736.25 koronán, Államvasut 692—693 koronán, Jelzálog 429.50 koronán, Rima 548.50 koronán, Városi villamos vasut 260.25—260 koronán, Hazai bank 272.50 koronán, Salgó 566 koronán.

Előtőzsde.

Előtőzsde kedvellen.

Köttek: Osztrák hitelrészvény 617.—616.75. Magyar hitelrészvény 735.50—735.—. Osztrák-magyar államvasut 692.75—692.25. Jelzálogbank 429.59.

Déli tőzsde.

Déli tőzsde szilárd.

Köttek: Osztrák hitelrészvény 616.85—618.75. Magyar hitelrészvény 736.25—737.—. Osztrák-magyar államvasut 692.50—693.25. Rimamurányi vasut 548.—. Jelzálog-bank 430.—. Városi villamos vasut 260.25—261.50.

A helyi értékek piaca üzletelen.

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4—5 K, 8 napra 7.—9.— K, 1908. július hó végére 8—10 K.

Utőtőzsde.

Az utőtőzsde csekély forgalom mellett szilárd irányzattal folyt le. Köttek: Osztrák hitelrészvény 618.50. Államvasut 693.25—694. Végül maradt: Államvasut 694.—.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, július 22. (Saját tudósítónk jelentése.) Cseh és Morvaországból esőt jelentettek, a minek következtében gabonanemlék irányzata megszilárdult. A konzum szigorúan tartózkodott a vásárlástól és csak elvétve fordult elő egyes tételekben némi kötés, de az áremelkedés csak részben érvényesült. Takarmányárak nem részesedtek a javulásban és csekély üzlet mellett megtartották eddigi árait. Árpában egészen hiányzott a kínálat és még próbáképpen sem volt kötés. A külföldi tőzsdék közül az északamerikai piacok könnyebb javulást jelentettek, a liverpooli tőzsde ellenben lanyha volt.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki — korona, új 12.45—12.80 korona, bánáti 12.20—12.50 korona, tótfelvidéki és csepeli régi 12.40—13.— korona, új 12.—12.40 korona, új déli vasuti 12.—12.30, máriahéldi 12.10—12.40 korona.

Uj-rozs: tótfelvidéki 10.20—10.40 korona, csepeli 10.20—10.35 kor., pestmegyei 10.20—10.40 déli vasut 10.10—10.30 korona, különféle magyar 10.10—10.30 kor., osztrák 10.20—10.45 korona.

Arpa: morvaországi 7.30—7.60 kor., marchfeldi — kor., bécsvidéki — kor., tótfelvidéki — kor., csepeli — kor.

györi — kor., déli vasuti — kor., tiszavidéki — korona.

Magyar tengeri: régi 8.05—8.25, új — korona, cinquantin 8.60—8.90, új — korona.

Magyar zab: selejtes — kor., közepes 8.70—8.95 korona, elsőrendű 8.90—9.20 kor., válogatott 9.10—9.40 korona, cseh-morvaországi és alsóausztriai 8.40—8.70 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, július 23. A mai előtőzsde Cromer lordnak a nemzetközi helyzetről tartott beszéde, a maczedóniai hírek és gyenge külföldi jegyzések hatása alatt nagyon tartózkodó volt, de a realizáció szükségére csak alpesi bányarészvényekben vált erősebben érezhetővé, melyek ennek folytán lényegesen gyengültek. Államvasuti részvényekben is újabb realizációkat eszközöltek. 3 százalékos déli vasuti elsőbbségek alacsonyabban állottak. A déli tőzsde, miután Berlinből tartott irányzatot jelentettek, javult árfolyamokkal indult. Később az irányzat hitel- és államvasuti részvényekben eszközölt budapesti arbitrázs részletekre tovább javult.

11 óraker zárulnak:

Osztrák hitel. 617.25. Magyar hitel. 735.—. Länderbank —. Államvasut 692.25.—. Elbavölgyi vasut —. Déli vasut 115.75.—. Alpesi bányatársulat 767.25. Rimamurányi 547.50. Májusi járadék 96.50, Magyar koronajár. 92.80. Orosz érték —. Török sorsjegy 185.50, Német márka 117.55.

1 óraker jegyeztek:

Osztrák hitel 618.75, Magyar hitel 735.50. Länderbank 436.—. Unio-bank 540.—. Államvasut 692.50, Anglo-bank —. Bankverein —. Déli vasut 116.—. Gözhajó —. Alpesi bányarészvény 668.50. Májusi járadék 96.50, Magyar koronajár. 92.85, Török sorsjegy 185.50, Német márka 117.55, Elbavölgyi vasut 455.—, Rimamurányi 549.—, Orosz járadék —, Keleti vasutak —. Skoda —. Magyar jelz. —, Kárpáti petroleum —.

Bécs, július 22. (Osztrák értékek zárlata.) 4-2 százalékos papír-járadék 96.55, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.—, 1860-as sorsjegy 152.25, Osztrák hitelsorsjegy 472.—, Angol osztrák bankrészvény 293.50, Bécsi Bankverein 517.25 Osztrák-magyar bank 1737.— Déli vasut 115.60 Dunagözhajózási társ. 1005.— Dohány rész. 416.— Cs. k. arany (vert) 11.34 Német bankv. 117.50 Osztr. Lloyd 402.— 4-2 száz. ezüst. jár 96.40—98.80, Osztr. koronajár. 96.70, 1864-es sorsjegy 261.—, Osztrák hitelintézeti részvény 618.—, Union-Bank 540.—, Osztrák Länderbank 435.75, Osztrák-magyar államvasut 692.75, Elbavölgyi vasut 453.40, Alpesi részvény 669.25, 20 frankos 19.08, Londoni váltóár 239.50 Lipótkohó —, Töröksorsjegy 184.—. Nyugodt.

Bécs, július 22. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 110.80. Tiszai és szeg. kölcs. sorsjegy 142.—, Magyar hitelbank részvény 736.50, Magyar leszámítoló és váltó részvény 466.—, Rimamurányi 549.50, Magyar czukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 401.—, Magyar koronajár. 92.85, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 92.35, Magyar nyer.-k. sorsjegy 183.50, Kassa-Oderbergi vasut részvény —, Magyar jelzálogbank 420.—, Magyar keresk. bank —.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, július 22. (Tőzsdéjelentés.) A mai tőzsde alapirányzata a tegnapi külföldi tőzsdék ki nem elégitő magatartása, valamint az ifju-török mozgalom következtében ismét gyenge volt. Az árfolyamok esése azonban nem öltött jelentékenyebb mérvet. Bányáértékeket a Ruhrvidékről érkező kedvezőtlen jelentések befolyásolták, míg kohóértékek kedvezőbb megítélésben részesültek. Amerikai vasutak engedtek, szintúgy meridional-vasut részvényei. Déli vasut mérsékelten emelkedett. Államvasuti részvények kezdetbeni gyengeség után javultan zárultak. Egyes bányáértékek az utolsó üzletórán javultak. Gözhajó-részvények közül Packetfahrt realizációkra engedtek. Lloyd-részvények tartottak voltak. Járadékok, élükön német járadékkal, gyengülésre hajlottak. A zárlat nyugodt volt. A készpénzpiac ipari értékei többnyire gyengék voltak. Magánleszámítási kamatláb 2½%, napi pénz 2½%, ultimópénz 3½% és valamivel kevesebb.

Zárlatok jegyeztetik: 4-2 százalékos papírjárdék —, 4 százalékos osztrák aranyjárdék —, osztrák hitelrészvény 194.—, Déli vasut 22.40, orosz bankjegyek 214.60, 4 százalékos új orosz kölcsön 97.30, Disconto Commandit 170.50, Dinamit-truszt —, Harpeni 196.50, Unifikált török járadék 94.50, 4-2 százalékos ezüst-járadék —, 4 százalékos magyar aranyjárdék 93.10, Magyar koronajárdék —, Osztrák-magyar államvasut 149.70, Bécsi váltóár 85.05, Olasz járadék —, Alt. villamossági Edison 211.40, Gelsenkircheni 218.30, Laurakohó 204.10. Javult.

Frankfurt, (Zárlat) július 21. 4-2 százalékos papírjárdék —, 4 százalékos osztrák aranyjárdék 98.50, 4 százalékos magyar aranyjárdék 93.80, Osztrák hitelintézeti részvény 193.80, Osztrák-magyar államvasut 147.90, északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 203.75, Bécsi Bankverein 139.75, Villamos részvény 143.25, 3 százalékos magyar aranykölcsön 77.80, 4-2 százalékos ezüstjárdék —, Osztrák koronajárdék 96.45, Magyar koronajárdék 92.85, Osztrák-magyar bank 125.—, Déli vasut részvény 22.30, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 85.05, Párisi váltóár 811.50, Union bankrészvény 136.—, Alpesi bányarészvény —. Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat) július 22. 4-2 százalékos ezüstjárdék 98.60, 1860. sorsjegy 152.50, Déli vasut 22.25, 4 százalékos aranyjárdék 98.10, Osztrák hitelrészvény 199.10, Osztrák-magyar államvasut 148.—, Olasz járadék 103.40, 4 százalékos Magyar aranyjárdék 93.40. Nyugodt.

London, július 22. Angol consol 87¹/₁₆.

Páris, július 22. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 95.85, Osztr. aranyjárdék 98.35, Magyar aranyjárdék 93.80, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 485.—, 4 százalékos Olasz járadék 103.48, Déli vasut elsőbbségi kötv. 285.—, 5 százalékos marokkói járadék 510.—, 4 százalékos 1890. Román kölcsön —, 4 százalékos Kons. amort. román járadék —, 4 százalékos Amort. román járadék 1905.—, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 95.90, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 510.—, 4 száz. Szerb járadék 1907.—, 4 százalékos spanyol járadék 95.82, 4 százalékos unifikált török jár. 95.57, Török sorsjegy 174.25, Török dohányrészvénye 443.—, Osztrák földhitelintézet 1117, Osztr. Länderbank —, Magyar Jelzálogbank 454.—, Banque de Paris 1447, Banque Ottomane 697.—, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut —, Meridional vasut 648, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 539.—, Rio Tinto 16.51, Sucrierie d'Egypte 27.—, Tula 234.—, Thomson Houston —, Urikányi község 149, Chartered 19.55, De Beers 273.—, East Rand 102.—, Jagersfontein 85.75, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 50.—, Váltó Amsterdamra (rövid) 280.—, Váltó német piacokra (rövid) 123.25, Váltó Bécsre (rövid) 104.81, Váltó Belgiumra (rövid) 7/8, Olasz aranyváltó (rövid) 1/16, Váltó Svájcra (rövid) 1/16, Csek Londonra 251.20, Magánkamatláb 1¹/₁₆, Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, július 22-én. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Óreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér Közép (páronként 300—400 kilogrammig terjedő sulyban) — fillér. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban) 127—129 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 129—131 fillér. Könnyű (páronként 250 klg-ig) 133—137 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) — fillérig, közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) — fillérig.

Sertéslelészám: 1908. évi július 20. napján volt készlet 38819 drb., 1908. július hó 21-én felhajtott — darab, 1908. július 21-én elszállított 277 darab, 1908 július 22. napjára maradt készletben 38542 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, július 22. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 102 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő — malacz. Mai napi felhajtás 781 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz, összesen 883 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz. Eladatott 939 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 44 drb sertés, — darab süldő, — drb malacz.

Mai árak: Zsirsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül ételsúlyban 106-108 fillér, ételsúlylevonással —126 fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig, 104 — fillér, ételsúlylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül 110 — fillérig, ételsúlylevonással 130-136 fillérig; fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — fillér, ételsúlylevonással 132-138 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — fillér, ételsúlylevonással 130-138 fillér. Hussértés, nehéz 300 kilogrammon felül —, könnyű 140-300 kgr.-ig — fillérig, ételsúlylevonással — fillérig. Beltöltő stüldő — fillérig, horvát stüldő — fillér Malacz — fillérig. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsúlyban értendők.) A vásár irányzata közepes. Az árak 2 fillérrel emelkedtek.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Julius 22. —

Kinevezések. A pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Herics István, a budapesti állami hidak igazgatóságánál és Stumpf Ferencz, a váli adóhivatalnál alkalmazott szolgálkat a vezetése álló pénzügyminisztériumhoz, Horváth Ferencz volt csendőrőrsvezető, budapesti lakost a budapesti állami hidak igazgatóságához, Horváth Pál volt csendőrőrsvezető, zaláti lakost pedig a váli adóhivatalhoz hivatalsszolgákká; a szegedi itélőtábla elnöke dr. Matievich Dezső ügyvédjelölt, szabadkai lakost a vezetése alatt álló itélőtábla kerületébe díjtalan joggyakorokká; a fővámgazgató Szeitler Károly és Ficzer Péter díjtalan vámgyakorok-icléltéket a budapesti fővámgivatalhoz díjtalan vámgyakorokokká nevezte ki.

Pályázatok. Az egri pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevősnél pénzügyi számlellenőri, a malaczkai írásbírósnál végrehajtó állásra 2 hét; — a budapesti Erzsébet-nőiskolánál paedagógiai filozófiai tanszékre 3 hét alatt; — a garamszentkereszti főszolgabíróságnál hajdú állásra 5 hét; — a m. kir. pénzügyminisztériumban több hivatalsszolgái. Debreczen szab. kir. város törvényhatóságánál két

gyaloghaidú, 2 lovasrendőri, 10 gyalogrendőri, 2 mezőri és 4 erdőri állásra 6 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: **CAJOS MATYÁS**

Thüringiai **Technikum Ilmenau** Magasabb technikai tanintézet, gépépítészeti és elektrotechnika részére. Osztályok mérnököknek technikusoknak és üzemvezelőknek. Nagy gyárak állanak a teljes kiképzéshez a tanulók rendelkezésére. Állami vizsgák bizottság. **Részvehetnek külföldön is.** Prospektus ingyen.

Orajavitás 1korona.

Pótlandó új részeken kívül. Zsebóraüveg, mutató 10 kr. **Ferenc-körut 44.** **Schwimmer Albert órásmester.** Nyitva este 9 óráig. Nyitva este 9 óráig.

Vadászoknak és turistáknak

nőkülöztetetlen, télen melegítő, nyáron hűsítő, főrv. védett

Nimród

meleg és hideg italtartó lapos börtök flecczel bélelve, közönséges üveggel, mely ugyanazon szolgálkatot teszi, mint a drága

THERMOS PALACZK

a forró ital reggel beöntve, télen a legkellemesebb italt szolgáltatja egész nap és nyáron a behűtött ital nem melegszik meg benne egész nap. Továbbá **THERMOS PALACZK** védőtökök **hőrből**, flecczel bélelve saját telálmányom, legolcsóbban kapható:

ACS LASZLÓ szijgyártó, Ullói-ut 19. szám

Rendkívül olcsó és kényelmes hajójáratok Budapest, Vác és Nagymaros között

Az Első cs. kir. szab. Dunagőzhajózási-Társaság közli, hogy kedvező időjárás esetén f. é. július hó 26-án azaz vasárnap rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratokat tart fenn Budapest—Vác—Nagymaros között

Indulás Bpest-Petőfi-térről	8:00 órakor de. és 2:30 órakor de
» Batthyány-térről	8:05 » » 2:35 » »
» Ó-Budáról	8:20 » » 2:50 » »
Érkezés Vácra	10:00 » » 4:30 » »
» Nagymarosra	11:00 » » 5:30 » »
Ind. vissza Nagymarosról	11:30 » » 8:00 » este
» Vácra	12:15 » déli » 8:45 » »
Érkezés Bpest-Óbudára	1:10 » du. » 9:40 » »
» Batthyány-térről	1:25 » » 9:55 » »
» Petőfi-térről	1:30 » » 10:00 » »

Ezen járatok rendkívül mérsékelt menetdíjai a következők: Budapestről-Vácra vagy megfordítva I. hely 40 fillér, II. hely 30 fillér.

Budapestről Nagymarosra vagy megfordítva I. hely 1 korona, II. hely 70 fillér

Vácra Nagymarosra vagy megfordítva I. hely 60 fillér, II. hely 40 fillér.

Négy és tíz év közötti gyermekek féláron, katonatisztek és katonai hivatalnokok az I. osztályon féláron, katonák (legénység) a II. osztályon féláron a m. kir. állami és udvari hivatalnokok a szabályszerű igazolvány alapján az I. osztályon a II. osztályú jeggyel utazhatnak. Azonkívül az utazó közönség kényelmére való tekintettel olcsó menet- és térítjegyek adatnak ki és pedig Budapestről Nagymarosra és vissza I. hely 150 fill. II. hely 120 fill.

Vácra Nagymarosra és vissza I. hely 90 fillér, II. hely 75 fillér.

Fenti járatok alkalmával egy nagy s minden kényelemmel ellátott termes gőzhajó közlekedik, melyen a közönség első elő is védve van. A hajón jó vendéglő van polgári árákkal s pontos kiszolgálással. Nagymaros és Visegrád között csavargózós közlekedik, melynek állomása Nagymaroson közvetlenül a hajó kikötőhelye felett van. Ha a járatokat bármily okból abban kellene hagyni, ugy éről a társulat idejekorán hirtetést fog közzé tenni. Budapest, 1908. A forgalmi igazgatóság.

Wagner Manó

tan- és nevelőintézete nyilvánossági joggal.

Az intézet áll: főgymnázium, polgári és elemi iskolából.

Rákospalotán, Budapest mellett.

A nagyméretű vallás és közoktatásügyi magy. kir. minisztérium az intézet nyilvános főgymnáziumát az érettségi vizsgák tartási jogával ruházta fel és így osztály és érettségi bizonyítvánnyal államnérvényesek.

A tanulók lehetnek bennlakók és bejárók. Az intézet egészséges levegőjű öt katasztrális holdnyi parkban fekszik. Orvosok véleménye szerint a tanulók kitűnő ellátásban részesülnek. Oktatás a legújabb pedagógia szerint.

Értesítővel készséggel szolgál az intézet igazgatósága

Rákospalota

Budapest, mellett posta, távirtda és telefon állomás.

Telefon: Rákospalota 10. Telefon: Rákospalota 10.

Mindenütt kapható a legfinomabb

Weider tejszin és Zsolna csokoládé

Csokoládé dessert bonbonok.

Weider Ármin és Béla

csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA.

Párisi világkiállítás «Grand Prix» 1900.

Kwizda-fele RESTITUTIONSFLUID

mosóvíz lovak számára.

Egy üveg ára K 2.80.

Az udvari istállóknak továbbá a nagyobb katonai és polgári istállóknak több mint 40 év óta használatban, nagyobb strapák előtt és után való erősítő és erőtgyűjtésre, az inak megerősítésénél stb. képesíti a lovat a legnagyobb munkabírásra trainingban.

A Kwizda-fele Restitutionsfluid csak akkor valódi ha a fenti védjeggyel van ellátva. — Védjegy, ozmikép és göngyöles törvényesen védve.

Főraktár: TÖROK JOZSEF gyógyszerész, Budapest, VI., Király utca 12. szám és VI., Andrassy-ut 28. szám.

Grammofonok

Cimbalmok

Citerák

Fuvolák és

egyéb hangszerek részletfizetésre

kaphatók

Aufrecht és Goldschmied

hangszeráruházában

Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám.

Arjegyzék ingyen!

Pontos és legjobb

ÓRÁK

5 évi jótállás mellett.

Arany és ezüst ókszerek, evő-eszközök, názzajándékok

részletfizetésre is.

Javitásokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok.

Arjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

POLGÁRKÁLMÁN

— műorás —

Bpest, Erzsébet-körut 29. sz. I. em.

SZÍNHÁZAK

Csütörtökön, 1908. július 23-án.

Városligeti Nyári Színház

Berla panamája.

Énekes bohózat 8 felvonásban, írta Föld Mátyas, zenéjét szerzelte Barna L. Kezdeté 6 órákor

Fővárosi nyári színház

Csökkirály

Regényes daljáték 3 felv. Kezdeté 6 órákor

Műsor.

Félték: Varazskerings

Szombat: Pillangó kísérszony Vasárnap: d. u. tip van Winkl Este: Csökkirály

CHICAGO

Mozgófényképvállalat. Epest, VII., István-ut 39 Telefon 93-09.

Magyarország legelső mozgófényképkölcsönző osztálya.

Kölcsön adunk 1000 méter képe hetenkénti kétszeri változással napi 15 koronáért.

Nagyobb vagy kisebb képmennyiségnél a kölcsönzési ennek árán nyában csökken vagy emelkedik

BEKETOW CIRKUSZ Városliget

Ma, este 8 órákor.

Nagy Fényes Előadás

Les 3 Sellons Gladiátorok, Tom Jack a lánoszbillon kitérő, az aranylovas Court Just és az egész nagy műsor

AMERIKAI-PARK TELEFON 4-49 UJ OS-BUDAVÁRA igazgató: Friedmann A.

Nyitva este 6 órától reggel 4 óráig. A honvédszeker monstre voués hangversenyét BACHO karmester vezeti.

Ma fényes előadás a Varietében. (Kezdeté 8 órákor).

Havemann Rikárd 18 vadállattal és az egész óriási júliai műsor. Nagy díszelőadás a Tabarin Moulin-Rougeban Kezdeté 12 órákor.

4 FARABONIS 4 csodatáncosok. Elly és Rolly eredeti meslor (áncsa) Valodi kánkán, keleti, spanyol, orosz és lengyel táncmutatók hajnalig.

9 órákor ingyen mozgófénykép előadás. Bolépjegy este 9 óráig 60 fillér, azután 1 korona. Kedvezményes bolépjegyek a tözsdőkhöz kaphatók.

Az előadások kedvezőtlen időben is megtartatnak.

DELI étterem és kávéház a Dnnaparti korzón, Wurm-u. sarkán

Ma és mindennap délután 1/2-1/2-ig és este 1/2-1/2-ig kezdve az európai hírt

CISKOVSKY quartette hangversenyos, fényes változatos műsor.

Hűség és molesz ételek. Rendes polgári árak.

Az újpesti hajóállomási vendéglőben naponta élőhalból a közönség előtt szabad-tűzön főzött

HALÁSZLÉ

Dunai terras. Gyönyörű kilátás. Katona hangverseny.

IFJ. SCHULLER FERENCZ nagyvendéglője

VI. kerület, Andrassy - ut 39. szám. A számaözvegyek legkedveltebb étterme. Mérsékelt árak! Kétféle kiszolgálás

Frenreisz István éttermei

VIII., József-körut 56 sz. A szép terraszon kívül megnyitja a kollemas udvari kert helyiséz is. A kapunál külön bejárat. Kétféle ételek és italok méltósággal és udvari tisztelettel kiszolgálás.

Hull a haja? Használja a Petrolium-hajszesz-t. Egy eredeti üveg ára 3 korona. Készítők: Gara Géza és Tsa drogéria Epest, VIII., József-körut 78. Tiszta aranydíszekkel kény.

ponyva-zsák

A legelőbb és legmegbízhatóbb kartellen kívül új és egyszer használt és kővektől gyár és kölcsönintézet NAGEL ADOLF, Budapest, V, Arany János-utca 10. Vidéki telefon 35-92. Távirat: Nagela Budapest.

PÁLMALIGET NAGYVENDÉGLŐ ARÉNA-UT 74. SZÁM.

Esténként BANDA MARCI és FIAI zenekarának hangversenye. Előkelő családok találkozó helye. Elsőrendű konyha, kitűnő minőségi és különleges borok. Számos látogatást kér tisztelettel

EKAMP GYULA a bikszádi fürdő étterem volt bérleje.

Jól lát? Ha nem, akkor forduljon bizalommal

HATSCHER optikushoz, csak Károly-körut 6. sz. ahol szemüvegek és látászüveg le legelőbbben kaphatók innvan áranyzék hármantra.

Ékszerek, Ezüstneműek, gyári áron angol rendszer

egyházi szerek, órák, angol francia és China ezüst dísz tárgyak a legújabb szerint beszerezhetők

Részletfizetésre Sárga János ékszergyárostól Kolozsvárt.

Képes nagy árjegyzék ingyen.

Kovács Gyula zongora-termei

Budapest, V. Ferenc-József-tér 5-6. Gresham palota. Telefon 110-66. zongorák, pianók és harmóniumok legelőbb arban. Többször új hangszerek berbeadása.

Részlet és javító-osztály. Zongora hangolítás eszközökkel. Állandó képiállítás eredeti képekben, és művészi reprodukciókban.

2116-1908. sz.

Faárverési hirdetmény.

Holcsmány község (Szeben vármegye) 1908. évi augusztus hó 31-én d. e. 10 órákor a községi irodában tartandó zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverésen eladja a «Krechtenwald» nevű erdejének az 1906. évi 93504/I/A-2. sz. F. M. rendelettel kinasználási engedélyezett 303.1 kat. holdnyi rendkívüli végásterületen tövön álló mintegy 40495 darab tölgyfának 32104.0 m³ haszon és 28745.0 m³ tűzifara becsült fatömegét.

Kikialtási ár 884300 korona, azaz nyolczszáznyolczvannegezerháromszáz korona.

Bánatpénz a kikialtási ár 10 százaléka.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az írásbeli zárt ajánlatokhoz a kiirt bánatpénz csatolandó.

Az árverési feltételek aólirt hivatalában, valamint a nagyszebeni magyar királyi állami erdőhivatalnál és az újegyházi magyar királyi járási erdőgondnokságánál megtekinthetők.

Ujegyház, 1908. évi július hó 11.

Örvashatán aláírás járási főszolgabíró. Utányomat nem díjaztatik.

KÁLLAI LAJOS motorgyára

1902. 1903. 1904. években 10 első díjat kitértetve BUDAPEST, VI., Gyár-utca 22. szám. (Régi házszám VI., Gyár-utca 50. szám.) Teljes jótállás kitűnő esélésért! KÁLLAI LAJOS-féle bines villamos benzinko mobil esélészetek melyek gépes nékél! bárki álla könnyes szemben tartható, legelőbb ajánlatok. GOZGÉPEK BECSERÉLTETNEK. Ezen motorok több 100 példányban kitértetve működnek az ország minden részében. Többek között: Kozma József Kadarkut, Somogygye, Tóth Péter bagi földbíró okos, Csantavár, B. R.-m. G. Biró József földbírtakos, Oszgárd, Pestmegye. Olasó árak részlete. Árjegyzék ingyen.

Grammofontulajdonosok

Lemezeket legelőbbesben változtathatják a Grammofon hanglemezek közp kicserélési cseplő Bpest, VII., Dohány-u. 30. Prospektus és lemezjegyzék ingyen. 10.000 új zene- és ének-felvétel.

Magyar, tót, cseh, német, szerb, lengyel, horvát, román, rutén, olasz, francia, angol, orosz, török, arab, héber stb. stb. Elsőrendű hanglemezek 1 koronától 4 koronáig kaphatók. Külön osztály használt grammofonokból és lemezekből

BOKOR ARMIN és Dr. SINGER LEÓ

FIU INTERNÁTUSA

Megnyitlik az 1908/09. tanévre szeptember 1-én. A főváros legelőbbes helyén. Tágas szellős lakhelyiségek. Modern berendezés. Kitűnő ellátás (szigoruan rituális élemezéssel). Vallásérkölcös nevelés. Egyéni oktatás szaktanárok vezetésével. Nyelvkurzusok, zene és torna. Utuló otthonban jelentkezn lehet július 15-ig.

Budapest, VII., Lövölde-tér 2. szám. Kívánatra prospektust küld az igazgatóság.

TENNIS-RAKET JAVÍTÓ

Tennis-pálya-készítő és felszerelő. Versenyjátékosok egyetűl raketjavítója. MACHER REZSÓ sportüzlete Budapest, IV., Koronaherceg utca 3. szám (Az udvaron)

Internátus elemi iskolai fiuk számára.

A «Kis-Svábhgy» tövén levő «Szt.-József»-fiunevelőintézetbe 6-10 éves fiuk vétetnek fel havi 70 koronáért, melyért teljes ellátást és egyonruhát kap a növendék. Prospektust szivesen küld az igazgatóság: BUDAPEST, I. KER., ISTENHEGYI-UT 32.

Ne tétovázzék, ha fáj a feje,

hanem hasanáljon azonnal

BERETVAS-PASTILLÁT

amely 10 percz alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. Kapható minden Orvosok által ajánlva. Ára 1-20. gyógyszertárban és drogériában. Készíti: Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. 3 dobozmal ingyen postaszállítást.

Czimbalom kedvelők

Mielőt bárhol czimbalmot vásárolnának, kérték árjegyzékét a czimbalomkészítés elismert első értjéti, ki minden tekintetben a legelőbb világhírű szabványosított czimbalmok készíti. Czimbalmok már 25 rttől kezdve kaphatók, ugyanint az összes hangszerek a legelőbb minőségben. Számos kiállításon elsőrendű kitűntés és elismerés a legelőbb és szakaszertű munkáért.

Habits Antal Budapest, VII. kerület Erzsébet-körut 42. szám

Butor

készpénzért és részlete 3 szoba teljes berendezés 360 forintért mely áll: 1 háló, ebédlő és szalon. 100 szoba állandóan készen raktáron a legelőbbes kiváltól a legfinomabbig. Képes árjegyzék ingyen. Album 50 fillér belyegben.

Nagy Imre lakberendezési vállalata.

Budapest, Váci-körut 9. (Szerecsen-utca sarok.)

hirdetési rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETESEK

E hirdetési rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V. Bálvány-utca 6/C. 288

Fekete
szemnek kívánt helyen levele van L. J.-tól.

Magánkutató
és tudakozó iroda Kertész és társa Rákóczy-ut 64. Elvállal kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat, családi, magán és örökösödési ügyekben. 5589

Mit hoz
az új végrehajtási törvény? A választ megadja az új Végrehajtási törvényjavaslat, mely most van szentesítés alatt. Kapható: Benó-Grill udvari könyvkereskedésében, Budapest, Dorotyva-utca 2. Ára 1 korona 20 fillér. 5586

Ananász kajszin
barackot befőzésre és jóvárnak postakosaraként 1 fnt. zöldringlót, csemegealma, szegfűkörté postakosaraként 1. 0 fnt. Métermázsaként zöldringlót, csemegealmát 12 fnt, fakörteket 14 fnt, verbális görögnyelvet 6 fnt, turkesztán és cantalop 10 fnt, paradicsom 12 fnt, káposzta 100 fejenként 8 fnt, kovászos uborkák 10 fnt, zöldpaprikák száza 1.50 fnt. Paradicsom, fejeskáposzta, fűszerpaprika, kovászos uborka, vajbáb, teljes kurokora, nemcs tejdinnye, keskeny vagy postakosaraként 2.20. Vasúli rendeléssel az előleg beküldésével szállít. Gyümölcskivitel! Csengradról.

Kajszinbarackot
nemes példányokat befőzésre vagy lekvárnak, zöldringlót, befőzésre postakosaraként 2.40 csemegealma, táblakörte 2.40 paradicsom, káposzta, fűszerpaprika, vajbáb, kovászos uborka, teljes kurokora, turkesztán és görög dinnyét vegyessen vagy egyenként 2.40 ismét-eladónak külön árajánlatot küld Szabó Csongrád.

Ószi barackot
nagy duranczi, 5 kilót 4 koronáért kajszinbarackot válogatott legszebbeket 3 koronáért, apró anarászbarackot, ringlót, aranyalmát, szilvát körte, 2 koronáért szállít Müller J. gyümölcskivitel Kiskunhalas.

ASSZONYOK
vigyázzatok!
Tulnag gyermekájdás ellen megállni vőgesz Fischer Róza kezikönyve. Több ezer kőszó és hálaírat, 1 koronáért (esetleg levélhíjakkal) megküldi Fischer Róza asszony Budapest, VII., Darnjané-utca 2/B. 1812 sz. sz. sz.

!!! Olcsó kölcsönök !!!
Tiszviselőketől
6-6 1/2%-ra, 15-35 évre, kezések és életbiztosítás nélkül is. Életbiztosítótól való elutasítás nem akadály. Előzetes költség nincs! Díjazás utalásos! Felhalmozásos 4-4 1/2%-ra, 4-62-5-05%-os annuitás mellett. Másodhelyre 6 1/2%-ra. Övadáskorra az érték 75%-ig. Katonatiszteknek hadnagytól kezdve előnyös feltételekkel. Férőhittelt, Váltókölcsönt gyorsan és előnyösen folyósítunk. Ingatlanok erdők. bányák adásvétele Osztálysorsjegyek hivatalos áron. Mindenféle bankügylet lebonyolítását elvállaljuk! Minden felvilágosítás díjtalan! Képviselet alkalmazatnak! Rón és Társa bankbizományi és kereskedelmi iroda. Budapest, VI., Eötvös-utca 2. Király-utca sarak. Telefon: 105-34. Válaszbélvez. 28420

Jogi,
politikai szigorlatokra, alap- és államviszágakra (egyesfárgyakból is) Kolozsvárra, Budapestre ugyszintén államvizágra teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít. Jogi szeminárium, Budapest IV. Magyar-utca 3. III. em. 6. (ezelőtt Rózsá-utca 44.)

Kastély
(Biharmegyében) gyönyörűen berendezve, két melléképülettel, parkkal, hozzá egy 7000 koronát jövedelmező szőlővel eladó. Czim megtudható: Mosse Rudólt-nál Budapest, Nádor-utca 11. 27809

Pótvizgákra
Pogári, gimnáziumi, kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kerekes Ignác, Budapest, VII., Garay-utca 5. II. 12/a. Válaszbélyeget kérek. 27808

Magánkutató iroda
Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal magán, mint családi ügyekben Kossa-Hagyary Róza. Telefon 67-47. 27750

Kitűnő likörök
és rum készíthetők házilag olcsón eszenciáimmal. Egy liter készítéséhez való üvegcsé ára 60 fillér. Készítési utmutatás mellékelve. 10 üvegnél bérmentve. Réthy Béla gyógyszerész Békéscsaba

Zalogcédulákat,
brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platínát legmagasabb árrban veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyit vették. SCHILLESZ IDOR, Sip-utca 8. 27133

Koporsó asztalosok
részére mindennemű koporsók díszítésével összes temetkezési cikkek képes árjegyzékét kívánatra ingyen küldi a Budapesti Ravatalgyár Részvénytársaság, Nagymező-utca E 46. szám. 27903A

Ajtók, Ablakok,
vasredőnyök, használtak és újak, bármely méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. TELEFON 62-80.

„Stenográfia“
Ingyenes gyorsirás-tanítás, teljesen díjtalan gépirás-oktatás. A Stenográfia országos gabelberger gyorsírás és gépiró iskola az előző évek mintájára július elején teljesen díjtalan magyar, német gyorsírási és gépirási tanfolyamokat nyit, hogy a gyorsírást a közönség minél nagyobb körében terjessze és ismerthesse. Az egyes tanfolyamok okleveles tanárok vezetése alatt állanak. Díjtalan és biztos állásközvetítés. Sokszorosított és másoló iroda. Jelenkezni egész napon át lehet az intézet helyiségeiben Váci-kört 33. Össze nem tévesztendő más hasonló hangzású írógépiskolákkal.

Magánnyomozó
törv. bejegyzett cég elvállal bizalmi, házassági örökségi és egyéb kényes ügyekben teendő kutatásokat, személyek, lakások üzletek feltűnés nélkül megfigyelését a elűnt egyének és névtelen levelek íróinak kinyomozását, bel és külföldön. Barna Lóbor János, Budapest, Rákóczi-ut 6. L 15. Telefon 103-52. 28587

Műasztalosnál
készen kaphatók sima fényezett halószobák, cseresznyefa, mahagoni és szürke jávorlából igen jó minőségben raktár tulszolgáltatása miatt igen olcsón. Néhány sima angol ebéd-15 berendezés és uri butorok is vannak készen. Réti, Lónyai-utca 25.

Gépezeket
cseplés lényörv nayszintén gazdasziszleket és az összes gazdasági személyzet, szakértőlem és jószaság-órt teljes felelősséget vállalok a hely adó urak részére teljesen költség és díjmentesen ajánl Krakauer Armin Budapest, Nagymező-utca 25. Telefon 94-67.

Kolozsvári
fogtudományi és Állam-tudományi szigorlatokra, Államvizgákra és alapvizgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legrövidebb idő alatt kipróbált módszerünkkel, igen szerezni díjazásért. A vizsga sikeresét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltójából speciális tanfolyam melyre korlátolt számban veszünk fel hallgatókat Csakis utólagos vizsga alkere utáni igen oszkegy díjazással. Levélbel érdeklődésnek kiemertően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-utca 2

Butor
részletre is mélyen leszállított árrban kapható a Butor-Udvarban Budapest, VI., Eötvös-ut. 17. (Andrássy-ut sarkán.) Árjegyzék ingyen.

Ajtók és ablakok
régí és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapuvás rácsok, kőrkertések, keramittalapok, Kehlheim lapok olcsón kaphatók
Kelemen Mór,
épílet-bontós vállalkozónál Budapest, Nádor-ut. 72-74. Hők üzlet Sziget-ut 8.

Fenyőborovicska
(Unipernes) BARTA-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.- bérmentve. FELKAI KÖZSERVGYÁR Felka, Szepesm. 26973

Parketagyár
Gyöngyösdön ajánlja gyártmányait. 27733
A legelőnyösebb részleltetésre
zongorát,
pianinót,
czimbalmot,
hegedűt
készenbeni árrban a legújabb rendszert

bank hitel
utján kizárólag oszaki Reményi nagy magyar hangszertelepen. Prospektus és árjegyzék ingyen.
Budapest, Király-utca 58. szám.

BUTOROK
hálo-, ebédli-, szalónberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök valódi angol bürgermúrak eladása és vétel.

Wechsler Károlyné
VII., Király-utca 23. szám L emelet 263
Keczer-utca sarak.

30 forint.
Varrógépek
egy új valódi eszkegy Singer varrógép részleltetésre 3 évi jótállással oszaki
SINGER A.
működésnél Budapest, Kőszke Akácia-utca 58. Mindennemű varrógépek javítását legújantnyosabb árrban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

Zalogcédulákat
veszek. Elzalogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kivállok és teljes értéket kifizetem.
Singer Jakab
ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám. Izabella-utcasarkán

Modern
urasági butorok
alkalmi vétele és eladása
hálo-, ebédli-, szalón-uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas-és részbutorokban.
GROSZ SÁNDOR és társa
Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

ELEKTRO-MOTOROK
minden nagyságban, eladó vagy rektár
Laub Lipót,
BUDAPEST, Liszt Ferenc-tér 17. sz.

Egy művelt
volt szabómeser, több nyelvet beszél, házakhoz ajánlkozik liberia, papi, egyházi, egyenruha, bunda, és butorok javítás és tisztítására. Továbbá betegek ápolónak illetve szórakoztatónak és hogy olcsóbbá kerüljön ápolás mellett a házi ruhákat javítja. Vidékre is elmegy csekély igényekkel. Czim: Tóth, Hunyadi-tér 10, második udvar II. 11. Budapest.

BUTOR
árverésről, finom és egyszerű butor, halószobák és garson szobák Szalon börteltek, gyönyörű tükör, diván, borszék, íróasztal, porzsaszonnyez és egy darabok; Pódos B. VII., Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Vadászfegyver
gyűjtemény, részben öröksébből származó egyenként is pótom áron eladó. Közöttük Toplewer-kulcs Lancaster 20 forint, Előrefekvő lakatszerkeztű, modern Hammerles 35 forint. Grener-zárú, Bücksilinte 40 forint. Schnelleres Mannlicher 28 fnt. Drilling, valódi Krupp acélszövekekkel 65 fnt. Winchester 35 fnt Néhány jobb revolver, mint Branning Welodoghmerles, ugyanitt Gbrz Zoiss. Voigtländer és más finom fényképezőgép, egy porzsaszonyeg és egy motorkerékpár nagyon olcsón azonnal eladó. IV/E. Egyetem-tér 5. szám. Radónál. 2932

Szepességi csemegék
BARTA-féle veresáfonya befőtött, malna, szamóca, csipkebogyó, gomba- és huskonzervek, pastétomokat ajánl a FELKAI KÖZSERVGYÁR Felka, Szepesmege. Kerjen árjegyzékét.

INGYEN
bérmentve és titoktartással küldjük érdekes ábrás
GUMMI-
halhólyag stbről szóló Árjegyzékünket.
GUMMI-HALHÓLYAG
2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 kor. tottja
NAKIRA valódi indiai férfi kőhőlyagosság tuozatja 12 korona.
Uterus - Spray
legújabb női kőhőlyagosság 12 kor.
PESSAR OCLUS
női szor 3-11 kor.
MINTA-GYŰJTEMÉNY
12 db legfinomabb óvszer 4 k.
IRRIGATOR 8 koronától 10 koronáig

INGYEN
kölcsönök
műlábak
műkezek
támgépek
sérvkötők
stbről szóló legújabb nagy képes árjegyzékünket

universális
sérvkötők
páratlanok, his enyhe nyomású peccitával a legugyobb sérvt is elzárható.
HASKÖTŐK, Gummihársnyak stb. mérték szerint készíttetnek.
MAGYAR ORVOSI - TÁR - Budapest, VII., Rákóczi-ut 32. Pentos cimre és a város keresztra Gyvöllünk.

OLAJKÉP
ARA 10 KORONA.
KÉPVISELŐN KINÖNDÖTT FELVÉTELEBEN.

ARANY-ÉREMMEL.
MINDEN IRÁNYBAN ARAFALL FÉNYVÉNYAGYTO ÉS KÉPÉZÉSI MŰTEREM BUDAPEST, VII. RÖTTENBÜLLER-0-60 KÜTUNTEVE AZ 1908. ÉVI PÁRISI NEMZETKÖZI KIÁLLITÁSON DÍSZKÖZLELVÉL KERESZTTEL ÉS ARANY-ÉREMMEL.

Eladó 90. hl.
homoki fajbor, kiskunhalas, Szántay István szőlőbirtokosnál, — helyben hordó nélkül — átadva.

Ötven éves nős
műkertész,
gyermektelen, a kertészetet mindon ágában jartas, állást keres egy nagyobb uradalomban. Czim a kia dehivatalban.

RENZ
kölcsön sorsjegyekre, ortek papirokra és vidéki takpei részvényekre.
Részlet sorsjegyre 6.50 K
Jósziv " 7.50 "
Magy. v. t. " 22. "
Baszlika " 26. "
Olasz v. t. " 30. "
Osztr. v. t. " 40. "
Haza! " 90. "
Conv. Jelzalog " 105. "
stb. stb

JELI ZALOG
Kölcsönök
minden neműt a legelőnyösebb alapon és legelőnyösebb feltételek mellett közzelvitünk előleg nélkül.
BEIFELD BANKHÁZ
1113 A P. 21. Király-kört 1. sz. sz. sz.

BERSON
ideális
gummi-szarak a legjobbat a világban
Legnagyobb kényelem!
Nyugodt és biztos járás!
Ideges és felfojásoknak jótévő egyedüli a
BERSON féle gummiszarak.
Mindennemű szakkérdésben kapható. Valódi csuklókor, his a „BERSON” névvel van ellátva. Gyvedelm megzoltak: Sigmund Beer & Söhne Wien VII.

DRAGABB, MINT HALUNK RENDELT FÉNYKÉP
NYUGTASOK
ADUNK EGY ÉLETNAGYSÁG KÉPET 5 KORONÁÉRT DÍSZES PASZPARTUVAL 55-68 CMA. HAGYÁSÁBAN CSOMAGOLVA. SZINES
OLAJKÉP
ARA 10 KORONA.
KÉPVISELŐN KINÖNDÖTT FELVÉTELEBEN.